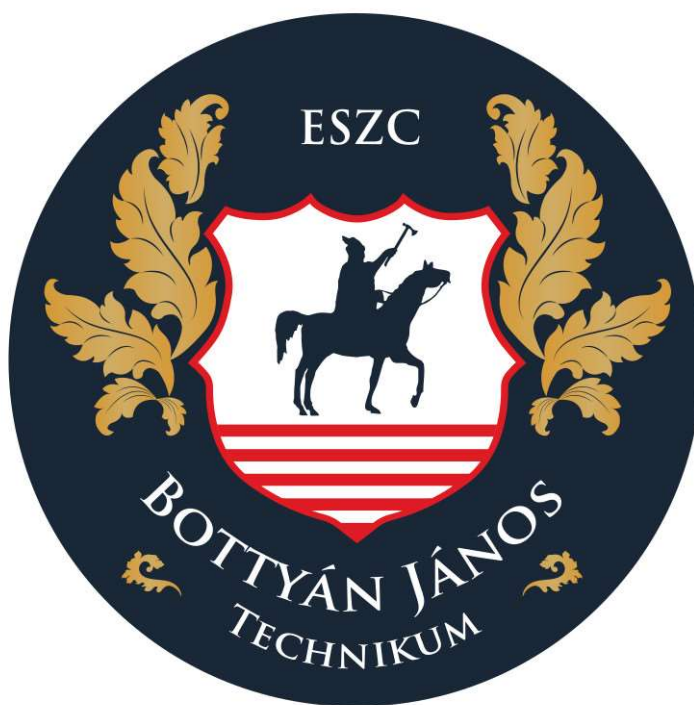

ESZTERGOMI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

BOTTYÁN JÁNOS TECHNIKUM

SZAKMAI PROGRAM

2023. ESZTERGOM

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
BEVEZETÉS	4
1. NEVELÉSI PROGRAM	4
1.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	4
1.2. <i>A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok</i>	9
1.2.1. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	10
1.2.2. A közösségi nevelés szinterei	10
1.3. c) Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	12
1.3.1. Az oktatók legfontosabb helyi feladatai	12
1.3.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	13
1.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	13
1.5. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje	18
1.6. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben résztvevő személy az oktató a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái	18
1.6.1. Kapcsolattartás a szülőkkel	18
1.6.2. A tanulói és szülői kapcsolattartás intézményesített formái	19
1.6.3. Kapcsolattartás az oktatók és az intézmény között	19
1.6.4. Kapcsolattartás „külső” partnerekkel	19
1.7. A tanulmányok alatti vizsga szabályai	20
1.7.1. Az osztályozó vizsga	24
1.7.2. Javítóvizsga	25
1.7.3. Különbözeti vizsga	25
1.7.4. Belső vizsgák, mérések	25
1.7.5. Érettségi vizsga	26
1.8. A felvétel és az átvétel helyi szabályai és ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményei	27
1.8.1. A felvételi eljárás szabályai	27
1.8.2. Felvételi a technikumba	27
1.8.3. Átvétel közoktatási évfolyamokon	30
1.8.4. Szakképzési évfolyamra történő továbbhaladás	30
2. OKTATÁSI PROGRAM	31
2.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei	31
2.2. <i>A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai</i>	32
2.3. Azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a szakképző intézmény tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését a szakképző intézmény kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát	32
2.3.1. Technikumban kötelező érettségi vizsgatárgyak	33
2.3.2. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	34
2.3.2.1. Érettségi idegen nyelvből	34
2.3.2.1.1. Emelt szintű érettségi idegennyelvből	35
2.3.2.2. Érettségi magyar nyelv és történelem tantárgyakból	36
2.3.2.3. Érettségi matematika tantárgyból	36
2.3.2.4. Érettségi fizika tantárgyból	36
2.3.2.5. Érettségi kémia tantárgyból	36
2.3.2.6. Érettségi biológia tantárgyból	36
2.3.2.7. Emelt érettségi digitális kultúra tantárgyból	36
2.3.2.8. Érettségi testnevelésből	36
2.4. <i>A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái</i>	36
2.4.1. A tanulói tevékenység értékelésének főbb jellemzői	36
2.4.2. A tanuló jogai az értékeléssel kapcsolatban	37
2.4.3. Az E-naplóban választható értékelési módszerek:	37
2.4.4. Az értékelés formái a helyi tantervben	37
2.4.5. A tanuló tudásszintjét értékelő – szummatív – osztályzat: naplójegy	37
2.4.6. A folyamatjellemzésre alkalmas – formatív – értékelő osztályzat forrásai:	38
2.4.7. A házi feladatokra vonatkozó általános szabályok	38
2.4.8. A szóbeli felelések értékelési szabálya (általában)	39
2.4.9. Témazáró írásbeli értékelés vagy komplex témazáró gyakorlat	39

2.4.10.	A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	39
2.4.11.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	40
2.4.12.	Felmentések idegen nyelvből	41
2.5.	<i>A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag</i>	41
2.6.	<i>Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés megvalósításának módja és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv.....</i>	41
2.6.1.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	41
2.6.2.	Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	42
2.6.3.	Környezeti nevelési program.....	46
2.6.3.1.	Környezeti nevelési célok megvalósításának tanórán kívüli formái	47
2.7.	<i>A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....</i>	47
2.8.	<i>A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok.....</i>	49
2.8.1.	Az iskolában alkalmazott elismerések rendje.....	49
2.9.	<i>Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek.....</i>	49
2.10.	<i>Előzetes tanulmányok, ismeretek beszámítása.....</i>	49
2.11.	<i>A tanulmányok alatti vizsga követelményei és az értékelés szabályai</i>	50
2.12.	<i>A szakképző intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, a projektoktatás</i>	50
2.13.	<i>A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy tekintetében a szakképző intézmény szakmai programja.....</i>	51
2.14.	<i>A szakképző intézmény által szervezett egyéb foglalkozások.....</i>	54
3.	EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM.....	55
3.1.	Az egészséges táplálkozás.....	55
3.2.	A mindennapos testnevelés, testmozgás biztosítása.....	55
3.3.	A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,.....	55
3.4.	A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése.....	55
3.5.	A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás	56
3.5.1.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	56
3.6.	A személyi higiéné	57
4.	ELÉRHETŐ PÁLYAORIENTÁCIÓS SZOLGÁLTATÁSOK.....	58
4.1.	Felkészülés a felsőoktatásba való belépésre.....	58
5.	A SZAKMAI PROGRAM ELFOGADÁSA.....	60
5.1.	A képzési tanács véleménye.....	60
5.2.	A szakmai munkaközösségek véleményei	60
5.3.	A duális partnerek döntése	61
5.4.	Az oktatói testület döntése	62
5.5.	A Szakmai program jóváhagyása	62
1. sz.	MELLÉKELET az 1.4 fejezethez.....	63
2. sz.	MELLÉKLET KÖZISMERETI TANTÁRGYAK HELYI TANTERVE	64
3. sz.	MELLÉKLET ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK	80
4.	MELLÉKLET Az iskolai biztonságért komplex program	107
4.1.	ESÉLYEGYENLŐSÉG, EGYENLŐ ESÉLYEK MEGTEREMTÉSE HELYI, REGIONÁLIS SZINTEN.....	109
A.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulók programja	109
B.	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos teendők.....	109
C.	A kiemelten tehetséges tanulók.....	110
D.	A diabétesszel, ételallergiával, egyéb egészségügyi nehézséggel élő tanulók	110
4.2.	KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ tanulók inkluzív nevelése program.....	111
A.	Speciális támogató intézkedések, társadalmi szintű elvárások.....	111
B.	A szakképzés feladata és alapelvei.....	112
4.3.	Intézményeink kezelési stratégiája a kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő tanulók hatékony integrációja érdekében	112
A.	Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók esetében.....	112
B.	Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) érintett tanulók esetében.....	113
C.	Feladatok az intézményrendszerbe történő belépéskor és a követéshez kapcsolódva.....	114
4.4.	Az iskolai bántalmazás, zaklatás zéró tolerancia program – mint az intézményi észlelőrendszer egyik pillére	115
4.5.	Konfliktuskezelés, Panaszkezelés –Problémakezelési program:.....	116
A)	Konfliktuskezelés	116
B)	Panaszkezelési eljárásrend/szabályzat.....	116
4.6.	MELLÉKLETEK.....	117
A)	Ütemterv az IBP tanévi végrehajtásához.....	117
B)	Intervenciós lehetőségek (példatár).....	118

BEVEZETÉS

Jelen *szakmai program* a szakképzésről szóló LXXX. tv., valamint e törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet alapján készült. A szakmai program szerkezete és a fejezetek sorrendje szorosan követi a rendelet 14. §-ban foglaltakat, a fejezetek címe tartalmazza a hivatkozott paragrafus egyes pontjainak megnevezését is, pl.: a); b) stb.

A Szakmai program átfogja a szakképző intézmény valamennyi évfolyamát.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolánk kiemelt célja az általános emberi és szakmai értékek megismertetése és elfogadtatása. A rendelkezésre álló humán erőforrás és infrastruktúra lehetőségeit kihasználva több ágazatban minél magasabb színvonalon, a munkaerőpiac igényeihez és elvárásaihoz igazodva, képezni, tovább képezni a jelen és a jövő szakembereit – mindvégig szem előtt tartva az ember szabadság, boldogulás és a boldogság iránti elvitathatatlan igényét.

Oktatói munkánk alapelvei:

- *A humanista értékrend közvetítése.*
- *A nemzeti értékek előtérbe állítása mellett az egyetemes műveltség értékeinek tisztelete és közvetítése.*
- *Felelősség tanítványaink erkölcsi, érzelmi és testi fejlődéséért, támogatás a boldogságra irányuló törekvésükben.*
- *Bizalmon, megértésen, egymás kölcsönös tiszteletén alapuló oktató-tanuló kapcsolat.*
- *A tanulói képességek életkori sajátosságokat figyelembe vevő, az értékeket megerősítő fejlesztése.*
- *A pozitív megerősítést előtérbe helyező oktatói gyakorlat.*
- *Esélyegyenlőség, egyenlő hozzáférés biztosítása.*
- *Önfegyelem és a másokra figyelés képességének kialakítása.*
- *Professzionalitás a szakmai munkában.*

Oktató-nevelő munkánk értékközpontú. Célunk olyan emberi normák, szakmai értékek közvetítése, illetve megerősítése, amelyek pozitív hatást gyakorolnak a tanulók személyiségfejlődésére.

Következetesség

A következetesség a hatékonyság kulcsa. Valljuk, hogy az eredményes és hatékony oktatói munka a következetességre épül. Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy tanulóink pontosan ismerjék a velük szemben támasztott elvárásokat, követelményeket, feladataikat és munkájuk ellenőrzésének szempontjait.

Motiváltság

Minden ember autonóm, megismételhetetlen abszolút érték.

Törekszünk arra, hogy tanulóink egészséges személyiséggel rendelkezzenek, feltárjuk a tanulóknak rejlő képességeket, adottságokat, és érdeklődésük folyamatos fenntartásával meggyőzzük őket arról, hogy a tudás olyan érték, amelyet folyamatosan fejleszteni kell.

Arra neveljük tanulóinkat, hogy legyenek képesek önmaguk megismerésére, céljaik megfogalmazására, és alakítsák ki magukban a világ, az embertársak iránti aktív nyitottság – ha tetszik, az élethosszig tartó tanulás – igényét, képességét.

Felelősség

Felelősség magunkért és másokért.

Mindannyian, tanulók és oktatók egyaránt felelősek vagyunk a ránk bízott vagy általunk vállalt feladatok felelősséggel való végrehajtásáért, szűkebb és tágabb környezetünk értékeinek, valamint iskolánk patinás hírnevének megőrzéséért.

Elkötelezettség

Az elkötelezettség a szakmai sikerek feltétele.

Az oktató testület tagjai elkötelezettek szakmájuk és hivatásuk iránt, és személyes példamutatással, illetve különböző oktatói eszközökkel és módszerekkel segítik a tanulóknak a fenti alapelvekkel harmonizáló szemléletének kialakítását.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja

- A tanulók erkölcsi érzékének, felelősségtudatának kialakítása, fejlesztése;
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés;
- Állampolgári részvételre, demokráciára nevelés;
- Önismeret, társas kultúra fejlesztése;
- Családi életre nevelés;
- Testi és lelki egészségre nevelés;
- Felelősségtudat másokért, önkéntes segítő tevékenységekben való részvétel;
- Fenntarthatóság és környezettudatosság kialakítása;
- A valósággal koherens közismereti és szakmai (elméleti és gyakorlati) tudás átadása;
- Reális pályaaorientáció;
- Gazdasági, pénzügyi nevelés;
- Médiatudatosságra nevelés;
- A tanulás, ismeretszerzés tanítása.

Oktató-nevelő munkánk során beépítjük programunkba a szülők, a tanulók és a piaci partnerek igényeit. E tartalmakra fókuszálva kiemelt figyelmet fordítunk a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciák: az anyanyelvi kommunikáció; az idegen nyelvi, a matematikai, a természettudományos, a digitális, a szociális és állampolgári, a kezdeményezőképes és vállalkozói kompetenciák; valamint a hatékony, önálló tanulás; az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztésére.

A napi oktató-nevelő tevékenységünk céljai között kiemelt szerepet kapnak a műveltségi területek elvárásaihoz és az iskola szakmai profiljához illeszkedő kulcskompetenciák fejlesztése.

Anyanyelvi kompetencia	Feladatok
<p>Az anyanyelvi kommunikáció:</p> <ul style="list-style-type: none">• befolyásolja az iskolai, a munkaerő-piaci és a társadalmi érvényesülést, továbbá befolyásolhatja a tanuláshoz való általános viszonyt, motivációt;• a magán és társadalmi élet különböző szintjein felkészít a beszédhelyzeteknek megfelelő művelt, sikeres kommunikációra, a társas együttműködésre;• tudatosítja a műveltségi területek sajátos szóhasználatát, szókincsét és szaknyelvében a köznyelvtől eltérő jelentéseket.	<ul style="list-style-type: none">• Megfelelő szókincs kialakítása• Verbális és nonverbális kommunikációs képesség fejlesztése• Beszédszituációnak megfelelő megnyilvánulás• Hallott és olvasott szöveg értése• Információk feldolgozása• Segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média stb.)• Érvelés és véleménynyilvánítás
Idegen nyelvi kommunikáció	Feladatok
<p>Az idegen nyelvi kommunikáció:</p> <ul style="list-style-type: none">• lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez;• a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül, az egyén szükségleteihez igazodva elősegíti fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértését, kifejezését és értelmezését szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, nyelvhelyesség, szövegalkotás);• támogatja a felnőtt életre, a munkába állásra való felkészítést;• segíti az európai azonosságtudat kialakítását;• biztosítja az élethosszig tartó tanuláshoz nélkülözhetetlen önálló tanulás stratégiák és az ehhez szükséges eszközök használatának elsajátítását;• fejlesztésének célkitűzése legalább egy idegen nyelv kommunikáció szintű elsajátítása.	<ul style="list-style-type: none">• A kommunikációhoz szükséges szókincs, nyelvtani jártasság kialakítása• A szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az elsajátítása• Szövegértés, beszédképesség, írásképesség fejlesztése a követelményeknek, illetve az egyéni igényeknek megfelelően• Olyan alapok kialakítása, melyekkel a tanuló képes segédeszközök igénybevitelével idegen nyelvi tudásának önálló fejlesztésére• Alapvető szakmai idegen nyelvi szókincs elsajátítása• Nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődés

Digitális kompetencia	Feladatok
<p>A digitális kompetenciák fejlesztése segíti, hogy tanulóink:</p> <ul style="list-style-type: none"> • magabiztosan és felelősségteljesen tudják alkalmazni az információs és kommunikációs technológia eszközeit a tanulás, a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén; • felismerjék az élethosszig történő tanulás igényét, melyet elsődlegesen az IKT révén tudnak majd folytatni; • megismerjék az internet lehetőségeinek használatát a tanulásban, a művelődésben, a kapcsolatépítésben és fenntartásban; • képesek legyenek aktív részvételre a kulturális, társadalmi, illetve szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban; • elsajátítsák az elérhető információk hitelességének a felmérésére, megbízhatóságának megítélésére szolgáló alapvető technikákat; • ismerjék az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, etikai elveket, a szerzői jogból és a szoftver-tulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi kereteket. <p>Fogyatékkal élő tanulóink az IKT elsajátítása révén lehetőséget kapnak a kényelmesebb, önállóbb életre, és jobb esélyt a munkaerőpiacon való érvényesüléshez.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az információs és kommunikációs technológia (IKT) szerepének és lehetőségeinek megértése • A fontosabb számítógépes alkalmazások: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, adatbázis-kezelők használata • Digitális tartalomalkotás és tartalommegosztás • Az információ megkeresésének, összegyűjtésének és feldolgozásának készsége • A valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetése • Az internet alapú szolgáltatások elérése, az ezek segítségével történő keresés • Az IKT alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén • Az IKT felelősségteljes használata

Esztétikai és művészeti tudatosság és kifejezőképesség	Feladatok
<p>Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség:</p> <ul style="list-style-type: none"> • magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, mind a média segítségével; • segíti a fiatalokat az őket érő vizuális információk közötti eligazodásban; • támogatja a jó ízlés, az esztétikai értékek iránti érzékenység és nyitottság, a kritikus és kreatív szemléletmód kialakítását. <p>Az esztétikai nevelés:</p> <ul style="list-style-type: none"> • egyaránt felöleli az alkotói és a befogadói tevékenységeket, melyek sokszor szétválaszthatatlanul egymásba fonódnak; • érték közvetítő, de egyben értékteremtő és jellemformáló tevékenység, melynek során a tanulók vizuális alkotó- és befogadóképessége egyaránt fejlődik. 	<ul style="list-style-type: none"> • Az alkotó- és befogadóképesség, kreativitás, kritikai gondolkodás fejlesztése • Önismeret gazdagítása • A művészeti értékek iránti nyitottság megeremtetése • A kulturális értékeket megbecsülő magatartás kialakítása • Az érzelmi fogékonyság finomítása • Az információk megértésének megkönnyítése és ezek hasznosítása a munkában, a tanulásban, a mindennapi életben • A hétköznapi esztétikai értékítéleteket megalapozó ízlésvilág kialakítása • A művészettörténet kiemelkedő alkotásainak megismertetése

A céloknak megfelelő feladatok, eljárások

A céloknak megfelelő feladatokat és a megvalósításukat szolgáló eljárásokat a következő táblázatok foglalják össze:

ERKÖLCSI NEVELÉS,

felelős életvitelre felkészítés, felelősségtudat másokért, önkéntesség

Kapcsolódó kulcskompetenciák	Feladatok	Eljárások/eszközök
Szociális és állampolgári kompetenciák	Alapvető társadalmi normák, viselkedési és magatartási szabályok megismerése	A tantárgyi kerettantervek szerinti kapcsolódás
	Egyéni és közérdek összehangolása	Tanári példaadás
	Értékkonfliktusok azonosítása, kezelése	Kortárssegítő tevékenység
	Felelősségtudat elmélyítése	A közösségi életre nevelés szinterei: diákrendezvények, osztályprogramok
	Másság elfogadása	Közösségi szolgálat
	Előítéletek leküzdésének képessége	Személyes élményekre építő megismerés
	Mások iránti tisztelet, empátia és türelem képességének kialakítása	

NEMZETI ÖNTUDAT, HAZAFIAS NEVELÉS,

állampolgári részvételre, demokráciára nevelés

Kapcsolódó kulcskompetenciák	Feladatok	Eljárások/eszközök
Szociális és állampolgári kompetenciák	Nemzeti identitás kialakítása	A tantárgyi kerettantervek szerinti kapcsolódás
	Nemzetünk, hagyományaink megismerése	Megemlékezés nemzeti ünnepekről, emlénapokról (ünnepek, poszterek, emlékműsorok)
Anyanyelvi kommunikáció	Határon túl élő magyarság múltjának és jelenének ismerete	Közösségfejlesztő tevékenységek, tanórán kívüli foglalkozások szervezése
Esztétikai, művészeti tudatosság	Híres magyar történelmi személyiségek, tudósok, művészek, sportolók életművének megismerése	
	Helyi közösségek szerveződésének, értékeinek felismerése	

Kapcsolódó kulcskompetenciák	Feladatok	Eljárások/eszközök
Állampolgári kompetenciák	Az alapvető állampolgári jogok és a demokrácia alapelveiben való jártasság elsajátítása	A tantárgyi kerettantervek szerinti kapcsolódás
	A közügyek gyakorlásában való, felelős állampolgári részvétel	A tanuló-önkormányzati tevékenység, érdekképviselési lehetőségek gyakorlása, iskolai fórumai: DÖK-gyűlés, tanulóközyűlés
Anyanyelvi kommunikáció	Az EU intézményeiről, azok működéséről és az európaiság kérdéséről való ismeretszerzés	
	A nemzeti, európai és világpolitikai kérdések iránti nyitottság elsajátítása	
	Önálló kritikai gondolkodás, vitakultúra kialakítása, fejlesztése	

ÖNISMERET,

társas kultúra fejlesztése

Kapcsolódó kulcskompetenciák	Feladatok	Eljárások/eszközök
Szociális kompetenciák	A megalapozott önismeret, helyes énkép kialakítása	A tantárgyi kerettantervek szerinti kapcsolódás
Kezdeményezőképeség	Empátia fejlesztése, kölcsönös elfogadás	Az iskolai közösségi élet fórumai nyújtotta lehetőségek kiaknázása tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében
Anyanyelvi kommunikáció	Konfliktuskezelési technikák elsajátítása	Önismereti, csapatépítő tréningek

CSALÁDI ÉLETRE NEVELÉS

Kapcsolódó kulcskompetenciák	Feladatok	Eljárások/eszközök
Szociális kompetenciák	Harmonikus családi minták közvetítése	A tantárgyi kerettantervek szerinti kapcsolódás
	Férfi-női szerepek és minták megismertetése	Az iskolai közösségi élet fórumai nyújtotta lehetőségek kiaknázása tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében
	Tudatos felkészítés a párkapcsolat kialakítására	Önismereti, csapatépítő tréningek
	Felkészítés felelős döntések meghozatalára	

PÁLYAOREINTÁCIÓ

Kapcsolódó kulcskompetenciák	Feladatok	Eljárások/eszközök
Szociális kompetenciák	A munka világának megismerése	A tantárgyi kerettantervek szerinti kapcsolódás partneri együttműködések programja szerint
Anyanyelvi kompetenciák	Önismeret fejlesztése	
Digitális kompetenciák	Önmenedzselés, karriertervezés alapjainak megismertetése, álláskeresési technikák elsajátítása	

GAZDASÁGI, PÉNZÜGYI NEVELÉS

Kapcsolódó kulcskompetenciák	Feladatok	Eljárások/eszközök
Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia	Alapvető pénzügyi és közgazdasági alapfogalmak megismerése	Tantárgyi kerettantervek szerinti kapcsolódás
	A nemzet- és a világgazdaság meghatározó intézményeinek és folyamatainak megismertetése	Költségterv készítése
Matematikai kompetencia	Szemléletformálás, pénzügyi tudatosság kialakítása	Valós gazdasági folyamatok modellezése osztályfőnöki óra és tanórán kívüli foglalkozások programjába beépítve
	Vállalkozói alapismeretek	
Digitális kompetencia	Problémamegoldás, érvelés, innováció	

MÉDIATUDATOSSÁGRA VALÓ NEVELÉS

Kapcsolódó kulcskompetenciák	Feladatok	Eljárások/eszközök
Szociális és állampolgári kompetenciák	A médiumok megismertetése, médiumok közötti választás képességének kialakítása	Tantárgyi kerettantervek szerinti kapcsolódás
Anyanyelvi kompetenciák	Médiatartalmak értelmező és kritikai megítélése	Osztályfőnöki óra és tanórán kívüli foglalkozások programjába beépítve
Esztétikai, művészeti tudatosság	Alapvető jogi ismeretek átadása	

A TANULÁS TANULÁSA

Kapcsolódó kulcskompetenciák	Feladatok	Eljárások/eszközök
Hatékony önálló tanulás	Alapképességek fejlesztése	Tanulás-módszertani gyakorlatok
	A tanuláshoz szükséges motiváció fenntartása	Projektfeladatok megoldása
Digitális kompetencia	Saját tanulási stratégia kialakítása, továbbfejlesztése	Önálló munka, csoportmunka
	Az elsajátított módszerek alkalmazása a mindennapi tanulási gyakorlatban	
	Folyamatos önművelés iránti igény kialakítása	

Kitűzött feladataink teljesítését a következő tanórán kívüli tevékenységek támogatják. Az alábbi foglalkozások a tanulóknak térítésmentesen* állnak rendelkezésre:

Tanórán kívüli foglalkozás	Cél	Eljárások
Felzárkóztató foglalkozás	A tanulási zavarral, nehézségekkel küzdő tanulók alapképességeinek fejlesztése, a tanulmányok területén jelentkező lemaradás csökkentése, az eredmények javítása	Kiscsoportos foglalkozás szakoktatói javaslatra, szülővel egyeztetve
Egyéni képességfejlesztő foglalkozás		Egyéni foglalkozás szakoktatói javaslatra, szülővel egyeztetve
Korrepetálás	Az adott tananyag rész feldolgozásában lemaradó, nehézségekkel küzdő tanulók segítése, a hiányosságok pótlása, gyakorlás	Kiscsoportos foglalkozás szakoktatókkal egyeztetett időpontban
Tehetséggondozó foglalkozás	Átlagon felüli teljesítményre képes tanulók készségeinek fejlesztése	Kiscsoportos foglalkozás szakoktatói javaslatra
	A tanórai tananyagban felüli ismeretek átadása	
	Felkészítés tanulmányi versenyekre	
Szakkör, érdeklődési kör	A tanulók érdeklődéséhez igazodó tematikus foglalkozások keretében speciális képességek fejlesztése, a tehetség kibontakoztatása	Csoportfoglalkozás tematikus terv szerint
Sportkör *	A tanulók testi és pszichikai állapotának fejlesztése	Csoportfoglalkozás tematikus terv szerint
	Egészségmegőrzés	

*Az iskolai sportegyesület keretein belül, éves tagdíj befizetése mellett.

1.2. A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulóknak rejlő fejlődési lehetőségek kibontakoztatása, személyiségük fejlesztése minden nevelési terület feladata.

Arra neveljük tanulóinkat, hogy:

- képesek legyenek felismerni a bennük rejlő képességeket, adottságokat és képesek legyenek autonóm módon fejleszteni saját személyiségüket, ehhez reális énképpel rendelkezzenek;
- munkájuk során legyenek kezdeményezők, önálló, kitartók, pontosak és igényesek;
- legyenek képesek a társadalmi normák és az alapvető viselkedési szabályok elfogadására, ezek erkölcsileg is megalapozott, nem öncélú módosítására, javítására;
- a másságot elfogadó, a személyiséget tisztelő viselkedés kifejtésére;
- legyenek elfogadók és befogadók;
- védjék és tiszteljék a mások által létrehozott anyagi és szellemi javakat;
- legyenek tisztában az őket megillető jogokkal, és tartsák tiszteletben mások jogait.

A személyiség formálásával kapcsolatos nevelői tevékenységek áthatják az oktatás-nevelés egész folyamatát. A fejlesztés nem oktatói feladat csupán, hanem esszintéményi: az osztályfőnökök és a szakoktatók mellett szerepet kap benne valamennyi dolgozó, kiemelt szerepet kapnak a gyermekvédelmi feladatokért felelős munkatársak, az iskolaorvos és a védőnő.

Fontosnak tartjuk megteremteni a lehetőséget arra, hogy tanulóink tanórán kívüli helyzetekben is kipróbálják képességeiket, megismerjék erősségeiket, gyengeségeiket. A személyes és szociális kompetenciák fejlesztésével osztályfőnöki órák, eseti foglalkozások, tréningek keretében készítjük fel a tanulókat az érdekérvényesítés lehetőségeire, a kihívások kezelésére.

A foglalkozásokon a tanulók megismerik az önismeret céljait, forrásait, összetevőit, az emberismeret csapdáit. Fejlesztő gyakorlatok során azonosulhatnak értékeikkel, megfogalmazhatják a változás és a változtatás szükségességét. Megismerkednek a társas kapcsolatokat zavaró jelenségekkel, úgymint a konfliktus, versengés, féltékenység, irigység, közöny, előítéletek. Segítséget kapnak társas kapcsolataik javításához, megmutatjuk számukra az együttműködés, elfogadás, elismerés, tolerancia megnyilvánulásának lehetőségeit és formáit.

Ösztönözzük őket a harmonikus életmód, életvitel kialakítására, az életmódot meghatározó környezeti, anyagi és személyes tényezők feltárására. Pályaválasztási programok segítségével ismerhetik meg a karriertervezés lépéseit, az álláskeresés technikáit, a munkába állás lehetőségeit és várható nehézségeit.

Az ismeretek, készségek birtokában a tanulók képesek lehetnek:

- személyiségük kiteljesítésére;
- toleránsan, előítélet-mentesen közelíteni a különböző életmódú, életvitelű emberekhez, élethelyzetekhez, megoldandó szociális és szakmai feladatokhoz;
- megtalálni helyüket a munka világban.

1.2.1. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A cél, hogy elősegítsük a tanulók szűkebb és tágabb közösségek iránti elkötelezettségét, ezáltal nyitottabbá váljanak a demokratikus társadalomban való aktív részvételre, a helyi, nemzeti, európai és egyetemes emberi értékek elfogadására.

1.2.2. A közösségi nevelés színterei

Az osztályközösség

Az elsődleges, és a tanulókra legnagyobb hatást gyakorló közösség az osztály közössége. Az osztályon belül a tanulók és az osztályfőnök együttműködése révén közös programok (pl. kirándulás, színház- és múzeumlátogatás, táborok) segítségével folyamatos a közösség alakítása, fejlesztése csakúgy, mint a hétköznapiak során. Ezek kapcsán válik lehetővé a konfliktusok kezelésének megtanulása, a különböző ügyek megfelelő elintézési módjának megismerése, ezzel összefüggésben az egymással történő hatékony, a megoldás irányába vezető kommunikáció elsajátítása. Az osztályfőnökök elképzeléseiket, programjukat a helyi adottságokhoz, igényekhez és szükségletekhez igazítják.

A közösségfejlesztés oktatói feladatai:

- A tanulók beilleszkedésének támogatása;
- Helyes, követhető értékek közvetítése és elfogadtatása;
- Tanórán kívüli tevékenységek, programok – színház-, és múzeumlátogatás, kirándulások; hagyományteremtés stb. – szervezése és kezdeményezése;
- A tanulók egyéni adottságainak felismerése, fejlesztésének szorgalmazása és kamatoztatása a közösség életében;
- Önismeretük elmélyítése révén tudják magukat elfogadni és elfogadtatni, váljanak képessé a másággal megértésére, mások személyiségének tiszteltére;
- Tudjanak azonosulni a közösség pozitív értékeivel;
- Legyenek képesek konstruktív életvitel kialakítása.

A szakképző intézmény felelősségbiztosítást köt, amely kiterjed a tanulóbalesetre és a tanuló által okozott kárra. A többnapos tanulmányi és a külföldi iskolai kirándulásra a kirándulás szervezője külön felelősségbiztosítást köt. A tanulóbalesetre, a többnapos tanulmányi és a külföldi iskolai kirándulásra vonatkozóan kötött felelősségbiztosítás kedvezményezettje a tanuló. (Szkt. 67.§)

Diákönkormányzat - DÖK

A diákönkormányzatnak iskolánk minden tanulója tagja lehet. Az osztályok 2-2 képviselőjét az osztályok tanulói választják meg.

A 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról 216. §-a rendelkezik a DÖK működéséről:

- A diákönkormányzat az oktatói testület véleményének kikérésével dönt
 - saját működéséről,
 - a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
 - hatáskörei gyakorlásáról,

- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- a diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.
- A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát és annak módosítását a diákönkormányzat fogadja el és az oktatói testület hagyja jóvá. Jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes a szakképző intézmény szakmai programjával, szervezeti és működési szabályzatával vagy házirendjével. Az oktatói testület a jóváhagyásra történő felterjesztést követő 30 napon belül nyilatkozik. A szabályzatot és annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha az oktatói testület e határidőn belül nem nyilatkozik.
- A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szakképző intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.
- A diákönkormányzat véleményét
 - a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
 - a tanuló helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
 - a pályázati kiírások, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
 - a szakképző intézményi sportkör működési rendjének megállapításához,
 - az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
 - a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
 - a házirend elfogadásához és
 - a szakképző intézmény SZMSZ-ben meghatározott egyéb ügyben ki kell kérni.
- Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás határnapját legalább 15 nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.
- A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja a szakképző intézmény helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza a szakképző intézmény működését.
- A diákközségi ülés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A diákközségi ülés napirendi pontjait a községi ülés megrendezése előtt 15 nappal nyilvánosságra kell hozni.
- A diákönkormányzat jogosult más diákönkormányzattal szövetséget létesíteni, továbbá ilyenhez csatlakozni. A szövetség a szakképző intézményben a diákönkormányzat jogait nem gyakorolhatja.

Tanulókörök és egyéb szabadidős programok

Az osztálykeretek közül kilépve, a közösségi nevelés következő színterét az iskolában működő kortárs csoportok, tanulókörök és szakkörök jelentik. A kortárs csoportok működése lehetőséget nyújt az adott korosztályt leginkább érintő és érdeklő kérdések megvitatására, az eltérő vélemények ütköztetésére és ezek megbeszélésére.

A tanulókörök és szakkörök széles skáláját felkínálva lehetőséget biztosítunk arra, hogy ki-képeségei és érdeklődése szerint választhasson a kínálatból. Különösen fontos szerepe van az iskolában működő sportköröknek, amelyek a közösségfejlesztés mellett a testi és lelki egészség megővéséhez, az egészséges életmód kialakításához is segítséget nyújtanak. Minél több tanulókörösség működik egy iskolában, annál fejlettebb annak közössége.

A tanulók körében szervezett programok a közösség formálása mellett hozzájárulnak a szabadidő hasznos, szervezett eltöltéséhez.

Program	Időpont	Program rövid leírása	Felelős
Szeccsaavató	november	Az új kilencedikesek számára lehetőség a bemutatkozásra	Diákönkormányzatot segítő oktató
Szalagavató	december	A végzős osztályok jelzik, hogy az érettségi küszöbére érkeztek	Végzős osztályfőnökök
Bottyán-nap	április	Megemlékezés iskolánk névadójáról	Diákönkormányzatot segítő oktató
DÖK-nap	május	Játékos vetélkedők, főzés, verseny az osztályok között	Diákönkormányzatot segítő oktató

Közösségi szolgálat

A 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról 107. § (1) bekezdése alapján a technikumban a tanulmányok elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele **50** óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása, kivéve

- a képzésben részt vevő személynek,
- annak a sajátos nevelési igényű tanulónak, akit a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) szerinti szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.

A közösségi szolgálat keretei között:

- az egészségügyi,
- a szociális és karitatív (mentor biztosítása szükséges*),
- az oktatási,
- a kulturális és közösségi,
- a környezet- és természetvédelmi,
- a katasztrófavédelmi,
- a rendvédelmi szerveknél bűn- és balesetmegelőzési területen folytatható tevékenység.

*A közösségi szolgálatot koordináló oktató az ötven órán belül – szükség szerint a mentorral közösen – legfeljebb ötórás felkészítő, majd legfeljebb ötórás záró foglalkozást tart.

Intézményünk rendszeresen, és 3 kitüntetett alkalommal ad – nyilatkozattal igazolt – felvilágosítást a közösségi szolgálattal kapcsolatos kötelezettségekről és a teljesítés lehetőségeiről:

- beiratkozáskor,
- a tanév kezdetén,
- az érettségig megelőző félévkor.

Felelősök:

- intézményvezető,
- osztályfőnökök,
- igazgatói titkárság.

A közösségi szolgálat teljesítése keretében **egy órában 60 perc közösségi szolgálati** időt kell érteni azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

A közösségi szolgálat során a tanuló **naplót** köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként:

- a tanulónak közösségi szolgálati **jelentkezési lapot** kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének egyetértő nyilatkozatát,
- a **naplóban a törzslapon és a bizonyítványban a kijelölt oktatónak, osztályfőnöknek dokumentálnia** kell a közösségi szolgálat teljesítését,
- a szakképző intézmény a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor **igazolást** állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig a szakképző intézménynél marad,
- a szakképző intézmény a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését **az iratkezelési szabályzatában rögzíti**,
- a szakképző intézményen kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor a szakképző intézmény és a felek **együttműködéséről megállapodást** kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatait és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a végzett tevékenységeket, a mentor nevét és feladatkörét.

1.3. c) Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az oktatók feladatainak részletes listáját a feladatkörre/személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza, amely az SZMSZ melléklete.

1.3.1. Az oktatók legfontosabb helyi feladatai

- A tanítási órákra/ foglalkozásokra való felkészülés,
- A tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- Helyettesítési feladatok ellátása,
- A megtartott tanítási órák/ foglalkozások dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- Közreműködés érettségi, szakmai, különbözeti, felvételi, osztályozó és egyéb belső vizsgák (pl. ágazati lapvizsga), mérések lebonyolításában,
- Bemutatók, kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- Tanulmányi versenyek lebonyolítása,

- Tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- Felügyelet az óráközi szünetekben, a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken, rendezvényeken,
- Iskolai szakmai, kulturális, sport és egyéb diákprogramok szervezése, részvétel a lebonyolításban,
- Osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- Ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- Szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- Részvétel oktató testületi, munkaközösségi és egyéb szakmai értekezleteken, megbeszéléseken,
- Részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- Részvétel az iskola beiskolázási programjának megvalósításában,
- Tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- Iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- Tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- Iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- Sztartárendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- Részvétel az ellenőrzési tevékenységekben,
- Részvétel a vagyongazdálkodással kapcsolatos feladatok ellátásában (pl.: leltározás),
- Osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

1.3.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév szeptemberében, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Fontosabb helyi feladatai:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire,
- Segíti a tanulók közösség kialakulását,
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító oktatók munkáját,
- Kapcsolatot tart az osztály tanulóinak gondviselőivel,
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét,
- Szülői értekezletet tart,
- Tevékenyen részt vesz az osztály előrehaladását értékelő értekezleteken,
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, az októberi, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok és törzslapok megírása, továbbtanulással, közösségi szolgálattal kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások kezelése,
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát,
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével,
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére,
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.

1.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók:

- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók:
 - hátrányos helyzetűek,
 - halmozottan hátrányos helyzetűek (ezen belül a nevelésbe vett gyermekek);
- A kiemelten tehetséges tanulók;
- A diabétesszel érintett tanulók;
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók:
 - sajátos nevelési igényűek (SNI),
 - beilleszkedési tanulási és magatartási nehézségekkel küzdők (BTMN).

Lásd még [1. sz. melléklet](#) illetve [9.sz. melléklet Az iskola biztonságáért komplex programot.](#)

1.4.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos teendők

Hátrányos helyzetű tanuló: HH

Az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult tanuló, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű a tanuló, (HHH) ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és a hátrányos helyzetre megállapított 3 feltételből legalább 2 fennáll,
- nevelésbe vételére került sor,
- utógondozói ellátásban részesül.

Az HH és HHH tanulókkal kapcsolatos feladatok kezelése az ESZC diákvédelmi tanácsadójának támogató jelenléte mellett történik:

- A megállapító határozatok begyűjtését, nyilvántartásba vételt követően a személyes hátrányok megismerése.
- Az osztályfőnökök a hátrányok ismeretében külön módszereket alkalmaznak: a beilleszkedés, szociális kompetenciák, iskolai szocializáció zavarmentessége, társas kapcsolatok megfelelő alakulása, a személyes hátrányok kompenzálása érdekében. (A bejövő 9. évfolyamos osztályoknál osztályközösségi profil készül, melyet online kérdőív segítségével végeznek.)
- Az iskola oktatókat (min 2 fő) jelöl ki a tanulói szükségletek alapján, a képességkibontakoztató foglalkozások megszervezésére (Szkr. 116.§ - 118. § alapján):
 - A külön foglalkozásokat igénylő, hátrányokkal küzdő tanulókat az osztályfőnökök jellemzései és feltárt gyengeségeik alapján csoportokba soroljuk:
 - Kommunikációs képességfejlesztő csoport (konfliktuskezelés, asszertivitás, szociális kompetenciák, emberi méltóság tisztelete szerinti viselkedés és megnyilvánulás),
 - Tanulási képességfejlesztő csoport (tanulásmódszertan).
 - Egyéni fejlődési naplót vezet a kijelölt oktató, aki a jogszabályi előírásoknak megfelelően 3 havonta megbeszéli a szülővel a haladás eredményét.
 - A foglalkozások során az illetékes gyermekjóléti központból delegált iskolai szociális segítő is közreműködik és csoportos foglalkozásokat, prevenciós programokat tart.
 - A felelős oktató szükség szerint bevonja az illetékes gyermekjóléti szolgálatot, különösképpen akkor, ha családon belüli problémákat tapasztal, melyek a tanuló haladási ütemét befolyásolja.
- Az e-Kréta **ESL felületének segítségével folyamatosan követjük**, hogy mely tanuló kerül veszélyeztetett helyzetbe, ezzel megelőzhető a korai iskolaelhagyás, lemorzsolódás. Időben kiderülhet, hogy a választott ágazat/szakma megváltoztatására szükség van, pályaalakmasság, pályaaorientáció szempontjából intervenciós lépéseket teszünk.
- Az osztályfőnökök, szakoktatók javaslatára az intézmény igazgatója felveszi a kapcsolatot az illetékes pedagógiai szakszolgálattal, gyermekjóléti szolgálattal, ha a tanuló hátrányainak csökkentésénél szükségét látja.
- A tanulókat az esélyegyenlőség biztosításával, a helyi szintű egyenlő esélyek megteremtésével az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően kezeli, s minden eszközével megelőzi a diszkrimináció előfordulását.

1.4.2. Különleges bánásmódot igénylő tanuló - Sajátos nevelési igényű gyermek

Intézményünk, az ESZC alapító okirata alapján, sajátos nevelési igényű gyermekek fogadását vállalja. (Bővebben lásd: 1.4.)

Az **1. sz. mellékletben** részletesen, ágazatokra bontva megtalálhatóak a fogyatékoság típusa szerinti befogadási lehetőségek.

Alapelvünk:

- Minden gyermek a személyiségének és szükségletének megfelelően egyedi életpályát jár be.
- Befogadó iskolai közösséget úgy kell formálni, hogy ne a sajnálat, hanem az együttes élményekből fakadó szeretet legyen az elfogadás alapja.
- Figyelembe vesszük, hogy a gyermekek fejlődésbeli képességeik különbözőek, ennek megfelelően, az egyedileg megállapított különleges bánásmódot: mentesítéseket, rehabilitációs terv szerinti megsegítést, integrált oktatást nyújtunk.

Egyéni képességeikhez mérten határozzuk meg az oktatási módszereket, szükségleteket, az illetékes **gyógypedagógussal** együttműködve. (Bővebben lásd: 2.13. pontban.)

1.4.3. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló

Feladat: képességfejlesztés, tanulásmódszertani megsegítés, a szakvéleményben meghatározott könnyítések és mentesítések biztosítása:

- egyéni fejlesztés vagy
- csoportos fejlesztés.

Pedagógiai tevékenységek:

- Fejlesztés, felzárkóztatás, fejlesztő foglalkozások felzárkóztató oktatás szervezése a szakértői vélemény és az illetékes pedagógiai szakszolgálat javaslata alapján.
- Egyéni bánásmód alkalmazása, egyéni foglalkozások tervezése, egyéni fejlesztési terv készítése a fejlesztő pedagógus bevonásával.
- A tanuló értékelésének és minősítésének meghatározása a szakértői vélemény alapján.
- Segítségnyújtás, felzárkóztatás, egyéni foglalkozás, tanórai foglalkozás keretében.
- Befogadó iskolai, osztályközösségen belüli légkör megteremtése.

Együttnevelési célunk:

A tanulók társadalmi integrációjának elősegítése. Az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése: egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció a helyi szintű lehetőségek segítségével egyenlő esélyek biztosítása mellett. A gyermekek, tanulók önállóságra nevelése. Az egyéni adottságok, a tanulóknál az erősségeik megismerése, a képességeik lehetőség szerinti legteljesebb mértékű kibontakoztatása.

Feladatunk:

- A szakképző intézményekben a feltételek megteremtése a különleges bánásmód követelményeinek biztosításához.
- A tanulók hozzásegítése, hogy a képességeiknek és szükségleteiknek megfelelő képzésbe kerüljenek a szakértői bizottság szakvéleménye alapján.
- A gyermekek iskolába lépésüktől kezdődően elfogadó, befogadó közösségi szemléletének kialakítása, ami hatást gyakorol gyermekek, tanulók mikrokörnyezetére. A család az iskola és diákotthon/kollégium együttműködésének, összhangjának megteremtése.
- A tanulók a szükségleteiknek megfelelő szaksegítséget, odafigyelést megkapják
- A napirend kialakítása a túlterhelés, túlzott kifáradás elkerülésével történik.
- Az optimális terhelés megállapítása szakember segítségével, a gyermek megismerése a család, a pedagógus megfigyelései, tapasztalatai felhasználásával.
- Egyéni képesség szerinti nagyobb mértékű differenciálás, motiválás kiemelt szerepe.

A hatékony integráció feltételei:

- folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel,
- a konfliktusok, akadályok időbeni kezelése, elhárítása (prevenció);
- integráció, befogadás, együttnevelés, differenciálás, fejlesztés;
- másság elfogadása, elfogadtatása, érzékenyítés;
- sikerélmény, önbecsülés segítése;
- motiváció növelése,
- szociális-érzelmi-kognitív képességfejlesztés,
- folyamatos jelenlét, elakadások segítése, ellenőrzés;
- feladatok kis lépésekre bontása, szemléltetés (ábrák, képek, vázlat);
- írásbeli számonkérését szóban helyettesíteni,
- mentesüljön az osztálytermi hangos olvasás alól (szülő is kérheti!),
- önmagához mért fejlődés értékelése,
- egy minimális, de szilárd tudás elérése, melyre a további osztályfok épülhet (minimum szint meghatározása),
- eszközhasználat, több idő, vagy kevesebb feladat biztosítása;
- a pedagógiai komplex szakvéleményben előírt mentesítések, könnyítések biztosítása,
- a tanuló érdekképviseletének biztosítása, a legjobb érdekében történő intézkedés.

Az egyes tanulókra kidolgozott egyéni fejlesztési terveknek tartalmazniuk kell:

- a gyermek jelen állapotát (az ép, jól működő, a kevésbé sérült funkciók felsorolását),
- a fejlesztés területeit (fejlesztésre szoruló funkciókat, képességeket),
- a fejlesztés szervezési módját, színtereit;
- a fejlesztésben felelős személyeket,
- a fejlesztési folyamat időbeli ütemezését
 - Fejlesztési diagnosztika
- úgy korrigálja a gyenge funkciókat, hogy alapoz a meglévő, jó képességekre,
- a képességek minőségi elemzésére törekszik,
- épít a szülők aktív közreműködésére.

A szakképző intézménybe bekerülés feltételei:

A jelentkezés során, a felvételi eljárás alatt, a rendelkezésünkre álló szakértői vélemény figyelembevételével, az I. fokú egészségügyi alkalmassági szűrésen a szakmai alkalmasság vizsgálata is történik. Az orvosi vizsgálaton kívül a törvényes képviselő bevonásával, a felvételt érintő döntés előkészítése alapján egyeztető megbeszélést tartunk. Szakemberekkel való konzultáció segítségével az intézmény igazgatója megbizonyosodik, hogy a sikeres integráció megvalósítható-e a meglévő feltételekkel.

Amennyiben a választott szakmára való alkalmasság kérdésessé válik, úgy II. fokú orvosszakértői vizsgálatra irányítjuk a jelentkező tanulót annak érdekében, hogy olyan szakmát tanuljon, melynek a képzési kimeneti követelmények (KKK) alapján eleget tud tenni.

Az SNI tanuló esetében, az intézményünk kijelölését tartalmazó szakvélemény alapján, igazgatói határozatba foglalva biztosítjuk az előírt mentesítéseket, könnyítéseket.

A szakmai vizsgára nem vonatkoznak teljes mértékben a mentesítések, ezek a közismereti tárgyakra vonatkozóan alkalmazhatók elsősorban. (Lásd még 1.8 pont.)

1.4.4. A kiemelten tehetséges tanulók

A kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magasfokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

- A közismereti tárgyat- szakmai tárgyat oktatók, a gyakorlati ismereteket oktatók és az osztályfőnökök együttes tapasztalatai és javaslata alapján fordítunk figyelmet a tehetséges tanulóinkra.
- A feltárt speciális képességek alapján a tutori feladatokat végző oktató módszereivel, eszközeivel történik a tehetséggondozás:
 - pályázati lehetőségekhez hozzásegítés,
 - civil, társadalmi szervezetekkel kapcsolatfelvétel, delegálás;
 - tehetséggondozó foglalkozások szervezése, versenyekre felkészítés;
 - tutori tevékenységgel történő személyi segítség a tanulók legjobb érdekének megfelelően,
 - a szülővel, a tanulóval történő egyeztetés alapján egyéni tanulmányi rend kialakítása a tehetség kibontakoztatásához.
- Intézményünk rendszeresen készít fel az versenyekre, programokra tehetséges tanulókat.

1.4.5. A diabétesszel, ételallergiában, egyéb krónikus betegségben élő tanulók

A speciális étkezés, szükségletek biztosítására rendelkezésre álló feltételek:

- Intézményünkben nem biztosított a meleg étkezés, a tanulóknak lehetőségük van az otthonról hozott meleg ételt tárolni, hűteni, melegíteni.
- Az iskolaorvos és az iskolai védőnő folyamatos ellenőrzése és javaslata alapján, a házirendben foglaltak szerint biztosított a foglalkozásokon történő étkezés, foglalkozásokról kilépés, az egyéni egészségügyi szükségleteknek megfelelően (vércukormérés, inzulinbeadás és egyéb szükséges teendők miatt).
- Testnevelés órán a fizikai megterhelés esetén kialakulhat rosszullét a diabéteszes tanulóknál, erre az oktatók különösen figyelmet fordítanak.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a testnevelés órák előtti és alatti oktatói teendőkre, hiszen a testmozgás csökkenti a vércukorszintet, a megerőltető sport viszont emelheti a vércukorértéket, ami akut anyagsere-felborulást eredményezhet.
- Az iskolai védőnő felügyeli a diabétesszel élő, ételallergiában szenvedő tanulók ellátását, szükségleteik szerinti beavatkozásokat, távollétében egy kijelölt oktató beavatkozása történik a szülő/törvényes képviselő értesítése mellett.
- Az iskolaorvosi javaslatot az iskolai védőnő egyezteti az osztályfőnökökkel, szakokkal (pl. testnevelés tantárgy) a diabéteszes, ételallergiával élő, krónikus beteg (pl. epilepszia egyéb) tanulók étkezéssel kapcsolatos, odafigyelést igénylő szükségletekről.

Célkitűzésünk:

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, a kiemelten tehetséges tanulók támogatása a szakmatanulásra való motivációjának erősítése, szakma elsajátítására képessé tevés. Ennek érdekében a team-munkában dolgozó megfelelő felkészültségű szakemberekkel hosszú távú és szorosan egymásra épülő együttműködés. A cél érdekében a személyi- tárgyi feltételek biztosítása.

1.5. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

Eset	Jogkör
saját működése	oktató testület véleményét kikérve dönt
működéséhez biztosított eszközök felhasználása	
egy tanítás nélküli munkanap programja	
saját tájékoztatási rendszere	
saját SZMSZ	saját döntés, oktató testületi jóváhagyás
iskola működésével kapcsolatos kérdések	véleménynyilvánítási jog
tanulókat érintő kérdések	
iskolai SZMSZ	
házi rend	
oktatói program	
tanulók közösségét érintő kérdések	az iskolának ki kell kérni a tanulóönkormányzat véleményét
tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók készítése	
tanulói pályázatok, versenyek meghirdetése	
iskolai sportkör működési rendje	
könyvtár működési rendje	

1.6. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben résztvevő személy az oktató a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái

1.6.1. Kapcsolattartás a szülőkkel

A szülőkkel való kapcsolattartásban kiemelt fontosságú:

- megismertetni az intézményünk által prioritással kezelt célokat, értékeket;
- törekedni, hogy azonosuljanak ezekkel a célokkal és értékekkel;
- elfogadni, hogy a szülők szubjektív módon kezelik gyermeküket, ugyanakkor intézményünk objektív szempontok alapján oldja meg a problémákat;
- a kölcsönös (család-intézmény) felelősségvállalás fenntartása.

A kapcsolat formája	Első szint	Második szint
személyes kapcsolat	Oktatói fogadóóra	Igazgatói fogadóóra (előzetes bejelentkezés alapján)
	Szülői értekezlet	
telefonos kapcsolat	Szakoktató, osztályfőnök	Igazgatói titkárság
elektronikus kapcsolat	e-Krétán keresztül – esetleg email-ben vezetéknev.keresztnév@bottyan.eu	titkarsag@bottyan.eu

A szülői és tanulói tájékoztatásban kiemelt szerepe van iskolánk internetes felületeinek. Iskolánk többféle elektronikus felületen tájékoztatja a szülőket és a tanulókat az iskolai előmenetelről, a mulasztásokról és egyén információkról:

Iskolai weblap és kapcsolódó hírlevél: A <https://bottyan.eu> weboldalon az iskolai élettől kapcsolatos információkat, tájékoztatókat találhatnak a szülők. Elérhetők többek között az intézményi dokumentumok között a tantervek, a képzési tematikák, az oktatói program és egyéb iskolai dokumentumok.

Elektronikus napló: A tanulói előmenetellel, értékeléssel és mulasztásokkal kapcsolatos legfontosabb kommunikációs felületünk az elektronikus napló e-ellenőrzőkönyv szolgáltatása. Az e-KRÉTA-ban (<https://tszc-szentimre.e-kreta.hu/> webcímen keresztül) a megfelelő azonosítás után a tanulók és gondviselőik elérhetik az itt tárolt tanulói információkat, osztályzatokat, mulasztásokat és egyéb bejegyzéseket.

A fenti online felületen megjelenő információk hivatalos közlésnek számítanak.

Tananyagtár: Iskolánk jövőbeli fejlesztései között prioritásként szerepel az e-learning rendszer fejlesztése, annak érdekében, hogy ezen keresztül érhessek el tanulóink a képzéshez, oktatáshoz szükséges segédanyagokat, jegyzeteket, feladatokat. Az intézményi tananyagfejlesztés során keletkezett elektronikus tananyagok is ebben a rendszerben tárolódnak és érhetők el a tanulók részére. Az e-learning rendszer továbbá – elsősorban szakmai célra szolgáló - kommunikációs felületet is kínál a tanuló és a szakoktató részére.

1.6.2. A tanulói és szülői kapcsolattartás intézményesített formái

Tanulóönkormányzat (DÖK): A tanuló-önkormányzati munkában minden osztály 2-2 fővel képviselteti magát. Az év eleji alakuló ülésen választják meg a 3-5 fős vezetést. A Tanulóönkormányzat koordinálja az éves munkát, részt vesz a különféle iskolai programok megszervezésében és lebonyolításában, irányítja az iskolai tanulólételetet.

Szülői értekezletek: Évente kétszer tartanak az osztályfőnökök szülői értekezletet. Rendkívüli esetben ezen kívül is összehívható értekezlet az osztályfőnök, az iskola vezetősége, illetve a szülők kezdeményezése alapján.

Fogadóórák: Évente két alkalommal kollektív fogadóórát tartanak az oktatók. Iskolánk titkárságán keresztül, telefonon történő előzetes megbeszélés alapján azonban más időpontban is fogadják a szülőket.

1.6.3. Kapcsolattartás az oktatók és az intézmény között

Elektronikus napló: A oktató és az intézmény adminisztrációs kommunikációjában elsődleges szerepe az iskola elektronikus naplójának (e-Kréta) van. Az e-napló nemcsak az intézményi munka adminisztrálására szolgál, hanem olyan komplex szolgáltatásokat is biztosít, mint a tanulói/szülői üzenetküldés.

Elektronikus levelezési rendszer (e-mail): Az iskola minden oktatónak egyedi e-mail címe (vezetéknév.keresztnév@bottyan.eu) van, továbbá olyan csoportos levelezési címek is használhatók, amelyek egy-egy közösség együttes levélküldését biztosítják. Ezek a közösségek lehetnek szakmai szerveződések (pl. informatikaoktatók), funkció szerinti (pl. osztályfőnökök), hierarchikus szint alapján kialakítottak (pl. iskolavezetés) vagy akár egy-egy projektre kialakítottak.

Intranet: A intézmény napi szintű szakmai, illetve szervezési információk megosztására önálló online felületet működtet. Belépésre, bejegyzésre csak az iskola dolgozói jogosultak.

A fenti online felületen megjelenő információk hivatalos közlésnek számítanak.

1.6.4. Kapcsolattartás „külső” partnerekkel

Külső partnerek közé tartozik az intézményt fenntartó szervezet, a különféle szakmai és oktatói szolgáltatók, az oktatás állami szervei (pl. Oktatási Hivatal, Kormányhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal stb.). Fontos partnereink a gazdasági élet szereplői, a különféle szakmai szervezetek és cégek. A kapcsolattartás az intézmény partnereivel sokféle módon és szinten valósul meg.

Partner	Elsődleges kapcsolattartó	Kapcsolattartási formák
Szakképzési Centrum	igazgató, igazgatóhelyettesek, gyakorlati oktatásvezető	személyes, írásos, elektronikus, telefonos
Pedagógiai szakszolgálat, gyermekjóléti szolgálat	igazgató, igazgatóhelyettesek, fejlesztőoktató, pszichológus	személyes, írásos, elektronikus, telefonos
Pedagógiai szakmai szolgáltató	igazgató, igazgatóhelyettesek munkaközösség-vezetők	személyes, írásos, elektronikus, telefonos
Egészségügyi szolgáltatók	igazgató, igazgatóhelyettesek	személyes, írásos, elektronikus, telefonos
Gazdasági szereplők, cégek és vállalkozások	igazgató, igazgatóhelyettesek, gyakorlati oktatásvezető	vállalati találkozók, elektronikus formák

1.7. A tanulmányok alatti vizsga szabályai

A vizsgaszabályzat célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása a 12/2020. (II. 7.) a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló Kormányrendelet ide vonatkozó paragrafusainak (182.-183.-184. §) figyelembevételével.

Az iskola vizsgarendszere:

- Tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó, javító, különbözeti);
- Belső vizsgák;
- Ágazati alapvizsgák (lásd még 3.3 fejezet);
- Érettségi vizsga;
- Szakmai vizsgák.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgaidőszakát legkésőbb a tanulmányok alatti vizsgát megelőző **3 hónappal korábban ki kell jelölni.**

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit és az értékelés szabályait a szakképző intézmény szakmai programjában kell meghatározni (lásd alább). A tanulmányok alatti vizsga – ha azt a szakképző intézményben szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a szakképzési államigazgatási szerv bízza meg.

Jelentkezés a vizsgákra

Az osztályozóvizsga letétele a tanulónak nem alanyi joga. A vizsgára való jelentkezés az osztályfőnökkel és az érintett szakoktatóval való egyeztetés után az igazgatónak címzett írásos kérelem benyújtásával történik. Javítóvizsga a tanuló alanyi joga, előzetesen jelentkezni rá nem kell.

Különbözeti vizsgát az igazgató írhat elő.

A vizsga időpontja

A vizsgák bármely tanítási napon szervezhetők, de az egyes vizsgatípusok szokásos időszaka:

- osztályozóvizsga az év során bármikor tehető, a vizsga időpontját az igazgató írásban határozza meg a vizsgát megelőző **3 hónapon** belüli időszakban. Az osztályozó vizsga letételének legkésőbbi időpontja az első, illetve második félév végét megelőző héten, előrehozott érettségi esetén az írásbeli vizsgák előtti hét;
- javítóvizsga esetén augusztus 15-től 31-ig terjedő időszak, ezen belül általában a hónap utolsó hete;
- különbözeti vizsga esetén a tanuló érdekeit szem előtt tartva, a felkészüléshez legfeljebb 3 hónap időt hagyva, az igazgató jelöli ki az időpontot.
- A tanulmányok alatti **vizsga időpontjáról** a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor **írásban** tájékoztatni kell.
- A vizsga reggel **nyolc** óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb **tizenhét** óráig tarthat.

A vizsgabizottság

A vizsgabizottságot az igazgató által megbízott 3 oktató alkotja. A vizsgabizottság tagja a vizsgatárgyból végzettséggel rendelkező két szakoktató és az iskolavezetés egy tagja (igazgató, igazgatóhelyettes, munkaközösség-vezető), aki a vizsga elnöke. A kérdező oktató csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

A vizsga iratai

Tágabb értelemben a vizsga iratai közé tartoznak mindazok a dokumentumok, amelyek a vizsga előkészítése, lebonyolítása során keletkeznek. Így:

- a jelentkezési lapok,
- igazolások mentesítésekről,
- igazgatói határozatok az adott vizsgára vonatkozóan,
- a törzslapok,
- osztályozó ívek,
- jegyzőkönyvek,
- az írásbeli, a szóbeli és gyakorlati vizsgarész feladatlapjai,
- a tanulók produktumai (a piszkozatok is).

A tanulmányok alatti vizsgák iratainak kezelésére is alkalmazni kell az intézmény általános iratkezelési szabályzatát.

Az olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével valamely vizsgatárgyból a tanuló **érettségi vizsga letételére való jogosultságot** szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán **minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces**, az adott vizsgatárgy legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló **írásbeli vizsgatevékenység és szóbeli vizsgatevékenység sikeres teljesítése**.

Abban az esetben, ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait **minden érintett évfolyamra** meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam **Bizonyítványába, Törzslapra, Naplóba (B/T/N)** be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

Az írásbeli vizsga szabályai

A vizsga időpontjáról a vizsgázót írásban kell értesíteni. Javítóvizsgák hivatalos írásbeli értesítésnek kell tekinteni az intézmény honlapján megadott és/vagy a helyben szokásos módon kifüggesztett vizsgainformációkat.

A vizsgázó *Jelenléti íven* aláírásával rögzíti megjelenését és a vizsgán való részvétel szándékát.

Az írásbeli vizsga szabályait részletesen a 12/2020. (II. 7.) a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló Kormányrendelet 184.-185. -186.§ - a szabályozza.

- Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, ha a vizsgatevékenység megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató oktató által értékelhetően – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.
- A vizsgateremben az **ülérendet** a vizsga kezdetekor a vizsgáztató úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.
- A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató jelenlétében megállapítja a jelenlévők **személyazonosságát**, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez **segítség nem adható**.
- Az írásbeli vizsgán kizárólag a szakképző **intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon**, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.
- Az **íróeszközökről a vizsgázók**, a vizsgához szükséges segédeszközökről a szakképző intézmény gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon **feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését**. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként **minimum 60 perc**. Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt **meg kell növelni**.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában **legfeljebb 3 írásbeli vizsgát** lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább **10**, legfeljebb **30** perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.
- Ha a vizsgáztató az írásbeli vizsgán **szabálytalanságot** észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatónak, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az igazgató a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató, az igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.
- Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán készített **jegyzőkönyveket** és a feladatlapokat – az üres és a piszkosított tartalmú feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztatótól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékeli.
- Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
- Ha a vizsgáztató a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az igazgatót.

- Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az igazgatóból és két – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – oktatóból álló **háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli**, és
- a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben **érvénytelennek** nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót **javítóvizsgára** utasítja, vagy
- ha a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát **eredménytelennek** vagy **érvénytelennek** nyilvánítja a vizsgázó teljesítményét.
- A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

A vizsgázóknak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 60 perc.

A sajátos nevelési igényű vizsgázó kérésére az igazgató engedélye alapján:

- Az írásbeli feladatok megválaszolására rendelkezésre álló időt legfeljebb 30 perccel meg kell növelni,
- Lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja
- Engedélyezni kell, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen.

Az igazgató döntését a hatályos szakértői javaslat alapján hozza meg.

A szóbeli vizsga szabályai

A szóbeli vizsga szabályait részletesen a 12/2020. (II. 7.) a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló Kormányrendelet 187.-188.§ - a szabályozza.

- Egy vizsgázónak egy napra **legfeljebb 3 tantárgyból** szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb **6 vizsgázó** tartózkodhat.
- A vizsgázónak legalább **10 perccel korábban** meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó **tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot**, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt, melyről a vizsgáztató gondoskodik.
- Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább **30 perc felkészülési** időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama **15 percnél nem lehet több**.
- A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó segítség nélkül, **önállóan felel**, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni, vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottságtól segítséget kaphat.
- A vizsgabizottság a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak **kérdéseket tehet fel**, ha meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni, vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök **egy alkalommal póttételt** húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az **elért pontszámot meg kell felelni**, és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább **15 perc pihenőidőt** kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.
- Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó **szabálytalanságot** követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga **jegyzőkönyvében** fel kell tüntetni.
- A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.
- Idegen nyelv esetében nem áll rendelkezésre felkészülési idő.

A sajátos nevelési igényű vizsgázó kérésére az igazgató engedélye alapján

- A húsz perc gondolkodási időt legfeljebb 10 perccel meg kell növelni.
- Engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen.

- Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtenie.

A gyakorlati vizsga szabályai

Gyakorlati vizsgarészt tartalmaznak iskolánkban a következő vizsgatárgyak:

- testnevelés,
- digitális kultúra/informatika,
- szakmai tantárgyak.

A gyakorlati vizsga szabályait részletesen a 12/2020. (II. 7.) a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló Kormányrendelet 189.§ - a szabályozza.

- A gyakorlati vizsgatevékenység szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgynak a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.
- A gyakorlati **vizsgatevékenység tartalmát az igazgató hagyja jóvá.**
- A gyakorlati vizsgatevékenységet akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgatevékenység elvégzéséhez szükséges **személyi és tárgyi feltételek** meglétéről.
- A gyakorlati vizsgatevékenység megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgatevékenység rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgatevékenység helyére és a munkavégzésre vonatkozó **munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.**
- A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a gyakorlati vizsgatevékenység ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a gyakorlati vizsgatevékenység leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.
- A gyakorlati vizsgatevékenységet **egy érdemjeggyel** kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó természetes személyazonosító adatait, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt **osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző oktató írja alá.**
- A vizsgázó gyakorlati vizsgatevékenységre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

A vizsgatárgyak követelményei

Minden vizsgatárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény Szakmai Programjában található követelményrendszerével.

A javítóvizsga követelményekről, tételekről a tantárgyat tanító oktató a tanítási év végéig, de legkésőbb a tanévzáróig (bizonyítványosztatásig) írásban tájékoztatja a javítóvizsga letételére jogosult tanulót.

Az értékelés rendje tanulmányok alatti és belső vizsgák esetén

Ha a vizsgatárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató oktató kijavítja a dolgozatot. A dolgozat javítása pontozásos rendszerben történik, az egyes részpontokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Az írásbeli és szóbeli vizsgán elérhető pontszámok aránya megegyezik az adott tantárgyra vonatkozó érettségi szabályaiban rögzítettekkel.

Belső vizsga esetén, ha csak írásban történik a vizsga, javítási lehetőség nincs.

A belső vizsga eredményeinek szorzója az osztályzatok megállapításakor **3-szoros**. Idegen nyelvi vizsga esetén amennyiben a vizsgázó komplex (szóbeli + írásbeli) vizsga helyett csak szóban vizsgázik a szorzó **2-szeres**.

Nem egész százalékos eredmények elérése esetén a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni.

Ha a vizsgázó matematika tantárgyból az írásbeli vizsgán eléri a 25 %-ot (elégséges szint), nem tesz szóbeli vizsgát. Szóbeli vizsgára az bocsjátható, aki az írásbeli vizsgán legalább 12%-ot elért.

A tanulmányok alatti vizsgák eredményének kihirdetése

Az osztályozó vizsgák, és a különözeti vizsgák eredményéről a **vizsga napján** a vizsgabizottság elnöke tájékoztatja a vizsgázót. A vizsgát követően a vizsgabizottság elnöke gondoskodik a vizsgairatok intézményvezetőnek történő átadásáról. Az intézmény vezetője a vizsgairatok alapján hozza meg határozatát.

A javító vizsgák hivatalos eredményeit a **vizsgát követő napon az iskola** az internetes oldalán és a tanulók tájékoztatására szolgáló helyeken kifüggesztve – az oktatási azonosítóval és az elért osztályzatok tantárgyankénti megadásával - hozza nyilvánosságra.

Ha a tanuló egy vizsgaidőszakban több tárgyból tesz vizsgát, az egyes tantárgyak vizsgaeredményeiről addig nem kap tájékoztatást, amíg valamennyi vizsgáját le nem tette.

1.7.1. Az osztályozó vizsga

A vizsga célja a tanuló tudásszintjéről való tájékozódás, a tanulmányi követelmények teljesítésének minősítése osztályzattal. A tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független **vizsgabizottság** előtt tesz vizsgát.

A 12/2020. (II. 7.) a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló Kormányrendelet 180.§ - a alapján osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- **felmentették** a foglalkozáson való részvétele alól, – a tanuló kérelmére – a sajátos helyzete miatt;
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál **rövidebb idő alatt** tegyen eleget,
- az **oktató testület engedélyezte** az osztályozóvizsga letételét, mivel a szakoktató nem tudta a félévi vagy év végi osztályzatát megállapítani a következők miatt:
 - egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a **250 foglalkozást** meghaladta vagy
 - hiányzásának mennyisége egy tantárgyból meghaladja a tantárgy éves óraszámának **30%-át** és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető.

Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló **igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a 20 foglalkozást**.

Egy osztályozó vizsga – a második pontban meghatározott kivétellel – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Osztályozó vizsgát a szakképző intézmény a tanítási év során bármikor szervezhet. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

A tanuló köteles osztályozó vizsgát tenni, amennyiben **előrehozott érettségi vizsgát** kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be (pl. idegen nyelv vagy bármely más vizsgatárgy, melyből nem kötelező érettségi vizsga). A jelentkezések elbírálásának feltétele a szakoktatói javaslat/ellenjavaslat rögzítése és az érintett jelentkező tájékoztatása a szakoktató javaslatáról. A szakoktató a tanuló jelentkezését az előre hozott érettségi vizsgára nem támogatja, amennyiben a tanuló az adott tanévben legalább a **4,00-es** átlagot nem éri el.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, azzal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. Az idegen nyelvből letett előrehozott érettségi vizsga azonban az angol nyelvű foglalkozások és a szakmai nyelvi foglalkozáson való további részvétel alól nem mentesít!

Az idegen nyelvi továbbhaladás tekintetében intézményünkben az alábbiak szerint járunk el:

Nyelvi előkészítővel induló osztályok						
	9/Ny	9	10	11	12	13
Ágazati alapvizsga			X			
Előrehozott középszintű angol érettségi (őszi vizsgaidőszak)				X		
B2- középfokú nyelvvizsga				X		
Közismereti érettségi vizsga					X	
Emelt szintű angol érettségi (őszi vizsgaidőszak)						X
C1- felsőfokú nyelvvizsga						X
Szakmai vizsga						X

Nyelvi előkészítő nélkül induló osztályok					
	9	10	11	12	13
Ágazati alapvizsga		X			
Előrehozott középszintű angol érettségi (őszi vizsgaidőszak)				X	
B2- középfokú nyelvvizsga					X
Közismereti érettségi vizsga				X	
Emelt szintű angol érettségi (őszi vizsgaidőszak)					X
Szakmai vizsga					X

Az idegen nyelvű foglalkozások látogatása alóli felmentésről a 13. évfolyamon az intézmény igazgatója – az érintett szakmai munkaközösség bevonásával – dönt.

A kérelem benyújtásának feltétele a C1-es felsőfokú nyelvvizsga megléte a nyelvi előkészítővel induló osztályok tanulóinak, illetve az emelt szintű idegen nyelvű érettségi vizsga a nyelvi előkészítő nélkül induló osztályokban.

Az osztályozó vizsga idegen nyelvből írásbeli (60 perc) és szóbeli (minimum 5 perc) részekből áll.

1.7.2. Javítóvizsga

A javítóvizsga tanév végén utólagosan letehető vizsga azokból a tantárgyakból, amelyekből a tanuló tudását elégtelennel minősítették, vagy az osztályozó vizsgán a tudását részére felróható szabálytalanság vagy ok miatt nem tudták minősíteni.

A tanuló javítóvizsgát tehet, ha

- a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott
- az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A javítóvizsgára a tanév végén részletes felkészülési anyagot kapnak a tanulók.

A javítóvizsga írásbeli (60 perc) és szóbeli (15 perc) részekből áll.

A javítóvizsgák teljesítményének értékelésénél különbséget kell tenni a közismereti és a szakmai tárgyak között. A megszerzhető összes pontszámhoz viszonyított százalék alapján kell az érdemjegyet figyelembe venni a belső vizsgák szabályainak megfelelően. [Lásd 1.7.4.-pont](#)

1.7.3. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban a szakképző intézményben tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

A különbözeti vizsga célja annak megállapítása, hogy a tanuló rendelkezik-e a tanulmányok folytatásához szükséges ismeretekkel. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig **egyedileg** – az érintett szakmai munkaközösség véleményének kikérésével – kell az intézmény vezetőjének **határozatot** hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

A tanulóknak különbözeti vizsgát kell tennie, ha

- **tanulócsoporthoz kíván változtatni** és az igazgató a változtatás feltételeként a különbözeti vizsga letételét határozza meg;
- intézményünkbe való átvételét kéri és az igazgató az átvétel feltételeként a különbözeti vizsgát letételét határozza meg.

Az ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatás tekintetében nem köthető különbözeti vizsgához, ha az átvételre az adott ágazathoz kapcsolódóan tett ágazati alapvizsga letételét követő egy éven belül kerül sor.

1.7.4. Belső vizsgák, mérések

A vizsga célja, hogy a tanulók a megszerzett ismereteiket rendszerezzék, összegzését, szintetizálását gyakorolják. Fejlessék írásbeli, szóbeli beszámolási képességeiket, felkészüljenek az érettségi és a szakmai vizsga teljesítésére. Az érettségi valamint a szakmai vizsgához hasonló körülmények között adjanak számot arról, milyen mértékben sajátították el a helyi tantervben a továbbhaladás feltételeként meghatározott kompetenciákat.

A belső vizsgák megszervezése

A vizsgák időpontját a szakmai munkaközösségek határozzák meg, és a tanév elején –szeptemberben, az éves munkatervben – nyilvánosságra hozzák.

A belső vizsgák témaköreiről a szakoktatók a vizsgát megelőzően legalább **30 nappal** adnak tájékoztatást.

A belső vizsgák lebonyolítását a szakmai munkaközösségek vezetői irányítják.

A belső vizsgán való részvétel kötelező, külön jelentkezni nem kell rá.

Az adott tantárgyból érettségivel rendelkező tanuló nem köteles részt venni a belső vizsgán. Idegen nyelv esetében a B2 szintű komplex nyelvvizsga nem jelent felmentést.

A belső vizsgák nem ismételhetők meg!

Az idegen nyelvi vizsgák írásbeli és szóbeli feladatsorok összeállítását az idegen nyelvi munkaközösség végzi; az írásbeli dolgozatok javítását az érintett osztályban tanító szakoktatók végzik. Más tantárgyak esetében

a vizsgák írásbeli és szóbeli feladatsorok összeállítását, a dolgozatok javítását az érintett osztályban tanító szakoktatók végzik.

A vizsgák írásbeli részét az órarend szerinti szaktárgyi órákon is el lehet végezni. A szóbeli vizsgák bizottság előtt folynak.

A belső vizsga szóbeli részén részt vevő tanulóknak az adott napon 1-4. tanítási órán részt kell venni. A szóbeli vizsga leghamarabb a 6. órában kezdődhet.

A belső vizsgák értékelése, az eredmények beszámítása az év végi osztályzatokba

Közismereti tantárgyakból a belső vizsgák értékelésénél a megszerezhető összes pontszámhoz viszonyított százalék alapján kell az érdemjegyet megállapítani az alábbiak szerint:

- 0 - 24% -elégtelen (1)
- 25 - 39% -elégséges (2)
- 40 - 59% -közepes (3)
- 60 - 79% -jó (4)
- 80 - 100% -jeles (5)

Szakmai tárgyakból a belső vizsgák értékelésénél a megszerezhető összes pontszámhoz viszonyított százalék alapján kell az érdemjegyet megállapítani az alábbiak szerint:

- 0 - 39% -elégtelen (1)
- 40 - 54% -elégséges (2)
- 55 - 69% -közepes (3)
- 70 - 84% -jó (4)
- 85 - 100% -jeles (5)

A **belső vizsgák során szerzett érdemjegyeket** az (év végi) osztályzatok megállapításakor súlyozottan kell figyelembe venni – úgy, hogy vizsga eredményét **3 érdemjegynek kell tekinteni**.

Az idegen nyelvi belső vizsgák esetében a fentiektől eltérően:

- a 9. NYEK-es osztályokban a komplex vizsga eredményét **6 érdemjegynek** kell tekinteni,
- a többi évfolyamon – komplex, szóbeli és írásbeli vizsga estében az eredményt **3 érdemjegynek** kell tekinteni.

A belső vizsgarendszer vizsgatárgyai, vizsgaidőpontok, érintett évfolyamok osztályok

A belső vizsgarendszer által az adott tanévben érintett évfolyamokat és osztályokat, a vizsgák időpontjait a munkaközösségek éves munkatervé, havi lebontásban az iskola éves munkatervé (tanév rendje) tartalmazza – ügyelve arra, hogy a tanulóknak egy héten csak egy tantárgyból lehet belső vizsgája. Minderről a tanulók a tanév rendjének közzétételét követően tájékoztatást kapnak.

1.7.5. Érettségi vizsga

Az érettségi vizsga megszervezésére és lebonyolítására az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: érettségi vizsgaszabályzat) kell alkalmazni.

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. OM rendelet értelmében az iskolának legkésőbb 60 nappal az érettségi vizsgák kezdete előtt kell nyilvánosságra hozniuk a vizsgaleírásnak megfelelő, a vizsgát érintő tartalmi és eljárásbeli tudnivalókat.

A 12/2020. (II. 7.) a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló Kormányrendelet 258. § alapján előrehozott érettségi vizsga – a szakmai vizsga kivételével –

- az Nkt.-ban meghatározott bármely kötelező érettségi vizsgatárgyból – az idegen nyelv érettségi vizsgatárgy kivételével – legkorábban a **12. évfolyam** május–júniusi vizsgaidőszakában,
- bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból legkorábban a **11. évfolyam október–novemberi** vizsgaidőszakában tehető a tanulói jogviszony fennállása alatt, a szakképző intézmény szakmai programjában a tanuló számára az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően.
- Az előrehozott érettségi vizsga a közösségi szolgálat teljesítésére tekintet nélkül megkezdhető.

- Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, azzal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A továbbhaladás során e tekintetben a szakmai programban foglaltak szerint kell eljárni, azzal, hogy az idegen nyelvből letett előrehozott érettségi vizsga a nyelvi és a szakmai nyelvi foglalkozáson való további részvétel alól nem mentesít.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy érettségi **vizsgatárgyanként** – az érettségi vizsga napját is beszámítva – **4 munkanapra** mentesül a duális képzőhelyen történő rendelkezésreállási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól (12/2020 Kormányrendelet 252/B. § e, pont).

1.8. A felvétel és az átvétel helyi szabályai és ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményei

1.8.1. A felvételi eljárás szabályai

Iskolánk a hatályos jogszabályok alapján – egyes, a hatályos felvételi tájékoztatóban rögzített képzéseken/szakokon – felvételi vizsgát tarthat.

A jelentkezők sorrendjének meghatározása azon a tanulmányi területen, ahol nincs felvételi vizsga a 7. évfolyam végén és a 8. évfolyam fél évében elért tanulmányi (tantárgyi) eredmények (osztályzatok) alapján történik. Az egyes tantárgyak eredményeinek beszámítása súlyozottan történik. Figyelembe vett tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, fizika, kémia, informatika, biológia, vizuális kultúra. A jelentkezők sorrendjének meghatározása azon a tanulmányi területen, ahol az iskola felvételi vizsgát tart, a 7. évfolyam végén és a 8. évfolyam fél évében elért tanulmányi (tantárgyi) eredmények (osztályzatok), az írásbeli – és amennyiben az adott szakma megköveteli – a pályaalakmassági vizsga eredményeinek beszámításával történik.

Amennyiben az általános iskola helyi tantervében az általunk meghatározott természettudományos tantárgy (pl. kémia, fizika) helyett más természettudományos tantárgyat oktatnak, akkor annak a tantárgynak az osztályzata kerül beszámításra.

Azonos pontszám elérése esetén a rangsorban előrébb kerülnek azok a tanulók, akik az írásbeli vizsgán magasabb pontszámot érnek el. Amennyiben az adott szakmára való jelentkezéshez nem feltétel a központi írásbeli vizsga teljesítése vagy további pontazonosság áll fenn, a rangsorban előrébb soroljuk azokat a tanulókat, akik a jelentkezési lapon több szakmát jelöltek meg az intézményünkben indítandó szakmák közül. A rangsorolás során az előző feltételek azonossága esetén előrébb rangsoroljuk azokat, akiknek testvére intézményünk tanulója.

Intézményünk a tanulmányokat megelőzően beszerzi a törvényesen hozzáférhető információkat – pl. a szakértői véleményeket –, és azokat figyelembe veszi a tanulói jogviszonyt érintő döntései során¹

1.8.2. Felvételi a technikumba

Iskolánk a hatályos jogszabályok alapján – egyes, a hatályos felvételi tájékoztatóban rögzített képzéseken/szakokon – felvételi vizsgát tarthat.

A felvételi vizsga formájáról, a felvételi vizsgával érintett tanulmányi területekről a Oktatótestület a *rendes felvételi eljárás* megkezdése, a *tanulmányi területek* hivatalos rögzítése előtt (általában október 15-ig) dönt.

Az oktatótestület dönthet úgy, hogy az adott (9.) évfolyamon nem minden tanulmányi területre hirdet felvételi eljárást.

Az oktatótestület döntése kiter a következőkre:

- tanulmányi terület megnevezése, melyre felvételi vizsgával lehet jelentkezni;
- a felvételi vizsga formája (csak írásbeli; írásbeli és szóbeli);
- szóbeli vizsga esetén az érintett tantárgyak megnevezése;
- az általános iskolai tanulmányi eredmények, az írásbeli, valamint szóbeli felvételi vizsga esetén a szóbeli felvételi vizsga eredmények beszámításának módját (tantárgyak; tantárgyi eredmények súlyozása; beszámított eredmények arányainak meghatározása)
- a vizsga megszervezésének felelőse;
- a vizsgán részt vevő tanárok köre.

Célunk, hogy az iskolánkba jelentkező tanulók tanulási képességéről, készségeiről, alapismereteiről, valamint motivációjáról világos és reális képet kapjunk. Ennek érdekében intézményünk a tanulmányokat

¹ A szakértői bizottság által készült szakvéleménnyel rendelkező jelentkezőknek javasoljuk, hogy a felvételi eljárás előtt keressék fel az illetékes szakértői bizottságot: frissítsék a szakvéleményt; kezdeményezzenek pályaalakmassági vizsgát, tanácsadást vegyenek igénybe. A felvétellel kapcsolatos döntés során az iskola támaszkodik az illetékes szakértői bizottság hatályos véleményére, előírásaira és minden esetben szükség van a különleges bánásmódot igénylő tanulóknál egy személyes, helyzetfelmérő beszélgetésre. A többi gyermekkel, tanulóval együtt, integráltan oktatható mozgásszervi fogyatékos, hallásszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos, autizmus spektrumzavarral élő, egyéb pszichés fejlődési zavarral rendelkező, különleges bánásmódot igénylő tanuló fogadása ágazatonként eltérő, a tanulmányi területek jellemzőinél feltüntetésre kerültek.

megelőzően beszerzi a törvényesen hozzáférhető információkat – pl. a szakértői véleményeket –, és azokat figyelembe veszi a tanulói jogviszonyt érintő döntései során.

Iskolánk egyes területeken (pl. idegen nyelv) a tanulmányok megkezdésének elején felméri a tanulók azon alapismereteit, melyek a középiskolai tanulmányok sikeres elvégzéséhez nélkülözhetetlenek. A tanulócsoportokat a mérések eredményei alapján alakítjuk ki.

Kiemelt figyelmet igénylő tanulók felvétele

A többi gyermekkel, tanulóval együtt, integráltan oktatható mozgásszervi fogyatékos, hallásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral élő, egyéb pszichés fejlődési zavarral rendelkező, különleges bánásmódot igénylő tanulók fogadása ágazatonként eltérő lehet. A felvételi tájékoztatóban a tanulmányi területek jellemzőinél ezek feltüntetésre kerülnek

Minden esetben egyedi helyzetfelmérés alapján van lehetőségünk közreműködni az ágazat és a szakma kiválasztásánál, a pályaválasztásnál az érintett tanuló legjobb érdekében.

A felvétellel kapcsolatos döntés előtt minden esetben szükséges:

- a sajátos nevelési igényű gyermekeknél egy személyes, helyzetfelmérő beszélgetés;
- a különleges bánásmódot igénylő tanulóknál szükséges a mentesítések, kedvezmények, integrációs feladatok előírását tartalmazó szakvélemények megismerése, beküldése.

Amennyiben a beiratkozás után kapjuk meg a pedagógiai szakvéleményt, s később derül ki, hogy a gyermek sajátos nevelési igényű, a kötelezettségünknek megfelelően akkor is el kell végezni a pályaalakalmassági vizsgálatot. Ebben az esetben előfordulhat, hogy a tanulót másik ágazati alapoktatásra fogjuk javasolni.

Informatika és távközlés az Elektronika és elektrotechnika a Vegyészeti és Szépészeti ágazatokra a hallási fogyatékos (nagyothalló), beszéd fogyatékos tanulók is jelentkezhetnek.

Informatika és távközlés ágazatunkra a mozgásszervi fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral küzdő, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók is jelentkezhetnek.

Az Elektronika és elektrotechnika ágazatra az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók is jelentkezhetnek. (Részletesen lásd [1. sz. melléklet](#))

Az Elektronika és elektrotechnika, a Vegyészeti, az Oktatás és Szociális ágazataink felvételéhez egészségügyi alkalmassági követelményeknek való megfelelés szükséges. A Szociális és Oktatás ágazaton a pályaalakalmassági követelményeknek való megfelelés szükséges.

Beiskolázás a 9. évfolyamra

Fázisok	Tevékenységek
Az intézmény bemutatása és népszerűsítése	Beiskolázási naptár elkészítése Szülői tájékoztató Nyílt napok szervezése, lebonyolítása Részvétel felvételi tájékoztatókon, kiállításokon, börszéken
Előkészítés	A tanév rendjében leírtak szerint a tagozatkódok meghatározása és megküldése a Felvételi Központnak, továbbá a fenntartónak A felvételi eljárás rendjének közzététele a felvételi tájékoztatóban
Felvétel vizsga	Intézményünk a felvételi eljárás rendjében határozza meg minden tanévben, hogy mely szakokon tart központi írásbeli felvételi vizsgát
Az általános iskolai tanulmányi eredmények értékelése	A jelentkezők sorrendje 7. évfolyam végén és a 8. évfolyam fél évében elért tanulmányi (tantárgyi) eredmények (osztályzatok) alapján történik. Az egyes tantárgyak eredményeinek beszámítása súlyozottan történik. Figyelembe vett tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, fizika, kémia, informatika, biológia, vizuális kultúra. A jelentkezők sorrendjének meghatározása azon a tanulmányi területen, ahol az iskola felvételi vizsgát tart, a 7. évfolyam végén és a 8. évfolyam fél évében elért tanulmányi (tantárgyi) eredmények (osztályzatok), az írásbeli – és amennyiben az adott szakma megköveteli – a pályaalakalmassági vizsga eredményeinek beszámításával történik
A felvétel eljárásrendje	A beérkező felvételi jelentkezések regisztrálása Az ideiglenes felvételi jegyzék összeállítása, továbbá nyilvánosságra hozatala A végleges felvételi jegyzék megküldése a felvételi központnak Az OH által megküldött végleges felvételi jegyzék alapján az elutasításról és a felvétellről szóló értesítések megküldése a tanulóknak és az általános iskoláknak. Értesítés az egészségügyi alkalmassági vizsgálatról. Esetlegesen rendkívüli felvételi eljárás meghirdetése

Fontos! A beiskolázás részletes aktuális szabályait az intézmény hivatalos felvételi tájékoztatója tartalmazza, melyet az intézmény a KIFIR felületeire és az intézmény honlapjára is feltölt.

Beiskolázás szakképző évfolyamra

Az iskolai rendszerű képzés felvétellel, átvétellel vagy a szakképzési évfolyamra történő tovább haladással kezdődik. Iskolai rendszerű szakképzésbe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az adott szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben előírt iskolai előképzettséggel rendelkezik, az egészségügyi alkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján a komplex szakmai vizsgára felkészíthető.

Előzetes tanulmányok beszámítását a szakképzési törvényben leírtaknak megfelelően van lehetőség.

A tanuló az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítésbe bekapcsolódhat a középiskola befejező évfolyamának elvégzésével, azzal, hogy legkésőbb a tizenharmadik (első szakképzési) évfolyam első félévének utolsó tanítási napjáig megszerzi az érettségi végzettséget. Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha az érettségi végzettség megszerzésére az e bekezdésben meghatározott határidőig az érettségi végzettséget nem szerzi meg. (Szakképzési törvény 22.§)

Felvétel iskolarendszerű nappali szakképző évfolyamra (SZJ)	
Előzetes feladatok	Szakképzési tájékoztató anyag készítése az adott tanévre vonatkozóan.
	Honlapon való közzététele.
Jelentkezés feltétele	Az KKK-ban előírt iskolai végzettség, egészségügyi alkalmassági és pályaalkalmassági vizsgálaton való megfelelés.
Jelentkezés formája iskolarendszerű nappali tagozaton	Az iskolai honlapról elérhető elektronikus online jelentkezés elektronikus visszaigazolással.
Jelentkezés menete	Személyes adatok megadása. A kívánt szakma kiválasztása. A megfelelő évfolyam kiválasztása a beszámítás szabályait figyelembe véve. Iskolai adatok megadása. Tanulmányi eredmények megadása.
Felvételi vizsga	Nincs
Jelentkezési határidő	Augusztus 25.
Jelentkezők rangsorolása	Tanulmányi eredmények alapján.
Felvehetők száma	Szaktanként engedélyezett létszám alapján (szakmaszerkezeti döntéshez igazodva).
Beiratkozás	Június- augusztus hónapban, a kijelölt napokon a beiratkozáshoz szükséges dokumentumokkal.
Pótbeiratkozás	Szabad férőhelyekre augusztus hónapokban kijelölt napokon.
Tanulói jogviszony létesítése	Bemutatott dokumentumok megfelelősége és a tanuló nyilatkozata alapján, mely szerint iskolánkban kívánja tanulmányait elkezdni.

Felvétel iskolarendszerű <u>felnőttképzés</u> szakképző évfolyamára	
Előzetes feladatok	Szakképzési tájékoztató anyag készítése az adott tanévre vonatkozóan.
	Honlapon való közzététele.
Jelentkezés feltétele	A KKK-ban előírt iskolai végzettség és egészségügyi feltételnek való megfelelés.
Jelentkezés formája	Az iskolai honlapról illetve a Titkárságon elérhető jelentkezési lapon.
Felvételi vizsga	Nincs
Jelentkezési határidő	Augusztus 25.
Jelentkezők rangsorolása	Jelentkezési sorrendben.
Felvehetők száma	Szaktanként engedélyezett létszám alapján.
Jelentkezők értesítése a felvételtől, beiratkozásról vagy elutasításról	Elektronikusan, honlapon közzétett információk alapján.
Beiratkozás	Augusztusban a kijelölt napokon.
Pótbeiratkozás	Szabad férőhelyekre augusztus hónapokban kijelölt napokon.
Tanulói jogviszony létesítése	Bemutatott dokumentumok megfelelősége és tanuló nyilatkozat alapján, mely szerint iskolánkban kívánja tanulmányait elkezdni.

1.8.3. Átvétel közoktatási évfolyamokon

A 12/2020. (II. 7.) a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló Kormányrendelet 157. § alapján a tanulónak joga van arra, hogy

- kérje az **átvételt** másik szakképző intézménybe vagy köznevelési intézménybe,
- kérje a foglalkozásokon való részvétel alóli **felmentését**, illetve korábbi tanulmányai **beszámítását**.

A 256. § szerint nem kell ágazati alapvizsgát tennie, és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha a beszámított előzetes tudása **magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit**.

Az igazgató dönt a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy foglalkozáson való részvétel alóli felmentéséről, egyes tantárgyak és azok tudásmérése alóli mentesítéséről, az előzetesen megszerzett tudás, illetve gyakorlat beszámításáról.

Az átvétel eljárásrendje:

- Iskolánk csak rendkívüli esetben támogatja a tanév közben történő iskolaváltást.
- Ha az adott osztály létszáma engedi, az igazgató a területért felelős igazgatóhelyetttel közösen dönt az átvételről a tanuló előtanulmányainak ismeretében.
- Az átadó iskolával egyeztetve áttekintik a tanult tárgyakat, annak óraszámait, különös figyelemmel a szakmai tárgyak tartalmára, az elméleti és gyakorlati foglalkozások arányára.
- Amennyiben az alkalmazott tantervek és óratervek megegyeznek, az igazgató határozatban dönt az átvételről.
- Tanköteles korú tanuló esetében az iskola befogadó nyilatkozatot állít ki, amelyet a korábbi iskolának eljuttat. Jogviszony akkor létesíthető, ha az „*Értesítés iskolaváltoztatásról*” nyomtatványt visszajuttatták iskolánkba.
- Amennyiben nincs egyezés a tanítási tartalmakban, de az eltérés áthidalható különbözeti vizsgát rendel el az igazgató az átvétel feltételeként.
- Tanítási év végén történő iskolaváltás esetén az átvétel feltétele a különbözeti vizsga eredményes teljesítése.
- Ettől rendkívüli esetben, továbbá évközi váltás esetén el lehet térni. Az időbeni eltérést, a vizsga letételének határidejét határozat rögzíti.
- Évközi átvételnél a tanuló érdemjegyeit az átadó iskola által megküldött hiteles dokumentumok alapján az osztályfőnök átvezeti az osztályozó naplóba.
- Az átvett tanulónak az esetleges lemaradását, tanulmányi hiányosságait a szakoktatók útmutatása alapján kell pótolni.

Másik középiskolából történő átvétel:

- előzetes tanulmányok beszámításával, ha azonos ágazati képzésben a követelményeket teljesített a tanuló,
- előzetes tanulmányok beszámítása nélkül, ha a megfelelő követelményeket nem teljesítette a képzéshez.

1.8.4. Szakképzési évfolyamra történő továbbhaladás

Érettségi végzettséghez kötött szakképesítések esetén az ágazati szakmai érettségivel rendelkező tanuló az ágazatnak megfelelő befejező 5/13. szakképző évfolyamra léphet.

Érettségi végzettséghez kötött szakképesítések esetén az ágazati szakmai érettségivel nem rendelkező érettségizett tanuló első 1/13. szakképző évfolyamra léphet. Előzetes tanulmányok beszámítására szakképzési törvény ad lehetőséget.

2. OKTATÁSI PROGRAM

Az iskola oktatási programját a kerettantervek alapján az igazgató által felkért munkacsoportok készítették el. Az oktatási program az iskola életében dinamikus rendszerként működik, követi a változásokat, figyelembe veszi a korszerű eszközök és tartalmak megjelenését, csakúgy, mint a környezeti igények - szülők, munkáltatók, társadalom - változásait.

Iskolánk helyi tanterve az alábbi kerettantervekre épül:

- 2018.szeptemberétől szakgimnáziumi kerettanterv,
- 2020 szeptemberétől a 2020-as Nemzeti Alaptanterv alapján készült gimnáziumi kerettanterv a közismereti tárgyak vonatkozásában. A szakmai tárgyak helyi tanterve a programtanterv tananyagtartalma alapján készült.

2.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei

Az intézményben a szakmajegyzékben (SZJ) meghatározott szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik.

A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények alapján

- a) ágazati alapoktatásban és
- b) szakirányú oktatásban történik.

A szakmai oktatás keretében – az ágazati alapoktatással és a szakirányú oktatással párhuzamosan vagy attól függetlenül a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik.

A közoktatás főbb feladatai közé tartozik a közép- vagy emelt szintű érettségire való felkészítés, a szakmai képzés, valamint a továbbtanulásra való felkészítés. Kiemelt feladatot kap programunkban a nyelvi előkészítés az informatikai, oktatás és a vegyész ágazatban.

Képzési rendszerünkben a felnőttképzési tevékenység is fontos helyet foglal el.

Az intézményben az egyes szakmák oktatása a programtantervhez igazodik, amely:

- a) ágazatonként a kilencedik és tizedik évfolyamon azonos ágazati alapozó ismeretek kerülnek oktatásra,
- b) a kilencedik–tizenkettedik évfolyamon a kötelező foglalkozások megtartásához együttesen rendelkezésre álló időkeret legalább hatvan százaléka a közismereti kerettantervben meghatározottak átadásához áll rendelkezésre.

A szakmai programot a szakmákra történő felkészítés tekintetében a dokumentum Képzési Program fejezete tartalmazza (lásd 3. fejezet)

A technikumi évfolyamokon a közismereti képzés a gimnáziumi kerettanterv alapján elkészített helyi tanterv szerint folyik. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagának témakörei megfelelnek a hatályos kerettantervnek.

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 12.§-nak megfelelően 2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben a 9.NY és a 9. évfolyamon kerültek bevezetésre. *(Évfolyamonként és közismereti tárgyanként alkalmazott helyi tanterveket kerettanterveket a 2. sz. melléklet táblázata tartalmazza.)*

A választható idegen nyelv: angol. A választható foglalkozásokról szóló tájékoztató közzététele és a tanulók jelentkezése minden évben legkésőbb május 31-ig történik meg. A foglalkozás választása egyben a foglalkozást a tantárgyfelosztás szerint tartó oktató választását is jelenti.

A közismereti tárgyak helyi tantervét a **2. sz. melléklet** tartalmazza.

2.2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok alapján készült iskolánk szakmai programja. A törvények és rendeletek részletesen szabályozzák a pedagógiai feladatok ellátásának módját, így ezek betartásával szervezi iskolánk a pedagógiai munkáját. A tantárgyak tartalmi elemei közti integrációs törekvés már régóta gyakorlat intézményünkben.

Az oktató munkája során megválaszthatja az általa alkalmazott módszereket.

A módszerválasztást elsősorban a nevelési, vagy oktatási cél határozza meg (2. sz. ábra). (Az adott célhoz többféle módszerrel is el lehet jutni, a pedagógus lehetőségei alapján választja meg a leginkább alkalmasat.)

Befolyásolja még a módszerválasztást:

- a tudás kritériumai (követelmények);
- a tananyag jellege;
- a technikai lehetőségek;
- a célcsoport jellemzői (pl.: életkor, nem);
- az oktatási helyszín (pl.: demonstrációs terem vagy duális képzőhely);
- a társadalmi kultúra (milyen módszereket ismer, szokott meg a célcsoport);
- az oktató személyisége (pl.: milyen módszereket ismer, szeret, melyekben gyakorlott).

2.3. Azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a szakképző intézmény tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését a szakképző intézmény kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát

Az érettségi vizsgával összefüggésben az egyes érettségi vizsgatárgyakból a **középszintű érettségi vizsga témakörei, az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez** – a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján – az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények, továbbá annak meghatározása, hogy milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehető érettségi vizsga, ehhez kapcsolódóan pedig azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítést a szakképző intézmény kötelezően vállalja, valamint azt, hogy ha a tanuló valamely tantárgyból sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett, a szakképző intézmény magasabb évfolyamán vagy évfolyamismétlés esetén e tantárgy tanulásával kapcsolatban hogyan kell eljárni.

2.3.1. Technikumban kötelező érettségi vizsgatárgyak

Azok a középiskolások, akik a 2020-ban bevezetett, módosított NAT szerint tanulnak kizárólag a 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet 3. számú mellékletében található vizsgatárgyakból, a módosított NAT-hoz igazított, módosított vizsgakövetelmények szerint vizsgáznak.

Nat*- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet.

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény **92. §-a alapján**

Az érettségi vizsgán a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az Nkt.-ban meghatározott vizsgatárgyakból ad számot tudásáról azzal, hogy az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya helyett szakmai vizsgát kell tenni. A technikumban folytatott tanulmányokhoz kapcsolódóan **letett szakmai vizsga** a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy adott vizsgatárgyból letett **emelt szintű érettségi** vizsgájának felel meg. **Az érettségi vizsgáról valamennyi érettségi vizsgatárgy és a szakmai vizsga sikeres letételét követően lehet érettségi bizonyítványt kiállítani.**

- Az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett a **sajátos nevelési igényű** vagy fogyatékkal élő személy – jogszabályban meghatározottak szerint – **másik tantárgyat választhat.**
- Az érettségi vizsga megszervezésére és lebonyolítására az Nkt.-t kell alkalmazni.

Az egyes vizsgatárgyaiból középszinten vagy emelt szinten tehető érettségi vizsga:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv (angol),
- kötelezően választandó vizsgatárgy helyett szakmai vizsgát kell tenni, mely emelt szintű érettséginek felel meg.

A 11-12. évfolyamon a kötelező vizsgatárgyakból biztosítjuk, hogy a tanuló - választása szerint - mind a középszintű, mind az **emelt szintű** érettségi vizsgára fel tudjon készülni. Az emelt szintű felkészítő foglalkozások indításának feltétele **8 fő, a középszintre történő felkészítő foglalkozások indításának feltétele 12 fő** jelentkezése az adott évfolyamon, illetve az érintett szakmai munkaközösség tanulóira vonatkozó ajánlása. Az emelt szintű foglalkozásokra kizárólag azok a tanulók jelentkezhetnek, akiknek az adott tantárgyból az év végi osztályzata jó (4) vagy jeles (5) volt.

Minden tanuló a **10. évfolyamon május 15-ig** nyilatkozik az intézmény által kínált, kötelezően választható foglalkozásokról.

A választásnál a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az **értékelés** és a **mulasztás**, továbbá a magasabb évfolyamra lépés szempontjából a választott tantárgyat úgy kell tekinteni, mintha az kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A kötelező és a kötelezően választandó mellett **további vizsgatárgyakból** is tehető érettségi vizsga, amennyiben a tanuló elsősorban továbbtanulása érdekében hatodik vagy további vizsgatárgyat szeretne választani vagy **sajátos nevelési igénye miatt másik vizsgatárgyat választ.**

Tanulói igény esetén megszervezzük az **egyes ágazatokhoz kapcsolódóan** a középszintű vagy emelt szintű érettségi vizsgát **digitális kultúra, fizika, kémia, biológia** vizsgatárgyból és **testnevelésből**.

A 12/2020-as Kormányrendelet 258. § értelmében **előrehozott érettségi** vizsga – a szakmai vizsga kivételével – tehető a tanulói jogviszony fennállása alatt, a szakképző intézmény szakmai programjában a tanuló számára az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően:

- az Nkt.-ban meghatározott bármely **kötelező érettségi vizsgatárgyból** – az idegen nyelv érettségi vizsgatárgy kivételével – **legkorábban a 12. évfolyam** május–júniusi vizsgaidőszakában,
- bármely más érettségi vizsgatárgyból és **idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból** legkorábban a **11. évfolyam** október–novemberi vizsgaidőszakában.

Az előrehozott érettségi vizsga a közösségi szolgálat teljesítésére tekintet nélkül megkezdhető. Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, azzal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A továbbhaladás során e tekintetben az alábbiak szerint kell eljárni, azzal, hogy az idegen nyelvből letett előrehozott érettségi vizsga **a szakmai nyelvi és idegen nyelvi foglalkozáson való további részvétel alól nem mentesít** (Lásd még 1.7.1. Az osztályozó vizsga)!

Az az *Informatika és távközlés* ágazaton tanuló, aki a **nem kötelező érettségi tantárgyból** (pl. digitális kultúra) a 11. évfolyamon előrehozott érettségi vizsgára jelentkezik, köteles osztályozó vizsgát tenni a 11. és 12. év végi tananyagokból, majd ezt követően emelt szinten sikeres vizsgát tesz, **mentesül a tantárgy további látogatása alól**.

A **kötelező érettségi tantárgyakból** előrehozott érettségi vizsgára **legkorábban a 12. évfolyam** május–júniusi vizsgaidőszakában kerülhet sor, melynek feltétele az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítése.

Intézményünk a fokozatosság és a tanulók arányos terhelés elvének alkalmazását figyelembe véve a közismereti tantárgyakból minden 12. évfolyamot sikeresen teljesítő tanulónak ajánlja az előrehozott érettségi vizsgára való jelentkezést adott év február 15-ig: *Magyar nyelv és irodalom, Történelem és Matematika* tantárgyakból.

Az a tanuló, aki a **12. évfolyam május–júniusi** vizsgaidőszakában nem tesz előrehozott érettségi vizsgát, a tanulói jogviszonyának fennállása alatt később is jelentkezhet érettségi vizsgára, azonban a 12. évfolyamot követően a kötelező vizsgatárgyakból -kivéve a szakmai nyelvi és idegen nyelvi foglalkozásokat - intézményünk **további felkészítést/ foglalkozást nem biztosít számára**, mivel a 12. év végi érvényes osztályzat megszerezte.

Az a tanuló, aki nem rendelkezik a kötelező érettségi tantárgy(ak)ból érvényes 12. év végi osztályzattal a sikeres nyári javítóvizsga teljesítése után a 13. évfolyamon az őszi vizsgaidőszakban jelentkezhet előrehozott érettségi vizsgára.

A javítóvizsgán **évfolyamismétlésre kötelezett** tanuló a megismételt évfolyamon nem részesülhet ösztöndíjban, és az érettségi vizsgára való jelentkezés feltételeként, újból teljesítenie kell a 12. évfolyamra meghatározott követelményeket.

2.3.2. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsga állami vizsga, amelyet központi vizsgakövetelmények szerint tartunk meg. Az érettségi vizsga részletes követelményei a 40/2002. (V. 24.) rendeletben jelentek meg. Az érettségi bizonyítvány a jogszabályban meghatározottak szerint felsőoktatási intézménybe való felvételre, szakképzésbe való bekapcsolódásra, valamint munkakör betöltésére, tevékenység folytatására jogosít. Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet (továbbiakban: vizsgaszabályzat) 12. § 6) bekezdés b) és c) pontja alapján **érettségi vizsgát** két vizsgaidőszakban, a **május–júniusi és az október–novemberi vizsgaidőszakban** lehet tenni.

A jelentkezési határidő a május–júniusi vizsgaidőszak esetén **február 15-e**, az október–novemberi vizsgaidőszak esetén **szeptember 5-e**.

2.3.2.1. Érettségi idegen nyelvből

Iskolánk a **tizenegyedik–tizenkettedik és tizenharmadik évfolyamon a SZJ-2020 programterv** szerint tanulóknak idegen nyelvből teljes mértékben biztosítja, hogy a tanuló – választása szerint – mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni.

Ebben az esetben a tanuló az adott évfolyam és az azt követő magasabb évfolyam tananyagából **köteles osztályozó vizsgát** tenni.

A jelentkezések elbírálásának feltétele a **szaktanári javaslat/ellenjavaslat rögzítése** és az érintett jelentkező tájékoztatása a szaktanár javaslatáról. A szaktanár az előre hozott érettségi vizsgára jelentkezést nem támogatja, amennyiben a tanuló az adott tanévben legalább a **4,00-es** átlagot nem éri el.

Az idegen nyelvi érettségi vizsga célja a kommunikatív nyelvtudás mérése, azaz annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e kommunikációs céljait megvalósítani. A vizsga mindkét szinten **írásbeli és szóbeli részből áll**, és a **négy nyelvi alapkészséget méri**: olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, beszéd-készség és íráskészség.

Az idegen nyelvi érettségi vizsga szintmeghatározásai igazodnak az Európa Tanács skálájához. A vizsga **középszintje a B1, az emelt szint pedig KER szerinti B2 szintű nyelvtudást** igazoló érettségi vizsgaeredmények felel meg.

A 12/2020-as Kormányrendelet 51. § (2) bekezdése kimondja, hogy **nyelvi előkészítő évfolyam** kizárólag az állam által fenntartott olyan technikumban szervezhető, illetve az együttműködési megállapodás nyelv előkészítő évfolyam megszervezését kizárólag olyan technikumban teheti lehetővé, amelyikben **három egymást követő tanév átlagában az érettségi bizonyítványt szerzett tanulók 60%-a rendelkezik** a nyelv előkészítő oktatás idegen nyelvből a KER szerinti **B2 szintű nyelvtudást igazoló érettségi** vizsgaeredménnyel vagy államilag elismert nyelvvizsgával. A feltételek teljesülését az adott idegen nyelvet egy évfolyamon tanulók összesített eredménye alapján **a fenntartónak évente vizsgálnia kell**. Ha a technikum az e bekezdésben foglaltaknak nem felel meg, új nyelv előkészítő évfolyamra a következő évben kezdődő tanévre nem hirdethet felvételt.

A feltételek teljesítése érdekében iskolánk elkötelezett az idegen nyelv magas szintű oktatása, a nyelv előkészítő évfolyam megtartása mellett. Ezért a legjobban teljesítő tanulóknál az alábbi cél elérését határoztuk meg:

Nyelvi előkészítővel induló osztályok						
	9/Ny	9	10	11	12	13
Ágazati alapvizsga			X			
Előrehozott középszintű angol érettségi (őszi vizsgaidőszak)				X		
B2- középfokú nyelvvizsga				X		
Közismereti érettségi vizsga					X	
Emelt szintű angol érettségi (őszi vizsgaidőszak)						X
C1- felsőfokú nyelvvizsga						X
Szakmai vizsga						X

Előre hozott érettségi idegen nyelvből

A tanulók idegen nyelvből előrehozott érettségi vizsgára jelentkezhetnek:

- őszi érettségi esetében - ha az előző tanév végén átlaguk idegen nyelvből elérte a 4,00-es átlagot,
- tavaszi érettségi esetében - ha félévkor átlaguk idegen nyelvből elérte a 4,00-es átlagot,
- ha tanulmányi átlaga nem éri el a 4,00-es átlagot. Ebben az esetben a szaktanár az előre hozott érettségi vizsgára jelentkezést nem támogatja,
- ha tudomásul veszik, hogy kötelesek osztályozó vizsgát tenni az eddig még nem teljesített félév, ill. tanév anyagából.

A jelentkezések elbírálásának feltétele a következő sorrend szerint történik:

1. **Szaktanári javaslat/ellenjavaslat** rögzítésére, amely az érintett jelentkezőt tájékoztatja a szaktanár javaslatáról,
2. **Szülői bejegyzési nyilatkozat** benyújtása a titkárságon, amelyben a szülő beleegyezik abba, hogy gyermeke érettségi vizsgát tegyen és tudomásul veszi az itt szereplő 2.3-as bekezdésben leírtakat,
3. **Előzetes jelentkezési lap** benyújtása a titkárságon, amelyben tudomásul veszi az itt szereplő 2.3-as bekezdésben leírtakat.

2.3.2.1.1. Emelt szintű érettségi idegennyelvből

Az élő idegen nyelv (angol nyelv) az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló **100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 61/A. §-a** szerint azon vizsgatárgyak közé sorolja, amelyekből emelt szintű érettségi vizsga tehető.

Az emelt szintű nyelvi érettségire való jelentkezési határidő megegyezik a középszintű érettségire való jelentkezési határidővel.

Emelt szintű nyelvi érettségi vizsgára való felkészítés intézményünkben minőségileg megegyezik a középszintű felkészítéssel és része az nyelvi óráknak.

Az emelt szintű nyelvi érettségi vizsga témakörei Lásd 3 sz. .melléklet A) B)

2.3.2.2. Érettségi magyar nyelv és történelem tantárgyakból

A technikumban a középszintű szóbeli érettségi vizsga témakörei megegyeznek a gimnáziumi kerettanterveknek megfeleltethető, 2017-től érvényes középszintű szóbeli érettségi vizsgák témaköreivel, amelyek alapján a tételek összeállítása – a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően – történik.

[Lásd 3. sz. melléklet C\), D\) E\)](#)

2.3.2.3. Érettségi matematika tantárgyból

[Lásd 3. sz. melléklet F\), G\) H\)](#)

2.3.2.4. Érettségi fizika tantárgyból

[Lásd 3. sz. melléklet H\)](#)

2.3.2.5. Érettségi kémia tantárgyból

[Lásd 3. sz. melléklet I\)](#)

2.3.2.6. Érettségi biológia tantárgyból

[Lásd 3. sz. melléklet J\)](#)

2.3.2.7. Emelt érettségi digitális kultúra tantárgyból

[Lásd 3. sz. melléklet K\)](#)

2.3.2.8. Érettségi testnevelésből

[Lásd 3. sz. melléklet L\)](#)

2.4. A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

A nemzeti köznevelési törvény az oktatói feladatként határozza meg a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

A 12/2020-as Kormányrendelet 180. § (9) bekezdése alapján az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének értékelésekor, minősítésekor **nem lehet fegyelmezési eszköz**. Az értékelésről és a minősítésről a tanulót és kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét tájékoztatni kell. A szakképző intézmény az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét **félévkor értesíti, év végén bizonyítvány útján értesíti**.

A tanuló értékelése és minősítése keretében a tanuló **magatartása és szorgalma nem osztályozható**.

2.4.1. A tanulói tevékenység értékelésének főbb jellemzői

A tanulók tudásának, képességeinek, készségeinek, attitűdjeinek megállapítására és mérésére a pedagógiai irodalomban klasszikusnak számító módszerek mellett az értékelés alternatív eszközeit is alkalmazzuk (pl.: online/digitális felmérések, tesztek, kérdőívek).

- A munkaközösségekre, illetve az oktatótestület egészére nézve egységes értékelési rendszer kialakítására és következetes alkalmazására törekszünk.
- Előzetesen nyilvánosságra hozott, lefektetett elvű, kiszámítható, indoklással ellátott és igazságos értékelést valósítunk meg.

- Az osztályozásnál a hagyományos 5 fokú skálát használjuk, és munkaközösségi, illetve tantárgyi szinten rögzítjük az 5-4-3-2-1 osztályzatokhoz tartozó követelményeket.
- a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1),
- Az értékelésnél betartjuk a rendszeresség és a módszertani sokszínűség elvét (feleltetés, dolgozatíratás, évfolyam felmérések, otthoni és órai munkák értékelése, belső vizsgák rendszere, projekt munkák stb.)

2.4.2. A tanuló jogai az értékeléssel kapcsolatban

A tanulónak joga van:

- megismerni a vele szemben támasztott követelményeket, a teljesítményszintek értékét és indikátorait, az elsajátítandó tananyag sarokpontjait;
- megismerni a számonkérés formáit, az értékelés alapját képező módszereket (írásbeli, szóbeli, gyakorlati feladat stb.), és ezek súlyát a minősítésben;
- megismerni a szummatív értékelő osztályzat (naplójegy) megállapításának kritériumait, várható időpontját és megállapításának módját;
- megismerni a pótlás, javítás lehetőségét, formáit és módszereit, a pótlás értékét, súlyát a minősítésben;
- objektív értékelésre.

Az értékelési módszerek változatossága, sokszínűsége mellett a naplójegyek azonos értékű és súlyú érdemjegyek, megállapításukkor ezt figyelembe kell venni. Ez alól kivételt képeznek a témazáró dolgozatok érdemjegyei és a belső vizsgák, közte az ágazati vizsga osztályzatai, ahol kétszeres vagy háromszoros súlyzót alkalmazunk. Lásd még 1.7.4. fejezet.

2.4.3. Az E-naplóban választható értékelési módszerek:

- házi feladat
- órai munka
- írásbeli röpdolgozat
- témazáró nagy dolgozat
- szóbeli felelet
- írásbeli témazáró nagy dolgozat – súlyozása: x2
- belső vizsga (szóbeli/írásbeli) – súlyozása: x3
- belső vizsga (komplex) – súlyozása: x3
- „normál” érdemjegy – pl. órai munka, projektmunka, szorgalmi feladat, házi feladat, beszámoló, nyelvi feladat, tudáskvíz feladat stb. értékelésére

2.4.4. Az értékelés formái a helyi tantervben

- a tanuló tudásszintjét értékelő – szummatív – osztályzat: naplójegy;
- a tanulási folyamat szintjét értékelő – formatív – osztályzat;
- témazáró írásbeli (gyakorlati tantárgy esetében komplex gyakorlati) értékelés;
- beszámoló jellegű értékelés.

2.4.5. A tanuló tudásszintjét értékelő – szummatív – osztályzat: naplójegy

- A naplójegy a tanuló félévi és év végi minősítésének alapját képező érdemjegy. A naplójegy tartalmában több tanóra anyagát is lefedheti. A tanuló tudásának komplex értékelésére szolgál.

- Egy félév során legalább **három (3)** naplójegyet kell adni, de a heti négy órát meghaladó tantárgyak esetében ajánlott a félévenkénti **öt (5)** osztályzat.
- A naplójegyek beírásának határidejét az iskola éves munkaterve állapítja meg. A helyi tanterv megvalósítását tartalmazó tanmenetben a sarokpontokat ennek alapján kell ütemezni.
- Mind a tanuló minősítése, mind az ezzel kapcsolatos jogorvoslati kérelem esetében a naplójegyek azonos értékű érdemjegyek. A tanuló félévi és év végi osztályzatainak megállapításakor a naplójegyek számtani átlaga az irányadó.

Korlátozások

Nem adható naplójegy:

- a tanítási órára kötelező felszerelés hiánya miatt
- a tanév eleji tudásszint-megállapító – diagnosztizáló – mérés eredményére;
- a központi diagnosztizáló felmérések eredményeire.

A tanulási folyamat szintjét értékelő – formatív – osztályzat

A tanulás-tanítás folyamatában az éppen aktuális tudásszint megállapítására használjuk. Ezen értékelési mód elsősorban a tanítási módszereink eredményességéről ad tájékoztatást, s metodikai fejlesztésre serkent. Az érdemjegyek megállapítását célszerű személyre szabott szöveges értékeléssel is kiegészíteni.

A formatív osztályzatot a tanár saját dokumentációs rendszerében tartja nyilván. Több formatív osztályzatról javasolt naplóba kerülő jegyet adni.

2.4.6. A folyamatjellemzésre alkalmas – formatív – értékelő osztályzat forrásai:

- kisebb tananyagból, előző órai anyagból történő szóbeli felelet eredménye;
- kisebb tananyagrészből írt röpdolgozat eredménye;
- gyakorlati részfeladat, mérés, beadott jegyzőkönyv;
- házi feladat.

2.4.7. A házi feladatokra vonatkozó általános szabályok

A házi feladat a folyamatos felkészülés, tanórán kívüli gyakorlás, a tananyagban való önálló elmélyülés fontos eszköze. Meghatározásánál, mértékénél figyelembe kell venni a tanulók heti terhelését, a tanórák heti eloszlását.

- a házi feladat legkisebb egysége a tanítási óra anyagához közvetlenül kapcsolódó, a tankönyvből vagy más tantárgyi forrásból kijelölt feladat;
- írásbeli házi feladat elkészítésére legalább egy munkanap áll a tanuló rendelkezésére;
- nagyobb terjedelmű, egy-egy témakört felölelő házi feladat, projektmunka elkészítésére legalább egy hetet kell biztosítani. A **projektmunka** értékét a tantárgy helyi követelményrendszerében írásban kell meghatározni, és a feladat kiadásakor közölni kell a tanulókkal. Az elkészült projektmunkát értékelni kell.
- az előző óra anyagára épülő házi feladat értékelése egy formatív osztályzattal történik, a projektmunka szummatív módon értékelendő.

Korlátozások:

- Házi feladat el nem készítéséért (otthon felejtésért) csak abban az esetben adható elégtelen formatív osztályzat, ha egyébként a szóban forgó házi feladatot a tanulók munkájának értékelésébe bevonták.
- Nem adható formatív értékelő osztályzat:
 - a tanítási órára kötelező felszerelés hiánya miatt, csak abban az esetben, ha a felszerelés hiánya megakadályozza az egyébként tervezett értékelést, számonkérést;
 - fegyelmezési célra

2.4.8. A szóbeli felelések értékelési szabálya (általában)

A szóbeli feleletek értékelésénél alapvetően az érettségi vizsgaszabályzat elvi állásfoglalását alkalmazzuk. Lényeges szempontok közé tartozik:

- önálló kifejtés, kifejezőképesség;
- az összefüggések meglátása;
- a tananyagtartalom feldolgozása;
- gondolkodási készség, problémamegoldó képesség, dinamizmus.

2.4.9. Témazáró írásbeli értékelés vagy komplex témazáró gyakorlat

Az írásbeli dolgozat vagy teszt megoldási időtartama legalább 45 perc, vagy a tantárgy helyi tantervében rögzítetten hosszabb idő. A témazáró dolgozat(ok) ütemezését a tantárgyi követelményekkel együtt a tanév elején közölni kell. Megírásának konkrét időpontját a tanár legalább egy héttel az esedékesség előtt tudatja a tanulókkal.

A témazáró írásbeli dolgozat értékelési rendszerét – százalékos formában – a tantárgy helyi követelményei tartalmazzák.

A témazáró írásbelivel azonos jellegű, a szakmai gyakorlati képzés kompetenciáinak mérésére alkalmas komplex gyakorlatok esetében az írásbeli és gyakorlati részek arányát és súlyát a gyakorlati tantárgy helyi követelményeiben rögzíteni kell.

A százalékos értékelésre ajánlott osztályzatok (javasolt ponthatárok):

Százalék	Érdemjegy
85 -100%	5 /jeles/
70 - 84 %	4 /jó/
55 - 69 %	3 /közepes/
40 - 54 %	2 /elégséges/
0 - 39 %	1 /elégtelen/

Korlátozások

- Egy tanítási napon **legfeljebb 2** témazáró dolgozat íratható.
- Témazáró írásbeli dolgozatban, különösen a teszt jellegű témazáró dolgozatban nem csökkenthető a helyes válaszokra adott pontszám a helytelen válaszok „negatív” értékelésével. A kihagyott vagy helytelen válaszokra nulla pontot kell adni.
- Nem lehet elégtelenre értékelni, vagy a tanuló értékelésénél hátrányként figyelembe venni az igazolt vagy igazolatlan távollét miatt meg nem írt dolgozatot. A tanuló teljesítményének reális minősítése érdekében pótdolgozat, vagy beszámoló jellegű értékelés a tanuló számára előírható.
- A témazáró írásbeli dolgozatot, tesztet vagy komplex gyakorlat írásbeli részét **két héten belül** ki kell javítani, és eredményközlő értékelését a tanulók felé el kell végezni. A határidő leteltét követően – az érintett tanuló kérése alapján – a dolgozatok eredménye csak igazgatóhelyettesi vagy igazgatói ellenjegyzéssel érvényesíthető.

Beszámoló jellegű értékelés

A beszámoló olyan szóbeli, írásbeli vagy – szakmai gyakorlat esetén – gyakorlati értékelés, amelynek célja a tanuló reális, félévi vagy év végi minősítése érdekében a szerzett szummatív értékelő osztályzatok megerősítése, javítása, hiányának pótlása. Ide soroljuk a belső („kis érettségi”) vizsgákat és az idegen nyelvi *küszöbvizsgákat* is (amennyiben a munkaközösség ilyen vizsgát tart).

A szóbeli beszámoló jellegű értékelést előre kiadott kérdéssor, vagy tételsor alapján kell végezni.

2.4.10. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

Általános szabályok

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette (Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 57§.) és az adott tanévre vonatkozó

Tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása nem haladta meg a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak 20%-át. A tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette, és magasabb évfolyamba nem léphet, amennyiben hiányzása a 20%-ot meghaladta.

(Szkt.tv.76§hoz vonatkozó 12/2020. Kormányrendelet 226.§ (2) bekezdése). A tanuló a megismételt évfolyamon akkor is köteles teljesíteni az egybefüggő gyakorlatot, ha azt korábban már teljesítette (12/2020. Kormányrendelet 228. §).

A tanuló az egyes évfolyamok, tanulmányi követelményeinek teljesítéséről bizonyítványt kap.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát az oktatótestület osztályozó értekezleten áttekintí, és az oktató, az osztályfőnök, a gyakorlati képzés szervezője által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Az osztályzatoknak legalább elégségesnek kell lennie, hogy az előírt tanulmányi követelmények teljesítése megvalósuljon

- Ha a tanuló a tantervi követelményeket **legfeljebb három tantárgyból** a tanév végén nem teljesíti, javítóvizsgát tehet, és csak akkor léphet magasabb évfolyamba, ha a javítóvizsgán megfelel (12/2020. Kormányrendelet 180.§ (7) a.).
- A törvényben meghatározott számú és feltételű mulasztások esetében a tanuló osztályozó vizsgán adhat számot tudásáról.
- A tanuló osztályzatai évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kerül megállapításra (nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54§.)
- A rendelkezések értelmében az év végi osztályzatnak megállapításakor a tanítási év közben adott érdemjegyek átlaga az irányadó. Ha ez nem így történik, az érintett tanárnak meg kell indokolnia döntését. Ha az oktatótestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja (Nkt. 2011. évi CXCV. törvény 54§.). Az osztályzatok megállapításakor valamennyi érdemjegyre figyelembe kell venni. Az átlagot a hivatalos átlagszámítási szabály szerint kell kiszámítani.

A tanulóknak osztályozó vizsgát kell tennie a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha az iskola igazgatója engedélyezi, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget (12/2020. Kormányrendelet 180.§ (3) b, pont).

Felnőttképzési jogviszony

A felnőttképzési jogviszonyban álló személyeknél is folyamatos évközi értékelést alkalmazunk. Magasabb évfolyamba az a képzésben részt vevő személy léphet, aki az évközi érdemjegyek alapján legalább minden tantárgyból elégséges osztályzatot kapott.

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie, és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a a képzésben részt vevő személynek, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha a beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit (12/2020. Kormányrendelet 256.§ (3) b, pont).

Indokolt esetben engedélyezhető az év végi osztályozó vizsga letétele. Amennyiben ezzel a követelményeket sikeresen teljesítette a tanuló az iskola magasabb évfolyamára léphet.

A felnőttképzésben a szakképzésben megfogalmazott tovább haladási és vizsgára bocsátási szabályai egyebekben megegyeznek a nappali rendszerű szakképzésnél leírtakkal.

2.4.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az intézményben a csoportok szervezésénél irányadó a jogszabályi háttér, mely a gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretét tartalmazza. 2019. évi LXXX. törvény [Szakképzési törvény] 54. § (3) A tanuló osztályba vagy csoportba való beosztásáról - a szakmai munkaközösség, ennek hiányában az oktatói testület véleményének kikérésével - az igazgató dönt. Az osztálylétszám **legfeljebb 32 fő**, amely a fenntartó engedélyével legfeljebb húsz százalékkal túlléphető. A szakképző intézményben megvalósuló szakirányú oktatás **csoportlétszáma legfeljebb 16 fő**.

A minimális osztály- és csoportlétszámot a fenntartó határozza meg.

Csoportbontások szervezési elvei:

- Az egyes tantárgyakra vonatkozó elveket a szakmai munkaközösség határozza meg:
 - lehetséges eljárás, hogy a diagnosztizáló mérést követően níví-csoportok alakuljanak, amelyek lehetővé teszik a differenciálást, a felzárkóztatást és a tehetséggondozást,
 - másik megoldás a homogén-csoportok létrehozása, amely az osztályfőnök irányításával jön létre.
- Tanév közben az érintett oktatók egyetértésével, az osztályfőnök javaslatára az igazgató engedélyezheti a csoportváltást.

Iskolánkban csoportbontásban –amennyiben a fenntartó a szükséges forrásokat biztosítja - tanítjuk az idegen nyelvet, a 9-10. évfolyamon a matematikát, az érettségire felkészítő foglalkozásokat, szükség esetén testnevelés órákon a nemek arányát figyelembe véve is csoportbontást alkalmazunk, a beilleszkedési, tanulási, magatartási rendellenesség csökkentéséhez szükséges mértékben – fejlesztő pedagógiai ellátást kiscsoportokban biztosítjuk, valamint az összes szakmai tantárgy oktatása csoportbontásban valósul meg. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

A tanulócsoporthoz összeállításánál alapvető rendezőelv a hatékony együtt tanulás és együtt haladás feltételeinek megteremtése, a differenciált foglalkozás megszervezésének biztosítása. Ennek érdekében a nyelvi előkészítővel induló osztályokban idegen nyelvből a tanév elején az osztályban tanító szaktanárok felmérést végeznek a tanulók tudásszintjének, tanulási szokásainak, és képességeiknek megismerésére. A felmérés alapján alakítjuk ki a tanuló csoportokat.

Amennyiben a tárgyév órarendje lehetővé teszi, idegen nyelvből célszerűen évfolyam szintű kezdő, középfeladók és haladó csoportokat, a felsőbb évfolyamokon esetleg nyelvvizsga előkészítő csoportot is kialakítunk.

Az idegen nyelv felmérők anyagát a munkaközösségek állítják össze, az elérhető szint és a csoportba sorolás feltételeivel.

A tanuló níví-csoportot saját vagy szülői kérésre, tanári kezdeményezésre, de mindenkor a szaktanár ajánlására és egyetértésével válthat valóra, melyről az intézmény vezetője dönt.

2.4.12. Felmentések idegen nyelvből

Felmentést idegen nyelvből kaphatnak:

Az idegen nyelvű foglalkozások látogatása alóli felmentésről a 13. évfolyamon az intézmény igazgatója – az érintett szakmai munkaközösség bevonásával – dönt.

A kérelem benyújtásának feltétele a **C1-es komplex** felsőfokú nyelvvizsga megléte a nyelvi előkészítővel induló osztályok tanulóinak, melyet megelőz a középszintű és emelt szintű érettségi vizsga megléte, illetve az **emelt szintű idegen nyelvű érettségi vizsga** a nyelvi előkészítő nélkül induló osztályokban, melyet megelőz a sikeres középszintű idegen nyelvű érettségi vizsga.

2.5. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Intézményünkben nem releváns

2.6. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés megvalósításának módja és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

2.6.1. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Oktatási programunk szerint a nyelvi előkészítő osztályokban **heti öt** testnevelési órát az órarendbe iktatva osztálykeretben szervezzük, kivéve a 2020/21-es tanévben szakmai oktatásra beiratkozottak.

A 12/2020. Kormányrendelet 119. § bekezdései alapján:

- A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelésóra megtartásával kell biztosítani.
- A testnevelésóra **sportkörben** való sportolással vagy sportszervezet keretében **versenyszerűen** sporttevékenységet folytató tanuló esetében – a sportszervezet által az adott félévben kiállított igazolás alapján – a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.
- Ha a tanuló a testnevelésórát sportkörben történő sportolással váltja ki, tekintet nélkül arra, hogy a sportkör feladatait a szakképző intézmény vagy a szakképző intézménnyel kötött megállapodás alapján diáksport-egyesület látja-e el, a szakképző intézmény a tanulótól a sportköri foglalkozáson való részvétel tekintetében **sportköri tagdíjat nem szedhet**.

Gyógytestnevelés és könnyített testnevelésre vonatkozó szabályok

- A szakképző intézmény a kötelező foglalkozások keretében gondoskodik a **könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés megszervezéséről**.
- A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, **szakorvosi szűrővizsgálat** alapján könnyített testnevelés- vagy **gyógytestnevelés**-óraira kell beosztani. Az orvosi szűrővizsgálatot – kivéve, ha a vizsgálat oka később következik be – **május tizenötödikéig** kell elvégezni. Az orvos által vizsgált tanulókról a szakképző intézménynek nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetni a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét.
- A **könnyített testnevelésórát** az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra vagy a szakképző intézmény által megszervezett külön foglalkozás keretében úgy kell biztosítani, hogy a mindennapos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.
- A **gyógytestnevelés-órákat** a pedagógiai szakszolgálat biztosítja, **legkevesebb heti három**, de legfeljebb heti öt foglalkozás keretében. Ha a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítani kell a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelésórakon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát, ezek arányára az iskolaorvos, a szakorvos tesz javaslatot.
- **Fel kell menteni** a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.
- Ha a tanuló
 - csak gyógytestnevelésórán vesz részt, értékelését a gyógytestnevelő,
 - gyógytestnevelés és testnevelésórán is részt vesz, értékelését a testnevelő és a gyógytestnevelő együtt végzi. (12/2020. Kormányrendelet 120. §)

Amelyik évfolyamban megszűnik a mindennapos testnevelés, ott a testmozgásra való igény felmérése után délutáni sportlehetőséget biztosíthat az iskola pl. röplabda edzések vagy íjászat.

2.6.2. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

A szakképző intézményben folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra. (12/2020. Kormányrendelet 105. §)

Biztosítjuk:

- a tanulók és az oktatói testület egészségének védelmét, mint az eredményes tanulás előfeltételét;
- az oktatók, az egészségügyi szakemberek, a szülők és a tanulók együttműködését;
- az egészséges környezetet, az iskolai egészségnevelést és egészségügyi szolgáltatásokat.

A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni az egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

A 12/2020. Kormányrendelet 102. § bekezdései alapján

- A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.
- A szakképző intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordít a tanuló egészséghez, biztonságához való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
 - a mindennapos testnevelés, testmozgás,
 - a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
 - a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
 - a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
 - a személyi higiéné területére terjednek ki.
- A szakképző intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a szakképző intézményben megvalósuló átfogó prevenció programokba.

A tanulók egészségének megőrzésében és kiteljesedésében az iskola jelentős szerepet vállal azzal, hogy megteremti azokat a feltételeket, amelyek révén erre a legnagyobb esélyük van:

- az egyén integrálódását a közösséghez (családhoz, iskolához);
- lehetőséget a változó terheléshez való alkalmazkodásra;
- az individuális önállóság megőrzését;
- az összhang megteremtését a fizikai, lelki és társadalmi lehetőségei között.

Az egészségfejlesztés leglényegesebb módszere az egészségnevelés. Célja, hogy az egészség-kulturális szint növelésével, az életmód javításával elősegítse az egészség megtartását, a betegségek megelőzését.

Az iskolai egészségnevelés célja, hogy például, ráutaló magatartással, közös ténykedéssel megtanítsuk a fiatalokat, hogyan kell az egészséget, mint értéket megszerezniük, megőrizniük, védeniük és fejleszteniük. Az egészségnevelési program segítségével a tanulók megtanulhatják, hogy miként:

- állítsanak fel kötelező értékrendszert az egészség iránti elkötelezettségnek;
- ismerjék meg az egészséges életmód legfontosabb szabályait;
- legyenek tisztában az egészséges táplálkozás fontosságával;
- tartsák szem előtt a testi higiéniét, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatását;
- legyenek képesek a problémákat, konfliktusokat megfelelően kezelni;
- ismerjék meg a drog, az alkohol, a dohányzás és általában a függőségek egészségkárosító hatását;
- értsék el személyiségük fejlettségének lehetséges felső határát.

Az egészségfejlesztés magába foglalja a korszerű egészségnevelés, elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az öngondozás feladatait, módszereit.

Az egészségnevelés fő területei:

Területek/tényezők	Cél
Helyes szokások, napirend kialakítása	Személyi higiéné, tisztaság
	Munka (tanulás) - pihenés helyes aránya
Korszerű, egészséges táplálkozás	Egészséges táplálkozási szemlélet kialakítása
	Iskolai büfékínálatának bővítése tejtermék- és gyümölcskínálattal.
	Az egészségtelen termékek – chips, energiaital, édességek, szénsavas üdítőitalok – forgalmazásának csökkentése
Egészségmegőrző mozgás, sportolás	A rendszeres testmozgás iránti igény kialakítása
	Edzés, gyakorlás fontossága
Mentálhigiéné - lelki egészségtan	A lelki folyamatok kóros elváltozásának megelőzése
	A veleszületett és szerzett betegségek kezelése, helyes életvezetési stratégiák
	Kapcsolattartás a szűkebb és tágabb szociális környezettel
	Káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése foglalkozások szervezésével.
	Drogprevenció – mentálhigiénés szakemberrel együttműködve

Területek/tényezők	Cél
Helyes szokások, napirend kialakítása	Személyi higiéné, tisztaság
	Munka (tanulás) - pihenés helyes aránya
Korszerű, egészséges táplálkozás	Egészséges táplálkozási szemlélet kialakítása
	Iskolai büfékínálatának bővítése tejtermék- és gyümölcskínálatl.
	Az egészségtelen termékek – chips, energiaiital, édességek, szénsavas üdítőitalok – forgalmazásának csökkentése
Egészségmegőrző mozgás, sportolás	A rendszeres testmozgás iránti igény kialakítása
	Edzés, gyakorlás fontossága
Mentálhigiéné - lelki egészségtan	A lelki folyamatok kóros elváltozásának megelőzése
	A veleszületett és szerzett betegségek kezelése, helyes életvezetési stratégiák
	Kapcsolattartás a szűkebb és tágabb szociális környezettel
	Káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése foglalkozások szervezésével.
	Drogprevenció – mentálhigiénés szakemberrel együttműködve

Területek/tényezők	Cél
Helyes szokások, napirend kialakítása	Személyi higiéné, tisztaság
	Munka (tanulás) - pihenés helyes aránya
Korszerű, egészséges táplálkozás	Egészséges táplálkozási szemlélet kialakítása
	Iskolai büfékínálatának bővítése tejtermék- és gyümölcskínálatl.
	Az egészségtelen termékek – chips, energiaiital, édességek, szénsavas üdítőitalok – forgalmazásának csökkentése
Egészségmegőrző mozgás, sportolás	A rendszeres testmozgás iránti igény kialakítása
	Edzés, gyakorlás fontossága
Mentálhigiéné - lelki egészségtan	A lelki folyamatok kóros elváltozásának megelőzése
	A veleszületett és szerzett betegségek kezelése, helyes életvezetési stratégiák
	Kapcsolattartás a szűkebb és tágabb szociális környezettel
	Káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése foglalkozások szervezésével.
	Drogprevenció – mentálhigiénés szakemberrel együttműködve

Az egészségnevelési feladatok iskolai felelősei és felelősségi körük

Felelős	Felelősségi kör
Nevelési kérdésekkel foglalkozó igazgatóhelyettes, osztályfőnök	Évfolyamonként évi 10 óra egészségnevelési modul Közösségi szolgálattal kapcsolatos feladatok megszervezése, melyet a tanulóknak az érettségi bizonyítvány megszerzéséig el kell végeznie
Szaktanárok	Megismertetni a tanulókkal az egészségkárosító, káros szenvedélyeket okozó szerek hatóanyagait és hatásmechanizmusát (nikotin, alkohol, drogok)
Mentálhigiénés szakember, iskolapszichológus (amennyiben a fenntartó döntése alapján alkalmazható)	Tanulók személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme A tanulók és a kollégák mentálhigiénéjének karbantartása Életvezetési problémák megoldásának segítése Iskolai konfliktushelyzetek kezelése
Fejlesztőpedagógus (a Pedagógiai Szakszolgálat tagjaként)	A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók kiszűrése, gondozása Szenvedélybetegségek kialakulása elleni prevenciós előadások,
Testnevelő tanárok	A mindennapos testnevelés révén a változatos testmozgási lehetőségek biztosítása Sportedzések tartása Évente a fitességi (NETFIT) mérések elvégzése és értékelése Rendszeres részvétel helyi, regionális és országos sportversenyeken
Iskolaorvos és védőnő	Kiscsoportos osztályvizsgálatok A testi és lelki fejlődés felmérése Az érzékszervek vizsgálata Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok, melyek részét képezik a másodlagos megelőzésnek Pályaalkalmassági szűrések, vizsgálatok, nyomon követések A felmerülő témák megbeszélése, kiemelten: a serdülőkori változások, személyes higiéné, szexualitás, fogamzásgátlás lehetőségei, a nemi úton terjedő betegségek, az önvizsgálatok fontossága, technikája (here, emlő) Igény szerinti, egyénre szabott gondozás, esetkövetés Szükség esetén elsősegélynyújtás
Fogorvos	Fogászati szűrővizsgálat

A szülők, a család irányába is nyitottak vagyunk. Igény szerint egészségnevelés témában szülői értekezletre előadót szervezünk, és drog prevenció, egészségnevelés témakörében szóróanyagot bocsátunk a szülők rendelkezésére.

Az egészségnevelés fontosságára, ebben betöltött kulcsszerepünkre tantestületi, réteg- és osztályértekezleteinken is kitérünk.

2.6.3. Környezeti nevelési program

Helyzetkép

A középiskolai nevelést, oktatást elérte az a generáció, amely a számítógépekkel együtt nőtt fel, a modern technikai alkalmazások elválaszthatlan részei a mindennapjainak. Gyermekkoruk óta folyamatosan ismerkednek meg a legújabb technikai vívmányokkal, azokat magabiztosan kezelik, ami azonban nem teszi őket automatikusan védetté is az eszközökön, az online térből érkező – egészségi, kulturális, pszichés stb. veszélyekkel szemben. Mindezzel a hagyományos iskolai ismeretszerzés módja és tartalma nehézkesen tart lépést. Jellemző ugyanakkor, hogy a technológiai eszközök világán kívül, különösen a természeti és szociális környezetben nehezebben tájékozódnak a tanulók. Az egyén, a fogyasztó tetteinek társadalmi felelőssége elmosódik, a pillanatnyi ingerek kezelésének, az aktualitások uralásának és a gyors előnyök megszerzésének kényszeres nyomása befolyásolja a felnövekvő generációt.

Ebben a környezetben kell az iskola környezeti nevelési tevékenységét megszervezni.

A környezeti nevelési tevékenységünk céljai, alapelvei

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében tanulóinkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a természet és az épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség megőrzésének igényét;
- a környezetünk értékei iránti felelős magatartást;
- a rendszerszemléletet fejlődését;
- az egészséges életmód igényét és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket.

Cél, hogy a tanulók alternatívákat kapjanak a fogyasztói társadalom által kínált és kényelmesre kijárt utakon túl is. A választás lehetőségének bemutatásával hívjuk fel a tanulóink figyelmét arra, hogy a döntés nem csupán lehetőség, hanem egyben felelősség is.

Az iskola különös feladata, hogy a tanulók számára megmutassa, hogy nem csupán annyi a világ, amennyit ismer már belőle, így segítsen számára az alternatívák bemutatásával a döntései meghozatalában.

A nevelés alapeleme a mintaadás. Azaz nem képzelhető el sikeres környezeti nevelési tevékenység, ha maga az iskola, annak dolgozói és működése nem követi a megfogalmazott elveket. Azaz a célok eléréséhez szükséges, hogy:

- Az iskola működésének, működtetésének kialakításakor szempont legyen a környezetterhelés csökkentése.
- Szempont legyen olyan iskolai környezet kialakítása, amely a természet és az épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség megőrzésének igényét erősíti
- Az iskola dolgozói környezettudatos viselkedésükkel mintaadók legyenek.

A környezeti nevelés szereplői, feladataik

Az iskola vezetése

- Az iskola környezetbarát működésének, működtetésének kialakítása.
- Az iskolai környezet céloknak megfelelő kialakítása, illetve ösztönzés, hogy az iskolai közösségek az iskolai környezetet a nevelési céloknak megfelelően alakítsák ki.
- Az iskola dolgozóinak környezettudatos viselkedésre való ösztönzése.
- Környezeti nevelési feladatok megvalósításának irányítása, a tevékenységek háttérének lehetőségek szerinti biztosítása.

Technikai dolgozók

- Az iskola környezetbarát működésének, működtetésének kialakítása.
- Az iskolai környezet céloknak megfelelő kialakítása.

Oktatók és munkaközösségeik

- Az oktatók környezettudatos viselkedése önmagában a legjelentősebb erő a tanulók környezeti nevelésében. Így különösen az iskolai foglalkozások környezetkímélő, takarékos lebonyolításával mintaként szolgál a tanulók számára.
- Minden tantárgy oktatásakor a szaktárgyi tartalmak kialakításakor a társadalmi felelősségvállalás fejlesztésére törekedni kell.
- A környezeti nevelésben fontos tárgyi ismeretek kialakítása. Ebben különösen jelentős a szerepe van a környezetvédelmi, vegyészi szakmai és a természettudományos tantárgyakat oktató oktatóknak. Egyrészt a jól megalapozott szaktárgyi ismeretekkel segítik a tanulók a természet és az épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség megőrzésének igényének kialakulását,

másrészt a természettudományok összefüggéseinek bemutatásával a rendszerszemlélet fejlődését is elősegítik.

- Fontos, hogy nagyobb teret kapjanak a hétköznapi élettel, a környezettudatos és egészséges életvitellel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a tanulóknak is köze van, hiszen ily módon közelebb érzik magukhoz a problémákat.
- A környezeti nevelési feladatokat tanórákba, tanórán kívüli és iskolán kívüli programokba építve valósítják meg a oktatók.

Az oktató-nevelő munkát segítők

- A tanulók egészséges személyiségfejlődésének támogatásával a felelősségérzet, a döntési képesség kialakulását segítik.
- Az iskolai programokat különösen a környezettudatos magatartást és az egészséges életvitel fejlesztését, a természet és az épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség megőrzésének igényét szem előtt tartva szervezik és bonyolítják le.

Természettudományos és az Osztályfőnöki szakmai munkaközösség szerepe

- Az iskolánkban működő Természettudományos, az Osztályfőnöki szakmai munkaközösség együttműködve az egyes felelősségi szinteket átfogva koordinálja és szervezi a környezeti nevelési feladatok iskolai megvalósulását.

2.6.3.1. Környezeti nevelési célok megvalósításának tanórán kívüli formái

- Az iskolai környezet „környezetbarátabbá” formálása, ennek során az iskolai hulladékgyűjtés rendszeres felülvizsgálata, iskolai belső és külső környezet gazdagítása. (Felelős: Természettudományos és az Osztályfőnöki szakmai munkaközösség)
- Országos, vagy helyi környezetvédelmi programokon való részvétel (Pl. TeSzedd!) (Felelős: Természettudományos, az Osztályfőnöki szakmai munkaközösség)
- Iskolai környezeti nevelési feladatokat is szolgáló versenyek szervezése (Felelős: Szakmai és Természettudományos munkaközösségek).
- Helyi, országos versenyeken való részvétel (Felelős: oktatók)
- Üzem és múzeumlátogatások szervezése (Felelős: szaktanárok és pedagógiai munkát segítők)
- Természetismereti túrák, kirándulások, táborok szervezése (Felelős: szaktanárok és pedagógiai munkát segítők)

2.7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőség elsősorban az egyenlő hozzáférés azonos módon való biztosítását (más szóval az egyenlő bánásmódot) jelenti. Így lehet megelőzni, hogy bizonyos embercsoportok kirekesztődjenek a különböző lehetőségekhez való hozzáférésből.

Az egyenlő esélyek biztosítása: Konkrét jelentőségű, mert tartalmazza, hogy az esélyegyenlőség létrejöttéhez a helyi/területi szinten milyen feltételek szükségesek, melyek valóságosan elősegítik a hozzáférést, s ehhez megteremti az eszközöket, körülményeket a megvalósuláshoz. Tenni kell azért, hogy mindenkinek valóban lehetősége legyen a rendelkezésre álló javakból részesülni. Meg kell határozni, hogy helyi szinten a hátrányok kompenzálását hogyan tudják biztosítani.

A közoktatást, szakképzést érintően leginkább a méltányosság fogalmán belül kezeljük az egyenlő esélyek megteremtését.

Az egyenlő bánásmód követelménye, az egyenlő bánásmódhoz való jog az Alaptörvény és az Ebtv. (2003. évi CXXV. tv.) alapján mindenkit megillet. Az azonos feltételek biztosítását, a különbségtétel tilalmát jelenti.

Az esélyegyenlőség előmozdítása bizonyos többletfeltételek biztosítását jelenti a hátrányos helyzetű, alacsony szocio-ökonomiai státuszú, fogyatékkal élő emberek számára.

Az Ebktv. értelmében az egyenlő bánásmód követelményének megsértése diszkriminációnak minősül. Akkor sérül az egyenlő bánásmód követelménye, azaz akkor valósul meg diszkrimináció, ha valakit vagy valakiket a törvényben felsorolt, úgynevezett védett tulajdonságuk alapján ér sérelem.

Védett tulajdonságok: nemi; faji hovatartozás; bőrszín; nemzetiség; nemzetiséghez való tartozás; anyanyelv; fogyatékoság; egészségi állapot; vallási vagy világnézeti meggyőződés; politikai vagy más vélemény; családi állapot; anyaság (terhesség) vagy apaság; szexuális irányultság; nemi identitás; életkor; társadalmi származás; vagyoni helyzet; foglalkoztatási jogviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony részmunkaidős jellege; illetve határozott időtartama; érdekképviselethez való tartozás; egyéb helyzet, tulajdonság vagy jellemző.

A diszkrimináció megvalósulhat:

- közvetlen hátrányos megkülönböztetéssel
- közvetett hátrányos megkülönböztetéssel
- zaklatással
- jogellenes elkülönítéssel (szegregáció) megtorlással

A helyi szintű, egyenlő esélyek megteremtése érdekében az alábbi tevékenységet biztosítjuk az ESZC szociális és intézményi szakreferens támogató jelenléte mellett:

Az iskola színterén

- iskolai konfliktusok kezelése, vitarendezésnél közreműködés, mediáció
- osztályközösségen belüli problémák kezelése
- felkérés alapján a tanórán való jelenlét, hospitálás
- az iskolai rendezvényeken támogató jelenlét
- szülői értekezleteken, rendkívüli szülői értekezleteken
- szükség szerint az oktatói fogadóórákon való részvétel
- tantestületi értekezleteken közreműködés
- iskolaorvossal, védőnővel való együttműködés
- tanácsadás és támogató részvétel
- DÖK fórumokon, rendezvényeken
- fegyelmi tárgyalást megelőző egyeztető megbeszélésen
- fegyelmi tárgyaláson
- egyéb vitarendezési eljárásoknál
- intézményi jelzőrendszeri tevékenységek során
- az iskolai szociális segítő bevonása melletti problémakezelésben

Egyéni színterén

- tanácsadás szülőknek a felmerülő iskolai nehézségek, fogyatékoság, kezelése érdekében
- egyéni tanácsadás diákok részére, bármely probléma felmerülése esetén segítő beszélgetés, közös problémakezelés, kiemelten az iskolai zaklatás-bántalmazás megelőzése és leállítása érdekében (lásd bővebben: 4.4.d pontban)
- konzultáció diákokkal kapcsolatos ügyekben pedagógusokkal, iskolavezetéssel
- információnyújtás: az elérhető szolgáltatásokról, gyermeki jogokról, gyermekjóléti-gyermekvédelmi- és szociális ellátórendszer működéséről, panaszjog gyakorlásáról
- pedagógiai szakvéleménnyel rendelkező diák segítése a különleges szükséglet alapján, és/vagy támogatás a diákok életpálya tervezéséhez, kialakulásához
- pszichológiai tanácsadáshoz, jogi tanácsadáshoz, fejlesztő foglalkozások igénybe vételéhez segítés, egyéb szakemberhez irányítás (Térítésmentesen: Magyar Máltai Szeretetszolgálat Mentálhigiénés Központ Esztergom, HÍD Szociális, Család és Gyermekjóléti Központ (speciális szolgáltatásai)
- egyéb, oktatói munkát segítő konzultáció biztosítása (e-mail-ben is).
- krízishelyzetek kezelése, a HÍD Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ által delegált iskolai szociális segítő bevonásával, szükség szerint, az igazgatói hatáskörbe tartozó, jelzés küldésénél közreműködés a törvényi kötelezettségnek és eljárásrendnek megfelelően.

2.8. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

A tanuló közösségek, vagy az egyes tanulók tanulmányi vagy egyéb munkában elért jó eredményekért jutalmazhatók, jutalmazandók. (Lásd Házi rend.)

Komplex B2-es vagy C1-es nyelvvizsga megszerzése való sikeres teljesítmény (60%-os összpontszám) esetén a tanuló igazgatói dicséretben részesül.

2.8.1. Az iskolában alkalmazott elismerések rendje

Az eljárás neve	Az értékelés alapja	Az értékelő	Az értékelési gesztus módja, lényege
osztályfőnöki dicséret	példamutató magatartás közösségi (osztály) munka	osztályfőnök	e-ellenőrzőkönyv
igazgatói dicséret	példamutató magatartás iskolai közösségi munka	osztályfőnök vagy szakoktató javaslatára	e-ellenőrzőkönyv
oktató testületi-dicséret	példamutató magatartás, kiemelkedő tanulmányi eredmény	az oktatói testület	bizonyítványba beírás, tanévzáró ünnepélyen jutalmazás
versenyeken eredményes szereplés jutalmazása	a különböző tanulmányi és komplex versenyek helyezettjei	az igazgató	a honlapon keresztül, iskolai ünnepeken, tanévzáró ünnepélyen jutalmazás
sportteljesítmény értékelése	a különböző sportversenyeken elért eredmény	a testnevelők javaslatára az igazgató	információ a honlapon, iskolai ünnepélyeken jutalomátadás
különböző házi, tanulmányi verseny, bajnokság helyezettjei	a versenyen, bajnokságon elért eredmény	az illetékes munka- közösségek	a helyezettek neve a különböző hirdető táblán, információ a honlapon, kisebb tárgyi jutalmak, iskolai ünnepélyeken jutalomátadás

Az iskolai alapítvány évente egy alkalommal hirdeti meg az „Év Ballagója” címet, melyet az oktatótestület véleménye alapján a Ballagási ünnepségen ad át az iskola igazgatója. A címre végzős osztályonként 1 főt lehet jelölni. A díj az egész személyiséget hivatott jutalmazni: az erkölcsi, a tanulmányi és szociális kvalitások együttes mérlegelése alapján.

2.9. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

—

2.10. Előzetes tanulmányok, ismeretek beszámítása

2019. évi LXXX. törvény 53. § (4a) bekezdésében foglaltak alapján: A szakképző intézmény szakmai programjában meghatározottak szerint a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy korábbi tanulmányait, megszerzett ismereteit és gyakorlatát az adott szakmai oktatásra, illetve szakmai képzésre előírt – megegyező tartalmú – követelmények teljesítésébe be kell számítani. A beszámítás alapján a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítheti.

- A korábbi tanulmányok és gyakorlat beszámítását az iskola igazgatójához benyújtott **kérvényben** kell kérelmezni. A kérvényhez csatolni kell a korábbi tanulmányok és gyakorlatok teljesítését igazoló dokumentumokat.
- Különbözeti vizsga tehető akkor, ha nem áll rendelkezésre a szakmai tudást igazoló dokumentum, de az oktatásba belépő személy az elvárt ismeretek birtokában van. A beszámítható előzetes tanulmányokról és teljesített követelményekről a szakképző iskola vezetője **határozattal** dönt. A szakképző iskola vezetőjének döntése ellen az iskola fentartójához lehet fellebbezést benyújtani.
- A tanulók nyelvi előkészítő évfolyamba történő átvételének feltétele a nyelvi tudás felmérése és megfelelése az osztály átlagához.
- **Nem kell ágazati alapvizsgát** tennie, és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulóknak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki korábbi tanulmányai, előzetesen

megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha a beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit (12(2020 Kormányrendelet 256. § (3) b, (3)).

- A tanuló, képzésben részt vevő személy átvételének feltétele a képzési és kimeneti követelményekben (KKK) előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályalkalmassági követelményeknek való megfelelés.

2.11. A tanulmányok alatti vizsga követelményei és az értékelés szabályai

Lásd Nevelési program 1.7

2.12. A szakképző intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, a projektoktatás

A szakképző intézmény szakmai programja tartalmazza a szakképző intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, ideértve a projektoktatást is. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján. A közismereti oktatásra vonatkozóan az adott tanév rendjében rögzített téma heteket tartunk melyek a következők:

- Digitális témahét
- Fenntarthatósági témahét
- Pénz7

A TEA alapú szakmai program esetében a hagyományos tantárgyi rendszer mellett eredményes a projekt alapú oktatás.

A tanítási-tanulási folyamat megtervezésének alapja a tanulási eredmény leírás. A tanulási eredményekre épül a teljes tanítási folyamat (beleértve a vizsgáztatást is). A tanulási eredmények nemcsak az adott tanulási szakasz (tanulási terület) követelményeinek pontosabb meghatározását teszik lehetővé, hanem a tanítási folyamatra, módszerek kiválasztására, értékelési kritériumok és feladatok meghatározására vonatkozóan iránymutatásként is szolgálnak az oktatók számára.

A tanulási eredmény alapú szemléletnek a tantermi munkára is hatást kell gyakorolni. Ezért a tanítási stratégiát, a tanítás tartalmát, módszereit, eszközeit, az értékelést a tanulási eredményekből kiindulva kell meghatározni. A tanulási eredmény alapú képzési program esetében a hagyományos tantárgyi rendszer helyett/mellett eredményesebb a tanulási terület alapú oktatás. Az ilyen jellegű képzési program egyben más tanítási módszertant is igényel.

A tanulót és az intézmény munkáját egyformán segíti a szakma összefüggéseinek az átlátásában, a tantárgyak kapcsolódásában az adott szakma gyakorlásában, ha nagyobb egységek és komplex feladatok alapján történik a tanulófoglalkoztatás már az iskolában is, ezért preferált a projekt alapú oktatás. A tantárgyak esetében is lehetőséget ad a szakképzés megújult rendszere a tantárgyak és témakörök nagyobb tananyagegységekbe történő rendezésére.

A képzés tervezésénél a projekteket úgy kell definiálni, hogy a projekt keretében „oktatott” tárgyakkal lefedjék:

- a KKK-kban definiált TUDÁS + KÉPESSÉG + ATTITŰD + AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG kontextusában meghatározott kompetenciákatA fentiek alapján az oktatási projekthez definiálni kell a következőket:
 - a projekt mely KKK-ban szereplő elemek teljesülését segíti
 - mennyi foglalkozás (óraszám) kapcsolódik az adott projekthez

2.13. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy tekintetében a szakképző intézmény szakmai programja²

A célcsoport meghatározása

A nemzeti köznevelésről szóló törvény kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók csoportján belül meghatározza a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók csoportjait:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló;
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló.

Speciális támogató intézkedések, társadalmi szintű elvárások

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk.

Az együttnevelést megvalósító intézménnyel szembeni elvárás a tanuló beilleszkedésének, a többi tanulóval való együtt haladásának megvalósítása. A sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók óvodai nevelésének és iskolai oktatásának irányelve támogatja a többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelést/oktatást, emellett feladatokat és kereteket is ad a helyi tanterv és a helyi gyakorlat kialakításához. A tananyag-feldolgozásnál a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait is leírja, amelyet az integráltan nevelő intézménynek figyelembe kell vennie. A jogszabályok biztosítják szükség esetén egyéni fejlesztési terv készítését, ennek alapján egyéni haladási ütem lehetőségét. Az integrált nevelésben/oktatásban részt vállaló intézmények igénybe vehetik az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények (EGYMI-k) szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását, az utazó gyógypedagógusi és utazó konduktori hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét. Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (EGYMI) a sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók többi gyermekkel/tanulóval együtt történő nevelésének, oktatásának segítése céljából hozható létre. Az EGYMI – céljaival összhangban – a szakértői bizottsági feladatokon kívül pedagógiai szakszolgálati feladatokat, továbbá a családsegítő szolgálat, az iskolaegészségügyi ellátás feladatait is elláthatja. Fontos, hogy az intézmény keretén belül óvodai, általános iskolai vagy középiskolai feladatot ellátó intézményegységnek kell működnie. Az EGYMI-ben ellátott feladatokra külön-külön szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységeket kell létrehozni. A sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók ellátását a nemzeti köznevelésről, valamint a szakképzésről szóló törvény többlétszolgáltatások biztosításával, pozitív diszkriminációt nyújtó előírásokkal szolgálja: A sajátos nevelési igényű gyermeknek/tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltaknak megfelelően kell biztosítani. A sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók a többiekkel együtt – integráltan – megvalósuló óvodai, iskolai nevelésében a fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszer minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg. A sajátos nevelési igényű tanulókkal foglalkozó iskola egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időt is meghatározhat a helyi tantervében. Az osztályok, csoportok átlaglétszámának számításánál a sajátos nevelési igényű gyermeket/tanulót – a fogyatékosság típusától függően – kettő vagy három főként kell figyelembe venni, azaz a nekik szervezett, elkülönített osztályok maximális létszáma 7–15 fő között lehet, integrált oktatás esetén pedig e szorzó alkalmazásának kötelezettsége biztosítja az alacsonyabb osztálylétszámot. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében, oktatásában közreműködő intézményekben – függetlenül attól, hogy külön vagy a nem fogyatékos tanulókkal együtt történik a nevelés-oktatás – a minden iskola számára meghatározott tanórai foglalkozásokon túl kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs tanórai foglalkozásokat, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető súlyos és tartós rendellenessége esetén pedig fejlesztő foglalkozásokat szervezni. A rehabilitációs célú órakeret – a fogyatékosság típusától függően – a kötelező tanórai foglalkozásokra fordítandó óraszám 15–50%-a, míg a fejlesztő foglalkozások időkerete a kötelező tanórai foglalkozásokra fordítandó óraszám 15%-a. Az időkeretet az egyes évfolyamok, osztályok tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosíthatják. A sajátos nevelési igényű tanulót az igazgató – a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatára – mentesítheti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. Az érettségi vizsgán az érintett tantárgyak helyett a tanuló – a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint – másik tantárgyat választhat. A sajátos nevelési igényű tanulót a vizsgán hosszabb felkészülési idő illeti meg, lehetővé kell tenni számára az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz (írógép, számítógép stb.) használatát, szükség esetén pedig az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval, illetve a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő kiváltását. A sajátos nevelési igényű tanuló számára engedélyezhető a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó tovább haladást biztosító egyéni előrehaladású nevelési-oktatási forma.

Az szakképzésre vonatkozóan a 2019. évi LXXX tv. (Szt.) és végrehajtási rendelete, 12/2020. évi (II.7.) Korm. rendelet (Szkr.), a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényhez (Nkt.) kapcsolódva

² 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet 14. § (5)

szabályozza a különleges bánásmódot igénylő tanulók egyéni, szükségletalapú integrált képzését szolgáló szakképzési feladatokat.

Az integráció egy olyan oktatásszervezési folyamat, mely magában foglalja a normál pedagógiát és a gyógypedagógiát, melyek szorosan kapcsolódva határozzák meg a gyakorlati megvalósítást szolgáló feladatokat. Az integráció alkalmával az ép és sérült tanulók olyan képzésben részesülnek, amellyel a lehető legnagyobb mértékben független, önálló, önmagát és másokat elfogadó, szerető és tisztelő, a társadalomban boldogulni képes személyiség kialakulása a kimeneti cél.

Az Szkt. – a köznevelésre vonatkozó szabályozáshoz hasonlóan – a szakképzésben is kiemelt figyelmet fordít a sajátos nevelési igényű és a fogyatékkal élő személyekre, valamint a beilleszkedési, tanulási, magtartási nehézséggel küzdő tanulókra és a szakképzésbe való beilleszkedésüket, az egyenlő esélyek megteremtésével, különböző módon segíti elő.

Sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személynek minősül az a tanuló, illetve az a képzésben részt vevő személy, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság vagy a rehabilitációs hatóság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral) küzd.

Sajátos nevelési igényű: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek/tanuló, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az alábbi nyolc csoport valamelyikébe sorolható:

- mozgásszervi fogyatékos tanuló
- érzékszervi (látási, hallási) fogyatékos tanuló
- értelmi fogyatékos tanuló
- beszéd fogyatékos tanuló
- halmozottan fogyatékos tanuló
- autizmus spektrumzavarral küzdő tanuló
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló
- magatartásszabályozási zavarral küzdő tanuló

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személynek.

Az Szkt. előírásai alapján intézményünk a szakképzés során kiemelt feladatának tekinti a sajátos nevelési igényű és a fogyatékkal élő személyek, valamint a beilleszkedési, tanulási, magtartási nehézséggel küzdő tanulók speciális igényeinek figyelembevételét és egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésének elősegítését a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése érdekében.

Ennek keretében a szabályozás és az egyenlő bánásmód követelménye alapján biztosítjuk a sajátos nevelési igényű és a fogyatékkal élő személy számára:

- tanulói jogviszonyban a szakma, illetve a szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés számára tekintet nélkül a szakképzésben való ingyenes részvételt (Szkt. 3. § (1a) bekezdése)
- szükséglet szerinti kizárólag részsakmára történő beiskolázást (Szkr. 153. § (2) bekezdés b) pontja)
- a szakmai oktatáshoz és a szakmai képzéshez kapcsolódó törzsanyag átadásának és elsajátítása ellenőrzésének az egyéni fejlesztési tervre figyelemmel történjék (Szkt. 40. § (1) bekezdése, Szkr. 14. § (5) bekezdése)
- A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható annak a tanítási évnél a végéig, amelyben a 23. életévét betölti. A tankötelezettség meghosszabbításáról az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az igazgató dönt.
- A sajátos nevelési igényű tanuló számára engedélyezhető, a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó tovább haladást biztosító oktatási formát az *egyéni előrehaladású nevelés és oktatás* keretében
- Az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett a sajátos nevelési igényű tanuló – jogszabályban meghatározottak szerint – másik tantárgyat választhat.

A szakképzés feladata és alapelvei

- az igazgató döntése alapján lehetőség van az érdemjegyekkel történő értékelés és osztályzatokkal történő minősítés helyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazására, valamint – a szakirányú oktatás kivételével – egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alóli felmentésre

- egyéni helyzet, szükséglet alapján az egyéni tanulmányi rend szerinti képzési formát lehet alkalmazni, ha ez szolgálja a tanuló legjobb érdekét
- lehetővé kell tenni az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett-jogszabályban meghatározottak szerint – másik tantárgy választását
- biztosítani kell a szakmai oktatás során és a szakmai vizsgán a sajátos nevelési igény, illetve a fogyatékoság jellegéhez igazodó felkészítést és vizsgáztatást

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló számára

- biztosítjuk a differenciált fejlesztés és fejlesztő pedagógiai ellátások megszervezését
- a szakmai oktatáshoz és a szakmai képzéshez kapcsolódó törzsanyag átadásának és elsajátítása ellenőrzésének követelményét az egyéni fejlesztési tervre figyelemmel írjuk elő
- lehetővé kell tenni a szakmai oktatáshoz és a szakmai vizsgához kapcsolódóan a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személlyel azonos bánásmódot

Intézményünk kezelési stratégiája a kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő tanulók hatékony integrációjára érdekében

Az Esztergomi SZC Alapító okirat 6.1. pontban foglaltak alapján: Intézményünk alapfeladata a technikai szakmai oktatás, szakképző iskolai szakmai oktatás a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető- oktatható sajátos nevelési igényű tanulók ellátása.

A felvételi eljáráshoz kapcsolódó teendők, a befogadhatók körének meghatározása a fogyatékoság típusa szerint, az oktatott ágazatokra vonatkozóan: részletesen az 1.4. d) szerint.

BELÉPÉSKOR (9. évfolyam megkezdését vagy átvétel útján belépő magasabb osztályfokozatú tanuló esetében):

- Szülői nyilatkozat: Van-e a gyermeknek pedagógiai szakvéleménye? (igen-nem)
 - Ha igen van, akkor azt kérjük bemutatni.
 - A szakvéleménnyel rendelkező tanulóknál szükségletfelmérés (BTMN vagy SNI, könnyítések, felmentések, szakember szükséglet) ezek adatbázisba foglalása a jelenleg kialakított gyakorlat alapján.
- a) A szakvéleménnyel rendelkező diákok szükséglet szerinti szakemberhez, előírt foglalkozásokhoz delegálása, segítése, feltételek biztosítása;
- b) A beilleszkedés figyelemmel kísérése, segítése intézményi és osztályközösségi szinten, az osztályfőnökkel és fejlesztő pedagógussal/gyógytanárral való konzultációk mellett. A figyelemmel kísérésnél, prevenció és intervenció feladatoknál az ESZC szociális és intézményi szakreferense nyújt támogatást;
- c) A pedagógiai szakszolgálat, szakbizottság szakvéleménye alapján a teendőkink:
- folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, kölcsönös tájékoztatás
 - a konfliktusok, akadályok időbeni kezelése, elhárítása (prevenció)
 - integráció, befogadás, együttnevelés, differenciálás, elfogadó légkör
 - másság elfogadása, elfogadtatása, korcsoport érzékenyítése
 - sikerélmény, önbecsülés segítése, egyéni bánásmód
 - motiváció növelése
 - szociális-érzelmi-kognitív képességfejlesztés
 - folyamatos jelenlét, elakadások segítése, ellenőrzés, pozitív visszacsatolások
 - pályaaorientáció segítése a szülő, szakemberek, pedagógiai szakszolgálat együttműködésével
 - feladatok kis lépésekre bontása, szemléltetés (pl. ábrák, képek, vázlatok)
 - a hátrányokat kompenzáló segédeszközök használatának biztosítása
 - egyéni szükséglet szerint: írásbeli számonkérését szóban helyettesíteni vagy fordítva
 - amennyiben indokolt, mentesíteni az osztálytermi hangos olvasás alól (szülő is kérheti!)
 - önmagához mért fejlődés értékelése, minősítése nemcsak osztályzattal, hanem szövegesen is
 - egy minimális, de szilárd tudás elérése, melyre a további osztályfok épülhet (minimum szint meghatározása)
 - több idő vagy kevesebb feladat biztosítása
 - mentesítések, könnyítések, fejlesztést biztosító intézményi igazgatói határozatba foglalása
 - a tanuló érdekképviseletének biztosítása, a legjobb érdekében történő intézkedés

Továbbá:

- az oktatók motiválása az integrációval kapcsolatos továbbképzéseken való ismeretszerzésekre
- érzékenyítés, szakmai tanácsadás szervezése SNI tanulók ellátásával kapcsolatos témában, iskolában dolgozó szakemberek (gyógypedagógus) vezetésével, külső előadók meghívásával
- oktatók együttműködése különböző szakemberekkel, pedagógiai szakszolgálatokkal, a fejlesztő pedagógus- gyógypedagógus javaslatainak beépítése az oktatói munka folyamatába

Minden tanulónak joga van arra, hogy az egyediségéhez, adottságaihoz illeszkedő oktatási rendszerben váljon felnőtté. Ez a jog a tanulót körülvevő felnőttek világából nézve kötelesség, a gyermek oldaláról nézve pedig szükséglet.

2.14. *A szakképző intézmény által szervezett egyéb foglalkozások*

Annak érdekében, hogy tanulóink számára a továbbtanulás során biztosítsuk a versenyelőnyt (beszámítható pontok) a 11. és 12. évfolyamon az **érettségi vizsgára és a felsőoktatási tanulmányokra** is fel kell készíteni. Ezért már a 10. évfolyamon érdemes eldönteni, hogy három év múlva milyen szakirányban szeretne tovább tanulni a tanuló (<https://www.felvi.hu>). A kötelezően választható érettségire felkészítő tantárgyakat **emelt és középszinten** hirdetjük meg. A tanulók az igényüknek és továbbtanulási szándékuknak megfelelően döntenek el, hogy – a felkínált lehetőségekből – milyen tantárgyakat és milyen szinten szeretnének tanulni.

A kötelezően választható érettségire felkészítő tantárgyat (fakultációt) a 11. és a 12. évfolyamon heti 2 órában (2+2, két év alatt összesen 134 óra) választhatják a tanulók.

A kötelezően választható érettségire felkészítő tantárgyat az értékelés, minősítés, mulasztás és a magasabb évfolyamba lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. A tanuló **a kínált listából egy** kötelezően választható **tantárgyat** jelöl meg.

Az emelt szintű felkészítést megnövelt tananyag és az emelt szintű követelmény jellemzi. Lehetőséget biztosít a sikeres emelt szintű érettségi vizsga letételére, valamint a felsőfokú tanulmányokra történő felkészülésre.

A kötelezően választható tantárgyat az adott évfolyamon külön tantárgyként értékeljük. Az érdemjegyek nem kerülnek az alapórához beszámításra, a tanuló külön osztályzatot kap a bizonyítványába. (Lásd még 2.3.2. fejezet.)

Intézményünkben 2018 óta működik a Bottyán Írász Klub szakosztály.

3. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.³

A szakképző intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordít a tanuló egészséghez, biztonságához való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, ezeken belül különösen az alábbiakra.⁴

3.1. Az egészséges táplálkozás

Iskolánkban nincs menza, iskolai étkeztetés. Törekszünk arra, hogy az iskolai büfé kínálata bővüljön tejtermékekkel és gyümölcsökkel, ugyanakkor az egészségtelen termékek forgalmazásának csökkentése is célunk. Intézményünkben egészségtelen ételeket/italokat forgalmazó automaták nincsenek.

3.2. A mindennapos testnevelés, testmozgás biztosítása

Lásd 2.6.1 fejezet

3.3. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,

Célunk, hogy a tanulók legyenek tisztában azzal, hogy az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki és szociális jólét állapota, valamint, hogy a mindennapi életvezetés, az életmódbeli szokások fogják döntő mértékben meghatározni későbbi egészségi állapotukat, életkilátásaikat. Legyenek tisztában a dohányzás, az alkohol és a kábítószer-fogyasztás egészségi, jogi és társadalmi következményeivel. Tudjanak különbséget tenni a kábítószer is tartalmazó gyógyszerek használata és visszaélészerű fogyasztása között.

A 16-20 éves korosztály kiemelten célzott ennek prevenciójában, így környezetünkben lévő tanácsadó, segítséget nyújtó szervezetekkel, szervezetekkel ápolunk kapcsolatot.

Kapcsolati háló:

Esztergom Polgármesteri Hivatal
Nevelési Tanácsadó
Rendőrség

Bővebben lásd még: 2.10.1, Házi rend 6.2

3.4. A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

Az iskolán belüli bántalmazás, zaklatás (bullying) egy rendszeresen ismétlődő cselekvés, melynek célja a megalázás, és az, hogy - akár lelki, akár fizikai - fájdalmat okozzanak a másoknak.

Az erőviszonyok általában nem kiegyenlítettek. Fontos hangsúlyozni a bántalmazás folyamat jellegét is, ami hozzájárul ahhoz, hogy a szerepek állandósuljanak. Típusai: verbális-, fizikai-, internetes zaklatás, kiközösítés.

A bullying célja a bántalmazó részéről a magasabb szociális státusz megszerzése, ezért fontos számára, hogy hogyan ítélik meg a többiek a viselkedését.

A zaklatás áldozataiban esetében létezik, néhány külsőből adódó rizikófaktor (például szemüvegeesség, túlsúly), de fontosabbak a személyiségük működésének jellegzetességei: alacsonyabb önértékelés, a magabiztosság hiánya jellemző rájuk, amiket minden „piszkálás” tovább ronthat. Nehezen tudják megvédeni magukat, és ha a zaklatás stabilizálódik, akkor tartós tehetetlenségérzést és magas állapotszorongást élhetnek át.

³ 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet 102. § 4)

⁴ 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet 102. § 2)

Prevenációs tevékenységek: a figyelemfelhívás, a diákok legyenek tisztában a jelenség lehetséges következményeivel, felismerjék a jeleit és tudják azt is, kihez fordulhatnak segítségért bizalommal, akár a saját érdekükben, akár más tanuló miatt.

- Első körben a bejövő 9. évfolyamosok szülői értekezletén a szülők és tanulók együttes jelenléte során történik a tájékoztatás az iskolán belüli bántalmazás jelenségéhez, kezeléséhez kapcsolódóan
- A képzés, tanév során az osztályfőnöki órákon, közismereti-szakmai tantárgyi foglalkozásokon a tanulók folyamatos érzékenyítése, a bullying jelenségével kapcsolatos zéró tolerancia ismertetése.
- Az ESZC szociális és intézményi szakreferense közreműködésével, kiemelten a bejövő 9. évfolyamosoknál, és a tanév során az osztályfőnök jelzése alapján, iskolán belüli bántalmazást felmérő online kérdőív segítségével prevenációs és intervenciós célú problémakezelés.

MINDEN TANULÓ SZÁMÁRA AZ ISKOLAI TÁMOGATÓ LÉGMŰKÖDÉS MEGTEREMTÉSE:

- Osztályfőnökök felkészítése, érzékenyítése: segédanyagok használata az osztályfőnöki foglalkozásokon (kérdőívek, prevenációs tájékoztató anyagok- videók együttes feldolgozása)
- Közismereti – szakmai tárgyú foglalkozásokon is előtérbe kerül, hogy a segítségkérés nem jelent árulkodást, a másokért való figyelem és segítségnyújtás alapvető emberi kötelesség
- Amennyiben egy diák segítséget kér a bajba jutott társa érdekében, jelzést tesz oktatónak/osztályfőnöknek/igazgatónak/iskolaititkárnak stb., akkor *a bajba jutott társa érdekében tett emberséges magatartásáért* jutalmazásul osztályfőnöki dicséretet kap, s ha beleegyezését adja, akkor a DÖK közzé teszi az iskolai weboldalon.
- Prevenációs foglalkozások keretében, az iskolai szociális segítők közreműködésével, a „külső szemlélő diákok” érzékenyítése, ismeret átadása a megoldásokkal kapcsolatban.
- Az iskola weboldalán elérhető prevenációs tájékoztatások, kapcsolatfelvételi lehetőségek.
- Iskolán belüli belső jelzőrendszer kialakítása a bullying észlelése kapcsán.
- DÖK bevonása, kortárs segítők bevonása az észlelés, kezelés, megoldások szintjén.
- Az iskolai védőnővel, iskolaorvossal együttműködés, ha bántalmazás jeleit észlelik a szűrővizsgálatok során; s ha belső jelzés érkezik, hogy bántalmaztak valakit az iskolában, akkor csak nekik van jogosultságuk megnézni a bántalmazott sérüléseit a testén, ha a tanuló nem együttműködő az észlelő tanárral/oktatóval.
- Az iskolai zaklatás, bántalmazás kivizsgálása, kezelése az ESZC szociális és intézményi szakreferense irányításával, a „*resztoratív sérelemkezelés*” módszerével történik. Ha a bántalmazó/terhelt diák segítségre szorul, akkor ő is támogatást kap, nem lehet viktimizálni. Cél, hogy minden érintett fél nyertesén kerüljön ki a helyzetből, s helyreálljon a bántalmazást megelőző állapot, vagy annál is kedvezőbb állapot.
- Szülői értekezleteken a szülők bevonása, a prevenciót szolgáló teendők megbeszélése.
- Az iskola részéről maximális támogatásra van szükség, minden jelzést komolyan kell venni, meg kell vizsgálni.

Intézményünkben kiemelt figyelmet fordítunk arra is, hogy tanulóink iskolai jól léte megfelelően alakuljon, mentális egészsége, problémakezelése, megküzdési stratégiája erősödjön az intézményi szocializációjuk során. Bővebben lásd még: Házirend 6.4

3.5. A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Intézményünk vezetősége gondoskodik az oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről, a tanulói balesetek megelőzése érdekében az azokat előidéző okok feltárásáról és megszüntetéséről, továbbá a munkavédelemmel és balesetvédelemmel kapcsolatos követelmények érvényesítéséről. Az első tanítási napon munkahelyi- balesetvédelmi oktatásban részesülnek tanulóink és a szakmai képzés folyamán, tantárgyi szinten is foglalkozunk a munkavédelemmel.

3.5.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja

- Az alapvető elsősegély-nyújtási ismeretek gyakorlati alkalmazásának elsajátítása
- Balesetvédelmi eljárások megismertetése
- Újra élesztés menetének szakszerű bemutatása

- Teendők baleset, rosszullét esetén

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái

- Tanórai keretekben osztályfőnöki, természettudományos és testnevelés órán, szakmai gyakorlati foglalkozáson
- Tanórán kívül foglalkozások keretében szakember irányításával
- Tanulónapon bemutató szervezésével

3.6. A személyi higiéné

Az iskolában folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést támogassa a gyermek, tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.

4. ELÉRHETŐ PÁLYAORIENTÁCIÓS SZOLGÁLTATÁSOK⁵

A közép fokú oktatásban a Nemzeti Alaptanterv értelmében a pályorientáció fontos fejlesztési terület, amely az *Életvitel és gyakorlat* műveltségterületen belül kap helyet. Az iskola szerepe kiemelkedően fontos a majdani továbbtanulásban és a munkaerőpiacra történő sikeres belépésben. Az iskolákban a pályorientációs tevékenységet végző szakemberek (pedagógusok, pályatanácsadó tanárok) elsődleges feladata a **pályaismeretek és a pályaválasztáshoz szükséges önismeret bővítése**, valamint az önálló pályafutás tervezésének előkészítése. A pályorientációs tevékenységek elsősorban pályorientációs napok szervezésén, pályorientációs vagy továbbtanuláshoz kötődő előadásokon, filmvetítéseken, üzemlátogatásokon és pályaválasztási kiállításokon való részvétel biztosításán, valamint csoportos és egyéni foglalkozások keretén belül valósulnak meg.

Magyarországon az oktatási intézményeken kívül számos szervezet és intézmény végez pályainformációs tájékoztatást és tanácsadói tevékenységet, az érdeklődők az alábbi lehetőségek közül választhatnak:

Az **általános iskolai korosztály** pályorientációjában a **pedagógiai szakszolgálatok** kapnak jelentős szerepet. A pedagógiai szakszolgálatok tevékenységi körébe a tanulók adottságainak, tanulási képességeinek és irányultságának szakszerű vizsgálata, valamint ennek megfelelően az iskolaválasztás ajánlása tartozik. Megyéenként egy-egy, valamint a fővárosban egy pedagógiai szakszolgálat működik. A pedagógiai szakszolgálatok elérhetőségei az Oktatási Hivatal oldalán megtalálhatók.

Pályaalalmassági vizsgálatot, tanácsadást Megyénkben KEMPSZ biztosítja Tatabányán.

Pályorientációs tanácsadó neve, elérhetőségei:

Muraközy János, tel: 30/235-0347 kempsz.palyavalasztas@gmail.com

A fővárosi és megyei kormányhivatalok foglalkoztatási főosztályai által működtetett **Foglalkozási Információs Tanácsadók (FIT)** feladata a pályaválasztást és a pályainformációt segítő **eszközökhöz** (pályaismertető filmek és egyéb információs anyagok) való hozzáférés biztosítása.

Az általános és középiskolai korosztály pályorientációjában kapnak szerepet a **területileg illetékes kereskedelmi és iparkamarák**. Pályorientációs tevékenységeikkel kifejezetten szakképzés, azon belül is a hiány- és keresett szakképesítések népszerűsítését célozzák meg, ehhez kapcsolódóan szerveznek iskolák számára pályorientációs rendezvényeket, üzemlátogatásokat, szülői értekezleteket.

A szakképzési törvény 2015. évi módosításával kerültek kialakításra az országban 44 helyen a **szakképzési centrumok**. Szerepük a pályorientációhoz kapcsolódóan elsősorban beiskolázás sikerességéhez szükséges pályorientációs tevékenység feltételeinek megteremtésében van. A centrumok naprakész információkkal rendelkeznek a hozzájuk tartozó tagintézmények szakképzési, felnőttoktatási és felnőttképzési kínálatáról, honlapjaik információt szolgáltathatnak, többek között, az tagintézmények által szervezett nyílt napokról, bemutató órákról és más egyéb pályaválasztási rendezvényekről.

4.1. Felkészülés a felsőoktatásba való belépésre

A FELVI (www.felvi.hu) a teljes körű felsőoktatási információk mellett pályorientációs és életpálya-tervezési szolgáltatást is nyújt. A szolgáltatás segít az egyes felsőoktatási szakok, képzések vagy foglalkozások közötti eligazodni, a pályorientációs és önismereti tesztek pedig hatékonyabbá teszik pályaválasztással kapcsolatos döntések meghozatalát.

A Felsőoktatási törvény értelmében a magyarországi felsőoktatási intézmények tájékoztató és tanácsadó rendszereikkel a **felsőfokú tanulmányok alatt és után is segíthetik a diákokat**. A legnépszerűbb szolgáltatások közé tartozik a tanácsadó és karrierközpont működtetése, amely segíti a hallgatókat a karriertervezésben.

Az egyik legnagyobb magyarországi online pályorientációs portál a TÁMOP 2.2.2. kiemelt program (*A pályorientáció rendszerének tartalmi és módszertani fejlesztése*) keretén belül indult el. A Nemzeti Pályorientációs Portál (NPP) kérdőívekkel, **foglalkozásbemutatókkal** célcsoport specifikusan nyújt segítséget a pályaválasztási és pályamódosítási döntések előkészítéséhez. A tartalmak az általános iskolás, középiskolás, felnőtt korosztály vagy az érdeklődő szülők, szakemberek és intézmények célcsoportokhoz

⁵ <https://tka.hu/nemzetkozi/9911/palyaorientacio-magyarorszagon--szakembereknek> 2023.12.07.12:39

igazodnak. A weboldal a pályorientációval foglalkozó szakemberek mindennapi munkáját módszertani segédanyagokkal is segíti.

A KOM-PASSZ internetes pályaválasztást segítő **program** kifejezetten középiskolásoknak szól. Az ingyenes, több részből álló program az önismeret fejlesztését és a pályaismeret bővítését célozza meg. Az interaktív program egyéni ütemben végezhető, elkezdésének ajánlott időpontja az érettségi előtti tanév.

5. A SZAKMAI PROGRAM ELFOGADÁSA

5.1. A képzési tanács véleménye

Az intézményben képzési tanács nem működik.

5.2. A szakmai munkaközösségek véleményei

Az Elektronika-elektrotechnikai szakmai-munkaközösség a Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

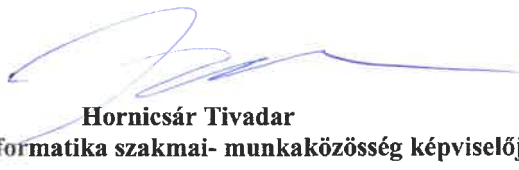
Kelt: Esztergom, 2023. december 23.

Ladányi Attila
Az Elektronika-elektrotechnikai szakmai-munkaközösség
képviselője

Az Informatika. szakmai-munkaközösség jelen Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Kelt: Esztergom, 2023. december 23.

Hornicsár Tivadar
Az Informatika szakmai- munkaközösség képviselője

A Vegyész szakmai-munkaközösség a Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Kelt: Esztergom, 2023. december 23.

Fejér Emese
A Vegyész szakmai munkaközösség képviselője

A Szociális-Oktatás-Szépészet szakmai-munkaközösség jelen Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Kelt: Esztergom, 2023. december 23.

Détáriné Györkös Bernadett
A Szociális-Oktatás-Szépészet szakmai munkaközösség
képviselője

5.3. A duális partnerek döntése

Az Aprófalva Bölcsőde (Esztergom) munkaközössége a jelen Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Kelt: Esztergom, 2023. december 23.

Vicze Enikő
Aprófalva Bölcsőde képviselője

A Bóbita Óvoda és Bölcsőde (Nyergesújfalu) munkaközössége jelen Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Kelt: Nyergesújfalu, 2023. december 23.

Gál Dóra
Bóbita Óvoda és Bölcsőde képviselője

A Magyar Suzuki Zrt oktatói közössége jelen Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Kelt: Esztergom, 2023. december 23.

MAGYAR SUZUKI ZRT.
PRODUCTION ENGINEERING
FACTORY CONTROL
Tüske Zsófia
Magyar Suzuki Zrt képviselője
2500 Esztergom,
Schweidel J. u. 52.
Adószám: 10552821-2-11

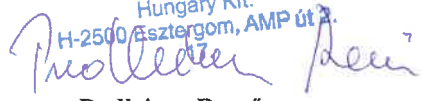
A Richter Gedeon NyRt szakmai közössége jelen Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Kelt: Dorog, 2023. december 23.

Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt.
Dorogi Részlege
2510 Dorog, Felsőpart 6/27.
Dévényi Tamás
Richter Gedeon NyRt képviselője

Tyco Electronics
Hungary Kft.
H-2500 Esztergom, AMP út 2.

Kelt: Esztergom, 2023. december 23.

Pudleiner Rezső
Tyco Electronics Hungary Kft
képviseelője

A Zoltek Vegyipari Zrt oktatói közössége jelen Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Kelt: Nyergesújfalu, 2023. december 23.

Ambruzs Péter
Zoltek Vegyipari Zrt képviselője

5.4. Az oktatói testület döntése

Az oktatói testület, jelen Szakmai programot elfogadta.

Kelt: Esztergom, 2023. december 23.

Szuhár Szilvia
az oktatói testület képviselője

Dr. Mátai Katalin
az iskola-egészségügyi szolgálat képviselője

Dávidová Andrea
igazgató

5.5. A Szakmai program jóváhagyása

A Szakmai programot jóvá hagyom.

Kelt: Esztergom,

Hana György
főigazgató

1. sz. MELLÉKELET az 1.4 fejezethez

Felhívjuk a sajátos nevelési igényű, fogyatékossgal élő érdeklődők – jelentkezni szándékozók és törvényes képviselőik figyelmét, hogy kétféle alkalmassági vizsgálat alapján van lehetősége mérlegelni az intézmény igazgatójának a felvételtől az alábbiak szerint:

egészségügyi alkalmasság: melyet kizárólag I. fokú eljárás során, az intézményünk iskolaorvosának a hatásköre elvégezni. Az egyéb, nem foglalkozás-egészségügyi, szakorvosi javaslat, vélemény nem mérhető.

pályaalkalmasság: a szakképzésre vonatkozó képzési kimeneti követelmények alapján meghatározott feltételek szerint kell figyelembe venni

A szakképző intézményünkbe jelentkezni szándékozó, sajátos nevelési igényű, különleges bánásmódot igénylő, fogyatékossgal érintett tanulókat, tájékoztató jelleggel az alábbiak szerint tudjuk fogadni:

Szakma	SNI és BTMN-es tanulókra vonatkozó információk
Informatika és távközlés ágazat Megszerezhető szakma: Szoftverfejlesztő és tesztelő	A tanulmányi területre mozgásszervi fogyatékos, hallási fogyatékos (nagyothalló), beszéd-fogyatékos, autizmus spektrum zavarral küzdő, egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulók is jelentkezhetnek.
Informatika és távközlés ágazat Megszerezhető szakma: Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus	
Vegyipar ágazat Megszerezhető szakma: Vegyész technikus	A tanulmányi területre hallási fogyatékos (nagyothalló), beszéd-fogyatékos tanulók is jelentkezhetnek.
Vegyipar ágazat Megszerezhető szakma: Műanyag-feldolgozó technikus	
Oktatás ágazat Megszerezhető szakma: Oktatási szakasszisztens	A konkrét szakmai követelményeknek való megfelelés alapján nincs lehetőség sajátos nevelési igényű tanuló befogadására.
Szociális ágazat Megszerezhető szakma: kisgyermek gondozó-, nevelő	
Elektronika és elektrotechnika ágazat Megszerezhető szakma: Automatikai technikus	A tanulmányi területre hallási fogyatékos (nagyothalló), beszéd-fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral rendelkező, különleges bánásmódot igénylő tanulók is jelentkezhetnek.
Szépészet ágazat Megszerezhető szakma: Kozmetikus technikus	A tanulmányi területre mozgásszervi fogyatékos, hallásszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos különleges bánásmódot igénylő tanulók is jelentkezhetnek.
A szakértői bizottság által készült szakvéleménnyel rendelkező jelentkezőknek javasoljuk, hogy a felvételi eljárás előtt keressék fel az illetékes szakértői bizottságot. Szükség esetén frissítsék a következő tanévre a szakvéleményt; kezdeményezzenek pályaalkalmassági vizsgálatot, tanácsadást vegyenek igénybe. A felvétellel kapcsolatos döntés során az iskola támaszkodik az illetékes szakértői bizottság hatályos véleményére, előírásaira és minden esetben szükség van a különleges bánásmódot igénylő tanulóknál egy személyes, helyzetfelmérő beszélgetésre.	

A felvétellel kapcsolatos döntés előtt minden esetben szükség van a különleges bánásmódot igénylő tanulóknál egy személyes, helyzetfelmérő beszélgetésre. Szükség van a mentesítések, megsegítések, integrációs feladatok előírását tartalmazó szakvélemények megismerésére. Minden esetben egyedi helyzetfelmérés alapján van lehetőségünk közreműködni az ágazat és a szakma kiválasztásánál, pályaválasztásnál az érintett tanuló legjobb érdekében. A telefonos érdeklődések esetén nem tudunk tájékoztatást adni az érintett helyzet ismerete nélkül, ilyen esetben időpontot tudunk egyeztetni egy személyes találkozásra

2. sz. MELLÉKLET KÖZISMERETI TANTÁRGYAK HELYI TANTERVE

2. OKTATÁSI PROGRAM

2.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma valamint megszervezésének és választásának elvei

Tantárgy	Évfolyam	Kerettanterv	Heti óraszámok						Éves óraszám
			9NY	9.	10.	11.	12.	13.	
Magyar nyelv és irodalom	9-10	Helyi tanterv 2/E melléklet		4	5				324
	11-12					3	4		232
Idegen nyelv	9NY	Helyi tanterv 2/A melléklet	18						648
	9-10			4	4				144
	11-13					3	3	6	387
Matematika	9-12	Helyi tanterv 2/F melléklet		5	4	3	4		556
Történelem	9-10	Helyi tanterv 2/C melléklet		3	3				216
	11-12					3	2		170
Digitális kultúra	9-13	Helyi tanterv 2/O melléklet	Szakmanként eltérő lásd Helyi tanterv 2/O melléklet						
Pénzügyi és vállalkozási ismeretek	10.	Helyi tanterv 2/N melléklet			1				36
Komplex természettudomány	9.	Helyi tanterv 2/K melléklet		4					144
Biológia	9-10	Helyi tanterv 2/L melléklet		1	2	2			180
Fizika	9-10.	Helyi tanterv 2/I melléklet		1	2	2			180
Kémia	9-10.	Helyi tanterv 2/J melléklet		1	2	2			180
Testnevelés	9NY	Helyi tanterv 2/R melléklet	5						180
	9-10.			4	4	3	3		489
Állampolgári ismeretek	12	Helyi tanterv 2/Q melléklet					1		31
Osztályfőnöki	9-13.	Helyi tanterv 2/S melléklet	1	1	1	1	1	1	170
Képességfejlesztés (Matematika)	9NY	Helyi tanterv 2/T melléklet	2						72
Képességfejlesztés (Magyar)	9NY	Helyi tanterv 2/U melléklet	1						36
Érettségire felkészítő tantárgy - Angol	11-12	Helyi tanterv 2/B melléklet					2	2	72
Érettségire felkészítő tantárgy - Történelem	11-12	Helyi tanterv 2/D melléklet					2	2	72
Érettségire felkészítő tantárgy - Matematika - közép szint	11-12	Helyi tanterv 2/G melléklet					2	2	72
Érettségire felkészítő tantárgy - Matematika - emelt szint	11-12	Helyi tanterv 2/H melléklet					2	2	72
Érettségire felkészítő tantárgy - Biológia	11-12	Helyi tanterv 2/M melléklet					2	2	72
Érettségire felkészítő tantárgy - Digitális kultúra - emelt szint	11-12	Helyi tanterv 2/P melléklet					2	2	72

A. IDEGEN NYELV Helyi tanterv

ÉVFOLYAM	TÉMAKÖR	Óraszám
9. NYEK	Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	90
	Environment and nature	70
	School and education	90
	Holidays, travelling, tourism	45
	Public matters, entertainment	45
	English and language learning	50
	Intercultural topics	80
	Cross-curricular topics and activities	45
	Current topics and issues	48
	Science and technology, Communication	40
	Gaining and sharing knowledge	45
9. NYEK összes óraszám:		648
9-10.	Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	40
	Environment and nature	35
	School and education	25
	Holidays, travelling, tourism	25
	Public matters, entertainment	25
	English and language learning	20
	Intercultural topics	15
	Cross-curricular topics and activities	15
	Current topics	28
	Science and technology, Communication	15
	Gaining and sharing knowledge	45
9-10. évfolyam összes óraszám:		288
11-12.	Personal topics: family relations, lifestyle	26
	Environment and nature	15
	Holidays, travelling, tourism	15
	Public matters, entertainment	15
	English and language learning	10
	Intercultural topics	10
	Cross-curricular topics and activities	10
	Current topics	15
	Science and technology, Communication	20
	People and society	15
	Financial matters	15
	Carreer and employment	20
	Gaining and sharing knowledge	15
	Final exam preparation	15
11-12. évfolyam összes óraszám:		216
13.	Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	10
	Environment and nature	10
	School and education	10
	Holidays, travelling, tourism	10
	Public matters, entertainment	10
	English and language learning	10
	Intercultural topics	10
	Cross-curricular topics and activities	10
	Current topics and issues	10
	Science and technology, Communication	10
	Gaining and sharing knowledge	43
	Oral activities and presentations	43
13. évfolyam összes óraszám:		186

B. IDEGEN NYELVI Fakultáció – középszint - Helyi tanterv

ÉVFOLYAM	TÉMAKÖR	Óraszám
11-12. évfolyam összes óraszám:		216
11-12. fakultáció	Personal topics: family relations, lifestyle	10
	People and society	10
	Environment and nature	10
	Carreer and employment	10
	Healthy lifestyle	10
	School and education	10
	English and language learning	10
	Holidays, travelling, tourism	10
	Financial matters	10
	Science and technology, Communication	10
	Current topics	10
	Gaining and sharing knowledge	17
	Final exam preparation	17
11-12. évfolyam fakultációs órák		144

C. Történelem - Helyi tanterv

ÉVFOLYAM	TÉMAKÖR	Óraszám
9-10.	Civilizáció és államszervezet az ókorban	21
	Vallások az ókorban	5
	Hódító birodalmak	6
	A középkori Európa	17
	A magyar nép eredete és az Árpád-kor	16
	A középkori Magyar Királyság fénykora	14
	A kora újkor	13
	A török hódoltság kora Magyarországon	18
	A felvilágosodás kora	16
	Magyarország a 18. században	6
	Új eszmék és az iparosodás kora	12
	A reformkor	10
	A forradalom és szabadságharc	13
	A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	18
	A dualizmus kori Magyarország	16
	Évente két mélységelvű téma	15
	9-10. évfolyam összes óraszám:	216
11-12.	A nagy háború	14
	Az átalakulás évei	13
	A két világháború között	8
	A Horthy-korszak	12
	A második világháború	18
	A két világrendszer szembenállása	6
	Háborútól forradalomig	10
	Az 1956-os forradalom és szabadságharc	7
	A kádári diktatúra	7
	A kétpólusú világ és felbomlása	8
	A rendszerváltoztatás folyamata	8
	A világ a 21. században	6
	Magyarország a 21. században	10
	A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	6
	Ismétlés, felkészülés az érettségire	22
	Évente két mélységelvű téma	15
	11-12. évfolyam összes óraszám:	170

D. Történelem fakultáció - középszint- Helyi tanterv

Évfolyam	Témakör	Óraszám
11.	Az ókor	10
	A középkor	10
	A magyar történelem kezdetei	8
	A magyar királyság fénykora	14
	Az újkor hajnala	10
	Magyarország a Habsburg monarchiában	12
	A nagy háború	8
	Összesen	72
12.	Az átalakulás évei	10
	A II.világháború és következményei	10
	Magyarország 1944-1989	14
	A kommunizmus összeomlása	12
	A mai Magyarország	10
	Összegzés	6
	Összesen	62

E. Magyar nyelv és irodalom - Helyi tanterv

ÉVFOLYAM	TÉMAKÖR	Óraszám
9-10.	MAGYAR NYELVTAN	
	I. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	11
	II. A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	18
	III. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	13
	IV. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stílus eszközök, szóképek, alakzatok	12
	Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek, A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	14
	Magyar nyelvtan összes óraszám:	68
9-10.	MAGYAR IRODALOM	
	I. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	4
	A) Az irodalom és hatása	1
	B) Szerzők, művek párbeszéde	1
	C) Népszerű irodalom. Az irodalom határterületei	1
	D) Műnemi-műfaji rendszer	1
	II. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	8
	A) Az ősi magyar hitvilág	3
	B) A görög mitológia	4
	C) Egyéb teremtésmítosz	1
	III. A görög irodalom	11
	A) Az epika születése	4
	B) A görög líra, az időmértékes verselés	3
	C) A görög dráma	4
	IV. A római irodalom	4
	V. A Biblia mint kulturális kód	12
	A) Az Ószövetség	5
	B) Újszövetség	7
	VI. A középkor irodalma	11
	A) Egyházi irodalom	3
	B) Lovagi és udvari irodalom	2
	C) Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)	3
	D) A középkor világi irodalma	3
	VII. A reneszánsz irodalma	16
	A) A humanista irodalom	4
	B) A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése	2
	C) A reformáció világi irodalma	2
	D) Líra a reformáció korában	4
	E) Színház- és drámatörténet: dráma a reformáció korában	4
	VIII. A barokk és a rokokó irodalma	7
	A) Epika	5
	B) A kuruc kor lírája: művek, műfajok	2

9-10	IX. A felvilágosodás irodalma	28
	A) Az európai felvilágosodás	9
	a) Epika	5
	b) Színház- és drámatörténet	3
	c) Líra	1
	B) A felvilágosodás korának magyar irodalma: rokokó, klasszicizmus és szentimentalizmus	8
	a) Epika	2
	b) Líra	6
	C) Klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban	11
	a) Líra	8
	b) Epika	1
	c) Színház és dráma	2
	X. A romantika irodalma	11
	a) Az angolszász romantika	3
	b) A francia romantika	2
	c) A német romantika	1
	d) Az orosz romantika	4
	e) A lengyel romantika	1
	XI. A magyar romantika irodalma	26
	A) Életművek a magyar romantika irodalmából	25
	a) Vörösmarty Mihály	8
	b) Petőfi Sándor	10
	c) Jókai Mór	7
	B) Irodalomtudomány a romantika korában	1
	1.Életművek a XIX. század második felének magyar irodalmából	
	a) Arany János	10
	b) Mikszáth Kálmán	6
	2. Színház- és drámatörténet	5
	A klasszikus modernség irodalma	
	A) A nyugat-európai irodalom	5
	B) Az orosz irodalom	5
	C) A klasszikus modern líra alkotói, alkotásai	4
	D) Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában	25
	irodalmából	4
	Szabadon felhasználható óra – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, évfolyamonként 7, illetve 6 óra	34
	Magyar irodalom összes óraszám	256
9-10. évfolyam MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM ÖSSZES ÓRASZÁM:		324
11-12.	MAGYAR NYELV	
	Retorika- a beszédformák, a beszéd felépítése, az érvelés	15
	Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	7
	Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	9
	Szótárhasználat	3
	Nyelvváltozatok	5
	Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés	20
	Szabadon felhasználható óra – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, évfolyamonként 7, illetve 6 óra	13
	Magyar nyelv összes óraszám:	72

11-12.	MAGYAR IRODALOM	
	II. A magyar irodalom a XX. században	44
	A) Életművek a XX. század magyar irodalmából	30
	a) Herczeg Ferenc	5
	b) Ady Endre	9
	c) Babits Mihály	8
	d) Kosztolányi Dezső	8
	B) Portrék a XX. század magyar irodalmából	9
	a) Móricz Zsigmond	5
	b) Wass Albert	4
	C) Metszetek a XX. század magyar irodalmából I.	5
	Metszetek a modernista irodalomból – a Nyugat alkotói	
	Juhász Gyula	3
	Tóth Árpád	
	Karinthy Frigyes	2
	III. A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma	17
	A) Avantgárd mozgalmak	3
	B) A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai	3
	C) A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai	4
	D) Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései	4
	E) A posztmodern világirodalom	3
	IV. A magyar irodalom a XX. században II.	45
	A) Életmű a XX. század magyar irodalmából II.	9
	József Attila	9
	B) Portrék a XX. század magyar irodalmából I.	8
	a) Örkény István (a drámával együtt: 2+2=4)	5
	b) Szabó Magda (a drámával együtt: 2+1=3)	1
	c) Kányádi Sándor	2
	C) Metszetek a XX. század magyar irodalmából II.	23
	a) Metszetek: egyéni utakon	
	Szabó Dezső	2
	Krúdy Gyula	2
	Weöres Sándor	2
	b) Metszetek a modernista irodalomból	
	Szabó Lőrinc	2
	Radnóti Miklós	4
	c) Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból	
	Dsida Jenő	2
	Reményik Sándor	2
	Áprily Lajos	1
	d) Metszet a „Fényes szellők nemzedékének” irodalmából	2
	Nagy László	1
	e) Metszet a tárgyas irodalomból	2
	Pilinszky János	
	f) Metszetek az irodalmi szociográfia alkotóinak munkáiból	1
	Illyés Gyula	
	D) Színház- és drámatörténet	5
	Örkény István	4
	Szabó Magda	1

11-12	V. A XX. századi történelem az irodalomban	8
	a) Trianon	2
	b) Világháborúk	1
	c) Holokauszt	2
	d) Kommunista diktatúra	1
	e) 1956	2
	VI. Kortárs magyar irodalom	5
	VII. Szabadon felhasználható órakeret (órakeret maximum 20%-a) az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására (11. évfolyamon 20, 12. évfolyamon 18 óra)	35
	Magyar irodalom összes óraszám	160
11-12. évfolyam MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM ÖSSZES ÓRASZÁM:		232

F. Matematika - Helyi tanterv

ÉVFOLYAM	TÉMAKÖR	Óraszám
9.	Halmazok	12
	Algebra és számelmélet	28
	Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	35
	Függvények	27
	Geometriai	27
	Egybevágósági transzformációk	25
	Statisztika	26
9. évfolyam összes óraszám:		180
10.	Hatványozás, gyökvonás	15
	Másodfokú egyenlet és egyenlőtlenség	41
	Geometriai	36
	Hegyesszögek szögfüggvényei	20
	Vektorok	8
	Szögfüggvények	11
	Valószínűség	13
10. évfolyam összes óraszám:		144
11.	Hatvány, gyök, logaritmus	25
	Trigonometria	30
	Koordinátageometria	26
	Kombinatorika, gráfok	12
	Valószínűségszámítás, statisztika	15
11. évfolyam összes óraszám:		108
12.	Sorozatok	22
	Térgeometria	36
	Statisztika, valószínűségszámítás	20
	Rendszerező összefoglalás	46
12. évfolyam összes óraszám:		124

G. Matematika fakultáció – középszint -Helyi tanterv

Közép fakultáció anyaga matematikából		
Évfolyam	Témakör	Óraszám
11.	Hatvány, gyök, logaritmus	16
	Számelmélet, statisztika	13
	Függvények	14
	Trigonometria	14
	Koordinátageometria	15
Éves óraszám:		72
12.	Sorozatok	18
	Térgeometria	16
	Kombinatorika, statisztika, valószínűségszámítás, lo	18
	Rendszerező összefoglalás	10
Éves óraszám:		62

H. Matematika fakultáció – emelt szint -Helyi tanterv

Emelt fakultáció anyaga matematikából		
Évfolyam	Témakör	Óraszám
11.	Hatvány, gyök, logaritmus	18
	Számelmélet, statisztika	6
	Trigonometria	20
	Koordinátageometria	18
	Kombinatorika, gráfok	10
Éves óraszám:		72
12.	Sorozatok	12
	Térgeometria	8
	Függvényanalízis	18
	Rendszerező összefoglalás	24
Éves óraszám:		62

I. Fizika - Helyi tanterv

ÉVFOLYAM	TÉMAKÖR	Helyi tanterv óraszám
9.	Kinematika - Mozgástan	12
	Dinamika -Erőtan	15
	Munka, energia	4
	Folyadékok és gázok mechanikája	5
10.	Elektrosztatika	19
	Az elektromos áram	20
	Hőtani folyamatok	16
	Termodinamika	19
11.	Rezgés és hullámok	15
	Elektromágneses jelenségek	12
	Optika	15
	Atomfizika	12
	Magfizika	8
	Csillagászat	10

J. Kémia - Helyi tanterv

ÉVFOLYAM	TÉMAKÖR	Óraszám
9.	Az anyagok szerkezete és tulajdonságai	16
	Kémiai átalakulások	20
10.	Az anyagok szerkezete és tulajdonságai	9
	Kémiai átalakulások	16
	A szén egyszerű szerves vegyületei	42
11.	Az életműködések kémiai alapjai	16
	Elemek és szerves vegyületeik	30
	Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban	21
	Környezeti kémia és környezetvédelem	10
9-11. évfolyam összes óraszám:		180

K. Komplex természettudomány - Helyi tanterv

Évfolyam	Javasolt témakör	Óraszám
9. évfolyam	1. Betekintés a kémia világába	58
	2. Betekintés az emberi szervezet működésébe és egyensúlyába	51
	3. Tájékozódás térben és időben	35
	Összesen:	144

L. Biológia - Helyi tanterv

Évfolyam	Javasolt témakör	Óraszám
9. évfolyam	1. Betekintés az egysejtűek világába	9 óra
	2. A növények világa	8 óra
	3. Az állatok világa	17 óra
	Összesen:	36 óra
10. évfolyam	1. Az egyed alatti szerveződési szintek	4 óra
	2. A bőr anatómiája és egészségtana	6 óra
	3. A mozgás és az anyagforgalom szervrendszereinek anatómiája és egészségtana	18 óra
	4. Szabályozás és vezérlés szervrendszereinek anatómiája és egészségtana	16 óra
	5. Az ember egyéni és társas viselkedése, fejlődése, a születéstől a halálig	28 óra
	Összesen:	72 óra
11. évfolyam szépészet ágazat	1. A sejteket felépítő kémiai anyagok és a sejtek életciklusa	21 óra
	2. Szervrendszerek működési zavarai által okozott kozmetikai hibák	41 óra
	3. Az ember viselkedésének alapjai	10 óra
	Összesen:	72 óra

M. Biológia fakultáció – középszint - Helyi tanterv

Évfolyam	Ajánlott témakör	Óraszám
11. évfolyam	1. Bevezetés a biológiába	4 óra
	2. Az egyed alatti szerveződési szintek	39 óra
	3. Öröklés, változékonyság, evolúció	29 óra
	Összesen	72 óra
12. évfolyam	1. Az egyed szerveződési szintjei	31 óra
	2. Az emberi szervezet működése és egészségtana	31 óra
	3. Az egyed feletti szerveződési szintek	10 óra
	Összesen	72 óra

N. Pénzügyi és vállalkozási ismeretek - Helyi tanterv

ÉVFOLYAM	Témakör	Óraszám
10. évfolyam	A háztartás pénzügyei	5
	Az állam gazdasági szerepe	7
	A pénzügyi piac működése	9
	Vállalkozói alapismeretek	8
	Saját vállalkozás létrehozása, működtetése	7
	Összesen:	36

O. Digitális kultúra - Helyi tanterv

Témakörök neve	Szoftver NYEK			Vegyész NYEK			Elektronika, Automatika		Műanyag-feldolgozó		Szociális		Rendszer- és alkalmazásüzemeltető		Rendszer- és alkalmazásüzemeltető NYEK				Kozmetikus technikus	
	9NY	9.	13.	9NY	9.	10.	9.	10.	9.	10.	9.	10.	9.	13.	9NY	9.	10.	13.	9.	10.
Classroom bevezetése	2			2			2		2		2		2		2				2	
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata, játékos modulszerű programozás(info alapok, boole algebra)	10		35	25	10	11		23	10				11		10	10		35		
Mobiltechnológiai ismeretek		10															10	10	1	
Szövegszerkesztés	11		10	22			15		10	5	15	15	10	7	11	5		8	12	10
Prezentáció készítés	8	5	8	5		5	5	5	5	5	4	15	3	4	8	6				
Számítógépes grafika	4	6	10	5	7	5	8		4	11	4		6	5	4		10	10	8	5
Multimédiás dokumentumok készítése	4				4							4			4			15		3
Online kommunikáció	4			2							2	2			4				2	
Publikálás a világhálón	40		15	20									30		40					10
Táblázatkezelés	18		6	24			6	8	5	15	8		10	15	18	15		9	8	8
Adatbázis-kezelés		11	9		15	15											16	6		
A digitális eszközök használata, informatikai alapok	4	4													4				2	
Online világ veszélyei, információs társadalom, e-Világ	3			3							1				3				1	
Összes óraszám:	108	36	93	108	36	36	36	36	36	36	36	36	72	31	108	36	36	93	36	36
			237			180		72		72		72		103				273		72

P. Digitális kultúra fakultáció – emelt szint Helyi tanterv

Évfolyam	Javasolt témakör	Óraszám
10.	Adatbázis-kezelés	20
	Programozás	30
	Szövegszerkesztés	10
	Grafikai alkalmazások	8
	Prezentáció-készítés	4
	Összesen	72
11.	Weboldal-szerkesztés	12
	Táblázatkezelés	20
	Programozás	8
	Érettségi feladatsorok	18
	Szóbeli felkészülés	4
		62

Q. Állampolgári ismeretek- Helyi tanterv

ÉVFOLYAM	TÉMAKÖR	Óraszám
12.	A család, a családi szocializáció	3
	A család gazdálkodása és pénzügyei	2
	Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	6
	Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	6
	A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	4
	A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	3
	Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	3
	Bankrendszer, hitelfelvétel	2
	Vállalkozás és vállalat	2
12. évfolyam összes óraszám:		31

R. Testnevelés- Helyi tanterv

TÉMAKÖR	9NY	9.	10.	11.	12.
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	36	30	30	18	16
Atlétikai jellegű feladatmegoldások	66	36	36	28	25
Torna jellegű feladatmegoldások	37	32	32	18	16
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)					
Sportjátékok	27	36	36	34	30
Önvédelmi és küzdősportok	10	6	6	6	2
Alternatív környezetben üzhető mozgásformák	4	4	4	4	4
Összesen:	180	144	144	108	93

S. Osztályfőnöki- Helyi tanterv

ÉVFOLYAM	TÉMAKÖR	Óraszám
9-10.	Egyén és közösség	48
	A tanulás tanulása	6
	Egészségfejlesztés	10
	Alkalmazkodás és biztonság	8
9-10. évfolyam összes óraszám:		72
11-12.	Egyén és közösség	47
	A tanulás tanulása	5
	Egészségfejlesztés	10
	Alkalmazkodás és biztonság	5
11-12. évfolyam összes óraszám:		67
13.	Egyén és közösség	5
	A tanulás tanulása	8
	Egészségfejlesztés	4
	Alkalmazkodás és biztonság	14
11-12. évfolyam összes óraszám:		31

T. Képességfejlesztés Matematika- Helyi tanterv

ÉVFOLYAM	TÉMAKÖR	Óraszám
9.NY	Halmazok, számelmélet	15
	Algebra, egyenletek, egyenlőtlenségek	19
	Síkgeometria	17
	Kombinatorika, statisztika	7
	Függvények	14
Éves óraszám:		72

U. Képességfejlesztés Magyar- Helyi tanterv

ÉVFOLYAM	TÉMAKÖR	Óraszám
9.Ny	Bevezetés az irodalomba - művészet , irodalom	4
	Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	8
	A görög irodalom	11
	A római irodalom	4
	A Biblia mint kulturális kód	9
	Éves óraszám	36

3. sz. MELLÉKLET ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

A. IDEGEN NYELV KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

1. Személyes vonatkozások, család

A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
Családi élet, családi kapcsolatok
A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
Személyes tervek

2. Ember és társadalom

A másik ember külső és belső jellemzése
Baráti kör
A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
Ünnepek, családi ünnepek
Öltözködés, divat
Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
A városi és a vidéki élet összehasonlítása
Növények és állatok a környezetünkben
Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megővéseért?
Időjárás

4. Az iskola

Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága, internetes böngészés
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

Diákmunka, nyári munkavállalás
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód

Napirend, időbeosztás
Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
Étkezési szokások a családban
Ételek, kedvenc ételek
Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
Gyakori betegségek, sérülések, baleset
Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak) A gyógyítás egyéb módjai

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
Kulturális és sportesemények

8. Utazás, turizmus

A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
Nyaralás itthon, illetve külföldön
Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10. Gazdaság

Családi gazdálkodás
- A pénz szerepe a mindennapokban
- Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank), online szolgáltatások igénybevétele

B. IDEGEN NYELV EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

1. Személyes vonatkozások, család

A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
A család szerepe az egyén és a társadalom életében
Családi élet, családi kapcsolatok
Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
Személyes tervek

2. Ember és társadalom

A másik ember külső és belső jellemzése
Baráti kör
Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság)
A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése
Ünnepek, családi ünnepek
Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében
Öltözködés, divat
Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése
Hasonlóságok és különbségek az emberek között
Társadalmi viselkedésformák

3. Környezetünk

Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
A lakóhely és környéke fejlődésének problémái
A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
A városi és a vidéki élet összehasonlítása
A természet és az ember harmóniája
Növények és állatok a környezetünkben
Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
A környezetvédelem lehetőségei és problémái
Időjárás

4. Az iskola

Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban
Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága, internetes böngészés
Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

Diákmunka, nyári munkavállalás
A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
Divatszakmák

6. Életmód

Napirend, időbeosztás
A kulturált étkezés feltételei, fontossága
Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
A szenvedélybetegségek
Étkezési szokások a családban
Az étkezési szokások hazánkban és más országokban
Ételek, kedvenc ételek
Ételspecialitások hazánkban és más országokban
Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
Gyakori betegségek, sérülések, baleset
Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak) A gyógyítás egyéb módjai

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
A szabadidő jelentősége az ember életében
Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
A művészet szerepe a mindennapokban
Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok

Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai
Kulturális és sportesemények

8. Utazás, turizmus

A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra
Nyaralás itthon, illetve külföldön
Célnyelvi ország néhány főbb látnivalója
Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
Az idegenforgalom jelentősége
Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben
A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre

10. Gazdaság

Családi gazdálkodás
- A pénz szerepe a mindennapokban
- Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank), online szolgáltatások igénybevétele
- Üzleti világ, fogyasztás, reklámok
- Pénzkezelés a célnyelvi országokban

C. TÖRTÉNELEM KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

A technikumban a középszintű szóbeli érettségi vizsga témakörei megegyeznek a gimnáziumi kerettanterveknek megfeleltethető, 2020-tól érvényes középszintű szóbeli érettségi vizsgák témaköreivel, amelyek alapján a tételek összeállítása – a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően – történik.

1. Az ókor

1.1 **Politika** - Az athéni államszervezet és működése a demokrácia virágkorában

1.2 **Ókori civilizációk öröksége** - A görög és a római építészet

1.3 **Vallások** - A zsidó monoteizmus; A kereszténység kialakulása, tanai, elterjedése

2. A középkor

2.1 **Az iszlám világ** - Mohamed tanításai és a Korán; az arab hódítás és feltartóztatása Európában

2.2 **Gazdaság, társadalom, állam** - Az uradalom, a földbirtokosok és jobbágyságok kötelességei és jogai; A középkori város és lakói, a város kiváltságai, a céhek, a helyi és távolsági kereskedelem

2.3 **Egyház és kultúra Európában és Magyarországon** - Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer, a szerzetesség Európában és az Árpád-kori Magyarországon; Román, gótikus és reneszánsz építészet – európai és magyar példák

2.4 **Magyar őstörténet és honfoglalás** - A honfoglalás okai és menete, a kalandozások/támadó hadjáratok

2.5 **A keresztény államalapítás és az Árpád-kor** - Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége, a földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet; IV. Béla uralkodása: tatárjárás és újjáépítés; Az Aranybulla legfontosabb elemei

2.6 **A vegyesházi királyok kora** - A királyi hatalom újbóli megszilárdítása Anjou I. Károly idején, a visegrádi királytalálkozó; Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János és Hunyadi Mátyás törökellenes harcai; Hunyadi Mátyás: a központosított királyi hatalom, jövedelmek és kiadások, birodalomépítő tervek

3. A kora újkor

3.1 **A földrajzi felfedezések és következményeik** - A portugál és spanyol felfedezések, a korai kapitalizmus (árforradalom, manufaktúrák, bankok és tőzsde, a jobbágyságrendszer átalakulása)

3.2 **A reformáció és a katolikus megújulás Európában és Magyarországon** - A reformáció, a protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon; Az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon

3.3 **Törökellenes és rendi küzdelmek** - A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás; Az ország három részre szakadása; a várháborúk (1541–1568)

3.4 **Erdély** - Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete

3.5 **Magyarország a Habsburg Birodalomban** - A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontjai és a szatmári béke; Magyarország újranevesítése és újranevesítése

3.6 **A felvilágosodás** - A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése; A felvilágosodás államelméletei; az Emberi és polgári jogok nyilatkozata; Mária Terézia és II. József reformjai

4. Az újkor

4.1 **Politikai eszmék** - Új eszmék: liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus

4.2 **Az ipari forradalom első hulláma** - Az ipari forradalom első hulláma: textilipar, közlekedés, gyáripar

4.3 **A reformkor** - A reformkor fő kérdései (a magyar nyelv ügye, a jobbágyságkérdés, a polgári alkotmányosság kérdése), Széchenyi és Kossuth programja és vitája

4.4 **A forradalom és szabadságharc** - A pesti forradalom és az áprilisi törvények; A szabadságharc főbb eseményei: harc a dinasztiaival és a nemzetiségekkel, tavaszi hadjárat. Függetlenségi nyilatkozat, a szabadságharc leverése

4.5 **Az ipari forradalom második hulláma a világban és Magyarországon** - Az ipari forradalom második hulláma: kutatás és fejlesztés, közlekedés, vegyipar, gépipar, elektronika – a világban és Magyarországon; Gazdasági kiegyezés és állami gazdaságpolitika a dualista Magyarországon

4.6 **A szocializmus** - A szocializmus eszméje (marxizmus)

4.7 **Polgári állam, nagyhatalmi törekvések** - A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség Németország, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország példáján

4.8 **A dualizmus kora** - A kiegyezés okai, a közös ügyek, a magyar államszervezet

4.9 **A nemzetiségi kérdés Magyarországon** - Etnikai viszonyok, zsidó emancipáció, cigányok/romák Magyarországon a dualizmus korában

5. A világháborúk kora

5.1 **Az első világháború** - A háború jellemzői, hadviselő felek – Magyarország részvétele a háborúban

5.2. Politikai változások a háború után - A forradalmi átalakulás kísérlete, tanácsköztársaság, ellenforradalom Magyarországon 1918–1920-ban

5.3. Párizs környéki békék - A trianoni békediktátum születése, tartalma és következményei

5.4 Állam, ideológia és gazdaság a két világháború között - A nemzetiszocialista Németország; A kommunista Szovjetunió

5.5 Politika és gazdaság Magyarországon - Politikai és gazdasági konszolidáció Magyarországon az 1920-as években

5.6. Társadalom és életmód Magyarországon - Oktatás és kultúrpolitika Magyarországon

5.7. A második világháború - A második világháború kitörése, hadviselő felek, a világháború jellemzői (háborús bűnök, polgári célpontok és lakosság elleni erőszak, hátország, ellenállás)

5.8. Magyarorszag a második világháborúban - A területi revízió lépései, az ország hadba sodródásának folyamata

5.9. A holokausz Európában és Magyarországon - A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokausz Európában és Magyarországon

5.10. Magyarorszag pusztulása - Német megszállás, nyilas diktatúra – a hadszíntérré vált ország, deportálások a Szovjetunióba

6. A hidegháború kora

6.1 A hidegháború kora - A szovjet–amerikai szembenállás, a két Németország létrejötte, a két világrend jellemzői

6.2. A kétpólusú világ felbomlása - Németország újraegyesítése, a Szovjetunió felbomlása, a kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában

6.3 A kommunista diktatúra kiépítése és működése - A Rákosi-diktatúra: a pártállam, a terror, egyházüldözés, koncepciós perek, államosítás és kollektivizálás, erőltetett iparosítás, propaganda és mindennapok a diktatúra idején

6.4. Az 1956-os forradalom és szabadságharc - A forradalom okai és céljai a kormánypolitika változásai, a szabadságharc és leverése, a megtorlás

6.5 A kádári diktatúra - A pártállam, a TSZ-esítés, a tervgazdaság, a kultúrpolitika, az elnyomás változó formái – a kádári alku

6.6. A rendszerváltoztatás Magyarországon - A rendszerváltoztatás (1989–1991); A piacgazdaságra való áttérés, gazdasági szerkezetváltás, privatizáció, a külföldi tőke szerepe, a külkereskedelem átalakulása

7. A jelenkor

7.1 Nemzetközi együttműködés, globális világ - Az Európai Unió főbb szervei és működésük; Demográfiai változások, a népmozgások irányai a világban és Magyarországon 1945-től napjainkig

7.2. Politikai intézmények - Az Alaptörvény, a hatalmi ágak és intézményeik, az önkormányzatok és a választási rendszer

7.3. Nemzet - A határon túli magyarok helyzete napjainkban (demográfia, asszimiláció, autonómia, oktatás); A magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban (demográfia, kisebbségi jogok, oktatás)

D. MAGYAR NYELV KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

1. témakör: Kommunikáció

- 1.1. A nyelv mint kommunikáció
- 1.2. A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással.
- 1.3. A nyelv szerepe a kommunikációban.
- 1.4. Pragmatika
- 1.5. A sikeres nyelvhasználat gyakorlata: a nyelvhasználat, a társalgás összetevői; beszédaktusok; az együttműködés elve; udvariassági formák.
- 1.6. Nyelvi és vizuális kommunikáció
- 1.7. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei (pl. gesztusok, mimika, térközsabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend).
- 1.8. A kommunikáció működése
- 1.9. A kommunikáció formája: a szóbeliség és az írásbeliség.
- 1.10. A szövegfajták tartalmi és formai jellemzőinek kapcsolata a kommunikációs folyamattal.
- 1.11. Példák a különböző közlésmódok kommunikációs funkcióira (párbeszéd, történetmondás, levél, üzenet, feljegyzés; köszönés, megszólításformák).
- 1.12. Személyközi kommunikáció
- 1.13. Kommunikációs zavar, manipuláció, elvárás, megfelelés.
- 1.14. A tömegkommunikáció
- 1.15. A különféle kommunikációs helyzetekben elhangzó üzenetek céljának dekódolása, az üzenetek szándékának felismerése.
- 1.16. Tény és vélemény, tájékoztatás és véleményközlés megkülönböztetése a tömegkommunikációban.
- 1.17. A kommunikáció típusainak, jellemzőinek megismerése: személyes, csoportos, nyilvános és tömegkommunikáció.
- 1.18. A főbb médiaműfajok ismerete.
- 1.19. A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái.
- 1.20. Az internetes felületek, mint kommunikációs csatornák.
- 1.21. A reklámok funkciója, működése, hatása.

2. témakör: A magyar nyelv története

- 2.1. A nyelv, mint történeti képződmény
- 2.2. Változás és állandóság a nyelvben.
- 2.3. A szókészlet változása a magyar nyelv történetében.
- 2.4. A magyar nyelv rokonsága
- 2.5. A magyar nyelv rokonságának elméletei.
- 2.6. Nyelvtörténeti korszakok
- 2.7. A magyar nyelv történetének fő korszakai.
- 2.8. A nyelvtörténet forrásai: kéziratos és nyomtatott nyelvmemlékek (pl. A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Máriasiralom).
- 2.9. A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján.
- 2.10. A magyar nyelv szókészletének alakulása
- 2.11. A szókészlet rétegei: ősi örökség, belső keletkezésű elemek, jövevényszók, nemzetközi műveltségyszók, idegen szavak.

3. témakör: Ember és nyelvhasználat

- 3.1. Ember és nyelv
- 3.2. A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés.
- 3.3. Jelek és jelrendszerek
- 3.4. A nyelv mint jelrendszer.
- 3.5. A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben.
- 3.6. Általános nyelvészet
- 3.7. Nyelvváltozatok
- 3.8. Anyanyelvünk rétegződése I. A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek.
- 3.9. Anyanyelvünk rétegződése II. A nyelvjárások és a nyelvi norma.
- 3.10. Egy nyelvű szótárak.
- 3.11. Nyelv és társadalom
- 3.12. A hazánkban élő nemzetiségek nyelvhasználat.
- 3.13. Nyelvünk helyzete a Kárpát-medencében.
- 3.14. Nyelvi identitás.
- 3.15. Nyelvi sokszínűség.
- 3.16. Nyelv és politika, nyelvművelés
- 3.17. Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, a nyelvi norma.

3.18. A mai magyar nyelv művelés.

4. témakör: A nyelvi rendszer

- 4.1. A nyelv mint jelrendszer
- 4.2. A nyelvi szintek.
- 4.3. Hangtan
- 4.4. A magánhangzók és a mássalhangzók rendszere.
- 4.5. A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése.
- 4.6. Alaktan és szótan
- 4.7. A morféma, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szó szerkezetek alkotásában.
- 4.8. A magyar nyelv szófaji rendszere: az alapszófajok, a viszonszó és a mondat szó.
- 4.9. A mondat szintagmatikus szerkezete
- 4.10. A szó szerkezet fogalma, a szintagmák típusai, szerepük a mondat felépítésében, mondatbeli viszonyaik.
- 4.11. A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó, jelző).
- 4.12. Mondattan
- 4.13. A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai.
- 4.14. Az egyszerű és összetett mondatok felismerése.
- 4.15. Mondatok elemzése szerkezeti vázlatlall.
- 4.16. A helyes mondat szerkesztés a gyakorlatban.

5. témakör: A szöveg

- 5.1. A szöveg és a kommunikáció
- 5.2. A szöveg fogalma, jellemzői.
- 5.3. Szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet.
- 5.4. Szövegek jellemzőinek megfigyelése.
- 5.5. A címzett szerepe a szöveg megalkotottságában.
- 5.6. A szöveg szóban és írásban
- 5.7. A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra.
- 5.8. A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei.
- 5.9. Szövegek alkotása a tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó közlésformák néhány egyszerűbb műfajában.
- 5.10. A szövegfonetika eszközök (hangsúly, hanglejtés, hangerő, szünet, beszédtempó) és az írásjelek helyes, kifejező alkalmazása.
- 5.11. A szöveg szerkezete és jelentése
- 5.12. A szöveg és a mondat viszonya.
- 5.13. A különféle típusú és műfajú szövegek felépítése, egységei.
- 5.14. Szöveg méret, megjelenés.
- 5.15. A szövegkohézió, a témaháló és a cím.
- 5.16. Bekezdés, tömb, szakasz.
- 5.17. Szövegértelmezés
- 5.18. A szövegértés, szövegfeldolgozás technikája, olvasási típusok és stratégiák.
- 5.19. A téma értelmezése mindennapi, ismeretterjesztő és szépirodalmi szövegekben.
- 5.20. A szövegfonetika eszközök és az írásjelek szerepe a szöveg értelmezésében.
- 5.21. Az intertextualitás
- 5.22. A szövegköziség, a vendég szöveg jelenségeinek értelmezése irodalmi és nem irodalmi szövegekben.
- 5.23. A szövegtípusok
- 5.24. Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati szintek szerint.
- 5.25. Digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos szövegek.
- 5.26. A legjellegzetesebb közlésmódok: a beszélt nyelvi társalgási és az írott monologikus szövegek.
- 5.27. Nyelvhasználati szintek szerinti szövegtípusok: mindennapi, közéleti és hivatalos, tudományos, publicisztikai, szépirodalmi.
- 5.28. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek (pl. panaszos levél, kérvény), rövid, alkalmi beszéd.
- 5.29. Az esszé műfaji jellemzői.

6. témakör: A retorika alapjai

- 6.1. A nyilvános beszéd
- 6.2. A retorika mint a meggyőzés művelete a gondolat közlésben.
- 6.3. A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig.

6.4. A tanulók életével, mindennapjaival összefüggő nyilvános megszólalások – a kiselőadás és a vizsgafelelet felépítése.

6.5. Az állásinterjú.

6.6. A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzői.

6.7. Érvelés, megvitatás, vita

6.8. A kulturált véleménynyilvánítás és vita szabályai, gyakorlata. A befolyásolás módszerei.

6.9. Az érvelés műfajai: a tétel, a bizonyítás, a cáfolat, az érv és az ellenérv.

6.10. Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok. Az érvelés logikája, technikája; az érvek elrendezése.

6.11. A legfőbb érvelési hibák.

6.12. A hatásos előadásmód eszközei.

7. témakör: Stílus és jelentés

7.1. Szóhasználat és stílus

7.2. Stílus és jelentés a mindennapi nyelvhasználatban, a szaknyelvben és a szépirodalomban.

7.3. A jellegzetes stílusárnyalatok megismerése (pl. neutrális, gúnyos, patetikus, népies, familiáris, archaikus, bizalmas, választékos), felismerése, hatásának elemzése.

7.4. Egyszerű stílusjelenségek felismerése, magyarázata.

7.5. Stílusérték (alkalmi és állandó).

7.6. Stílushatás.

7.7. A szójelentés

7.8. A nyelvi szintek alkalmi és állandó stílusértékének megfigyelése, felismerésük, valamint alkalmazásuk a szövegalkotásban.

7.9. A szavak jelentésének szerkezete, jelentéselemek.

7.10. Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés.

7.11. Egynyelvű szótárak használata (pl. Magyar szinonimaszótár, Magyar értelmező kéziszótár), valamint kétnyelvű szótárak ismerete.

7.12. Stíluszeszközök

7.13. A helyzetnek, kommunikációs célnak megfelelő stíluszeszközök tudatos használata a szövegalkotásban.

7.14. A mondatstilisztikai eszközök (a verbális, a nominális stílus, a körmondat).

7.15. Hangszimbolika. Hangutánzás, hangulatfestés.

7.16. Szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché; összetett szóképek: allegória, szimbólum felismerése, elemzése és értelmezése szépirodalmi és egyéb szövegekben.

7.17. Metaforikus jelentés.

7.18. Az egyszerűbb alakzatok köznyelvi és irodalmi szövegekben.

7.19. Stílusréteg, stílusváltozat

7.20. A leggyakoribb stílusrétegek jellemzőinek megismerése, felismerése, elemzése, összefüggésben a szövegtani jellemzőkkel.

7.21. A társalgási stílus ismérvei, minősége.

7.22. A tudományos és szakmai stílus sajátosságai.

7.23. A közélet szinterei, a közéleti és a hivatalos stílus kritériumai, stílári kötöttségei.

7.24. A publicisztikai stílus főbb jellemzői, tipikus szóhasználat, a megjelenítés közlésértéke (pl. tipográfia, képi világ).

8. témakör: Digitális kommunikáció

8.1. A digitális kommunikáció ismérvei

8.2. A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv.

8.3. A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai

8.4. Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. szövegszerkesztés számítógéppel, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés).

8.5. Az új „szóbeliség” (chat) jelenségei és jellemzői.

8.6. Digitális szövegtípusok

8.7. Digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos szövegek jellemzőinek ismerete.

8.8. Digitális szemléltetés

8.9. Az előadás szemléltetésének módjai (bemutatás, prezentáció).

8.10. Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában

8.11. Az internetes szövegek jellemzői, az írott és internetes szövegek összehasonlítása, az eltérő és azonos jegyek megfigyelése, megnevezése.

8.12. Az internetes adatkeresés, a különböző forrásokból származó adatok megbízhatóságának és használhatóságának kérdései.

8.13. A különböző forrásból származó információk megadott szempontok szerint való összehasonlítása, megvitatása, következtetés levonása. A pontos és etikus hivatkozás.

8.14. Az elektronikus média hagyományos (rádió, televízió) és új közlésmódjai (pl. honlap, blog, vlog, közösségi platformok), az új közlésmódok társadalmi hatása.

E. IRODALOM KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

1. témakör: Életművek a magyar irodalomból.

Kötelező szerzők

Szerzők: Ady Endre, Arany János, Babits Mihály, Herczeg Ferenc, Jókai Mór, József Attila, Kosztolányi Dezső, Mikszáth Kálmán, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály

1.1. A főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között (pl. témák, műfajok, kifejezőmód, jellemző motívumok), a művek elhelyezése az életműben, az adott korszakban.

1.2. Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.)

1.3. Műrészletek értelmezése.

1.4. Memoriterek szöveghű és kifejező előadása.

1.5. Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése.

1.6. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

2. témakör: Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig.

Választható szerzők

Szerzők, korszakok: Janus Pannonius, Balassi Bálint, Zrínyi Miklós, Mikes Kelemen, Csokonai Vitéz Mihály, A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése, A reformáció világi irodalma, A barokk irodalma, Népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája

2.1. Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján).

2.2. A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével.

2.3. Műrészletek értelmezése.

2.4. Memoriterek szöveghű és kifejező előadása.

2.5. Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

3. témakör: Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából.

Választható szerzők

Szerzők: Berzsenyi Dániel, Gárdonyi Géza, Illyés Gyula, Juhász Gyula, Karinthy Frigyes, Kölcsey Ferenc, Krúdy Gyula, Márai Sándor, Móricz Zsigmond, Nagy László, Örkény István, Pilinszky János, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Szabó Magda, Tóth Árpád, Weöres Sándor

A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.

3.1. Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján).

3.2. A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével.

3.3. Műrészletek értelmezése.

3.4. Memoriterek szöveghű és kifejező előadása.

3.5. Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

4. témakör: Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból

Szerzők: Áprily Lajos, Dsida Jenő, Gion Nándor, Kányádi Sándor, Kovács Vilmos, Reményik Sándor, Sütő András, Tamási Áron, Wass Albert

A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.

4.1. Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján).

4.2. A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével.

4.3. Műrészletek értelmezése.

4.4. Memoriterek szöveghű és kifejező előadása.

4.5. Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

5. témakör: Művek a kortárs magyar irodalomból

Művek: Kortárs műalkotás – a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás.

5.1. Legalább egy szerző néhány lírai vagy drámai, illetve epikai művének értelmezése az utolsó harminc évből.

5.2. A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével.

5.3. Műrészletek értelmezése.

5.4. Memoriterek szöveghű és kifejező előadása.

5.5. Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése.

5.6. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

6. témakör: Művek a világirodalomból

Szerzők/művek: Választható korok és művek a világirodalomból a líra és epika tárgyköréből

6.1. Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia (pl. műfajok, témák, motívumok, hőstípusok).

6.2. További választható korszakok: a romantika, a realizmus, a századforduló modernség a szimbolizmustól az avantgárdig, a 20. század.

6.3. A korszak jellemzőinek és egy-két kiemelkedő alkotásának bemutatása.

6.4. A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével.

6.5. Műrészletek értelmezése.

6.6. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, gondolati, filozófiai vonatkozása.

7. témakör: Színház és dráma

Szerzők/művek: Szophoklész egy műve; Shakespeare egy műve; Molière egy műve; Katona József: Bánk bán; Madách Imre: Az ember tragédiája; Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov; Örkény István egy drámája; Egy 20. századi magyar dráma

7.1. A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása a dráma lényegre törő értelmezésével.

7.2. Drámarészletek értelmezése.

7.3. Színház és dráma az adott mű korában.

7.4. A művekről szóló olvasatok, vélemények megértése.

7.5. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

8. témakör: Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

Szerzők/művek/jelenségek/műfajok: Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotás elemző bemutatása a lehetséges témák egyikéből.

8.1. A népköltészet.

8.2. Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció (pl. irodalom filmen, rajzfilmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben).

8.3. A gyermek- és ifjúsági irodalom.

8.4. A szórakoztató irodalom hatáskeltő eszközei (pl. értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték).

8.5. Egy-két tipikus műfaj jellemzőinek bemutatása (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros irodalom, dalszöveg, szonett, vicc, reklámvers, sms-vers).

8.6. Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában

VAGY Az adott régió, a tájegység, a település irodalmi hagyományainak bemutatása (pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről; folklór).

8.7. A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók, társadalmi problémák irodalmi alkotásokban való megjelenítése.

F. MATEMATIKA KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

1.1 Halmazok

1.1.1 Halmazműveletek

1.1.2 Számosság, részhalmazok

1.2 Matematikai logika

1.2.1 Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában

1.3 Kombinatorika

1.4 Gráfok

2. Számelmélet, algebra

2.1 Alapműveletek

2.2 A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek

2.2.1 Oszthatóság

2.2.2 Számrendszerek

2.3 Racionális és irracionális számok

2.4 Valós számok

2.5 Hatvány, gyök, logaritmus

2.6 Betűkifejezések

2.6.1 Nevezetes azonosságok

2.7 Arányosság

2.7.1 Százalékszámítás

2.8 Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek

2.8.1. Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek

2.8.1.1. Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek

2.8.1.2. Másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek

2.8.1.3. Magasabb fokú egyenletek

2.8.1.4. Négyzetgyökös egyenletek

2.8.2 Nem algebrai egyenletek

2.8.2.2. Exponenciális egyenletek

2.8.3 Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek

3. Függvények, az analízis elemei

3.1 A függvény

3.2 Egyváltozós valós függvények

3.2.1 A függvények grafikonja, függvénytranszformációk

3.2.2 A függvények jellemzése

3.3 Sorozatok

3.3.1 Számtani és mértani sorozatok

3.3.3 Kamatos kamat, járadékszámítás

4. Geometria, koordinátagometria, trigonometria

4.1 Elemi geometria

4.1.1 Tételek

4.1.2 A távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok

4.2 Geometriai transzformációk

4.2.1 Egybevágósági transzformációk

4.2.2 Hasonlósági transzformációk

4.3 Síkbeli és térbeli alakzatok

4.3.1 Síkbeli alakzatok

4.3.1.1 Háromszögek

4.3.1.2 Négyzetek

4.3.1.3 Sokszögek

4.3.1.4 Kör

4.3.2 Térbeli alakzatok

4.4 Vektorok síkban és térben

4.5 Trigonometria

4.6 Koordinátagometria

4.6.1 Pontok, vektorok

4.6.2 Egyenes

4.6.3 Kör

4.7 Kerület, terület

4.8 Felszín, térfogat

5. Valószínűség-számítás, statisztika

5.1 Leíró statisztika

5.1.1 Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai

5.1.2 Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók

5.2 A valószínűség-számítás elemei

G. MATEMATIKA EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

1.1 Halmazok

1.1.1 Halmazműveletek

1.1.2 Számosság, részhalmazok

1.2 Matematikai logika

1.2.1 Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában

1.3 Kombinatorika

1.4 Gráfok

2. Számelmélet, algebra

2.1 Alapműveletek

2.2 A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek

2.2.1 Osztathóság

2.2.2 Számrendszerek

2.3 Racionális és irracionális számok

2.4 Valós számok

2.5 Hatvány, gyök, logaritmus

2.6 Betűkifejezések

2.6.1 Nevezetes azonosságok

2.7 Arányosság

2.7.1 Százalékszámítás

2.8 Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek

2.8.1. Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek

2.8.1.1. Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek

2.8.1.2. Másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek

2.8.1.3. Magasabb fokú egyenletek

2.8.1.4. Négyzetgyökös egyenletek

2.8.2 Nem algebrai egyenletek

2.8.2.1. Abszolútértékes egyenletek

2.8.2.2. Exponenciális egyenletek

2.8.2.3. Logaritmusos egyenletek

2.8.2.4. Trigonometrikus egyenletek

2.8.3 Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek

2.9 Középértékek, egyenlőtlenségek

3. Függvények, az analízis elemei

3.1 A függvény

3.2 Egyváltozós valós függvények

3.2.1 A függvények grafikonja, függvénytranszformációk

3.2.2 A függvények jellemzése

3.3 Sorozatok

3.3.1 Számtani és mértani sorozatok

3.3.2 Végtelen mértani sor

3.3.3 Kamatos kamat, járadékszámítás

3.4. Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei

3.4.1 Határérték, folytonosság

3.4.2 Differenciálszámítás

3.4.3 Integrálszámítás

4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria

4.1 Elemi geometria

4.1.1 Tételek

4.1.2 A távolságfogalom segítségével definiált pont-halmazok

4.2 Geometriai transzformációk

4.2.1 Egybevágósági transzformációk

4.2.2 Hasonlósági transzformációk

4.2.3 Egyéb transzformációk

4.3 Síkbeli és térbeli alakzatok

4.3.1 Síkbeli alakzatok

4.3.1.1 Háromszögek

4.3.1.2 Négyyszögek

4.3.1.3 Sokszögek

4.3.1.4 Kör

4.3.2 Térbeli alakzatok

4.4 Vektorok síkban és térben

4.5 Trigonometria

4.6 Koordináta geometria

4.6.1 Pontok, vektorok

4.6.2 Egyenes

4.6.3 Kör

4.6.4 Parabola

4.7 Kerület, terület

4.8 Felszín, térfogat

5. Valószínűség-számítás, statisztika

5.1 Leíró statisztika

5.1.1 Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai

5.1.2 Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók

5.2 A valószínűség-számítás elemei

H. FIZIKA KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

1. Mozgás és egyensúly

- 1.1 Egyszerű mozgások
 - egyenestest egyenes egyenes mozgás
 - egyenestest egyenesen változó mozgás
- 1.2 Összetett mozgások
- 1.3 Ismétlődő mozgások
 - egyenestest körmozgás
 - rezgőmozgás
 - rugóban ébredő erő
 - ingamozgás, periódusidő,
 - rezgő rendszer energiája
- 1.4 Dinamika, a közlekedés és sportolás fizikája
 - Newton I. törvénye, tehetetlenség, tömeg, Newton II. törvénye, Newton III. törvénye,
 - speciális erők
 - lendület, lendületváltozás, lendületmegmaradás, ütközések vizsgálata
- 1.5 Gépek
 - kiterjedt, merev test, forgatónyomaték, erők
 - tömegpont és merev test egyensúlyának feltétele, egyensúlyi helyzetek, egyszerű gépek

2. Energia, munka, hő

Témakör Középszint Emelt szint

- 2.1 Munka, energia
 - munkavégzés, munka, energia, a munka és energia viszonya (munkatétel), mechanikai energiamegmaradásának elve
 - teljesítmény, hatások
 - megújuló és nem megújuló energiaforrások, energiaátalakulások erőművekben, környezetben, háztartásban, emberi szervezetben, az energia szállítása, élelmiszerek energiataralma
- 2.2 A melegítés és hűtés következményei
 - termikus kölcsönhatások, hőtágulás, hőmérséklet
 - gázok: egyensúlyi állapot hőmérséklet, nyomás, térfogat, belső energia anyagsűrűség (tömeg, részecskeszám), mól ideális gáz, Avogadro törvénye, termikus kölcsönhatás, ideális gáz állapotváltozói és azok megváltozása, állapotegyenletek egyesített gáztörvény, izobár, izochor és izoterm állapotváltozás
 - hőmozgás
 - hőmennyiség, munkavégzés, belső energia, a termodinamika I. főtétele
 - melegítés, hűtés, halmazállapot-változás
 - a termodinamika II. főtétele, időbeli egyirányúság a természetben

3. Víz, levegő, környezet

- 3.1 Víz, levegő
 - légnyomás, időjárás, a légnyomás és időjárás kapcsolata
 - a víz különleges tulajdonságai
 - Pascal törvénye, hidrosztatikai nyomás, felhajtóerő, áramlás hatására bekövetkező nyomáscsökkenés
- 3.2 Környezet
 - a hőterjedés módjai
 - éghajlat, ózonpajzs, üvegházhatás, klímaváltozás

4. Elektromosság

- 4.1 Szikrák, villámok
 - elektrosztatikai alapjelenségek, atom, elektron
 - Coulomb-törvény
 - az elektromos mező jellemzése, erővonalak, télerősség, homogén mező,
- 4.2 Elektromosság a környezetünkben
 - elektromos áram, áramerősség, feszültség, feszültségforrás, áramforrás, Ohm törvénye, az egyenáram hatásai, biológiai, hő, mágneses és vegyi hatás
 - az egyenáram munkája és teljesítménye
 - galvánelemek, akkumulátor
 - váltakozó áram, lakások áramellátása, elektromos eszközeink
- 4.3 Generátorok és motorok
 - mágneses alapjelenségek, a mágneses mező jellemzése, mágneses erőhatások
 - az áram mágneses mezője

az indukció alapjelensége, mozgási indukció, nyugalmi indukció
Faraday-féle indukciós törvény, Lenz törvénye,
generátor, motor, dinamó transzformátor

5. Hullámok, kommunikáció, fény

5.1 A hullámok szerepe a kommunikációban

mechanikai hullámok

visszaverődés, törés, interferencia

hangforrás, hanghullámok, hangerősség, hangmagasság, hangszín

állóhullám, duzzadóhely, csomópont, húrok, sípok

ultrahang, infrahang, zajszennyezés

az elektromágneses hullám fogalma, terjedési sebessége vákuumban, az elektromágneses hullámok spektruma

5.2 Képek és látás

a fény terjedési tulajdonságai

a fényvisszaverődés és a fénytörés törvényei (Snellius-Descartes törvény), teljes visszaverődés, határszög (száloptika), diszperzió, színek, homogén és összetett színek

fényinterferencia, koherencia, fénypolarizáció, polárszűrő, lézerfény, holográfia

a geometriai fénytani leképezés, az optikai kép fogalma (valódi, látszólagos), síktükör, lapos gömbtükör (homorú, domború), vékony lencsék (gyűjtő, szóró), fókusz távolság, dioptria

leképezési törvény, nagyítás, egyszerű nagyító, fényképezőgép, vetítő, mikroszkóp, távcső

a szem és a látás, rövidlátás, távollátás, szemüveg

6. Atomfizika, magfizika

6.1 Az atomok és a fény

foton (energiakvantum)

kilépési munka

az atom szerkezete, atommag, elektron, elemi töltés, ion relatív atomtömeg, legfontosabb atommodellek

Rutherford szórási kísérlete, atommag

vonalas színek

alapállapot, gerjesztett állapot

a fény részecsketermészete, az elektron hullámtermészete

elektronmikroszkóp

6.2 Az atommag szerkezete

atommag, nukleon, proton, neutron, tömegszám, rendszám, izotóp, nukleáris kölcsönhatás

tömeghiány (tömegdefektus)

radioaktivitás, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás

felezési idő, bomlási törvény, aktivitás

bomlási sor

sugárvédelem

maghasadás, szabályozott láncreakció, szabályozatlan láncreakció, atombomba magfúzió, nukleáris energiatermelés

sugárterhelés, háttérsugárzás

nukleáris medicina, radioaktív izotópok alkalmazása

7. A Világegyetem megismerése

Témakör Középszint Emelt szint

7.1 A gravitációs mező

a gravitációs mező, az általános tömegvonzás törvénye

a bolygómozgás Kepler törvényei

súly és súlytalanság

kozmikus sebességek

7.2 Csillagászat

fényév

űrkutató, vizsgálati módszerek

Naprendszer

Nap

Hold

üstökösök, meteoritok

csillagok

Tejútrendszer, galaxisok, galaxishalmazok

Ősrobbanás elmélete, táguló Univerzum, fekete lyuk

8. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

8.1 A fizikatörténet jelentősebb személyei

Arkhimédész, Kopernikusz, Kepler, Galilei, Newton, Jedlik Ányos, Eötvös Loránd, Rutherford, M. Curie, Planck, Bohr, Einstein, Kármán Tódor, Szilárd Leó, Teller Ede, Wigner Jenő, Gábor Dénes.

érdekesebb személyek fizikatörténeti projektekhez, pl.: Leonardo, Hooke, Huygens, Ohm, Young, Joule, Faraday, J.J. Thomson, Millikan, Feynman, Hawking, Marx György stb.

8.2. Felfedezések, találmányok, elméletek

geo- és heliocentrikus

világkép, „égi és földi mechanika egyesítése”, távcső, mikroszkóp, vetítő, a fény természetének problémái, gőzgép és alkalmazásai, dinamó, generátor, elektromotor, az elektromágnesség egységes elmélete, belső égésű motorok, az elektron felfedezésének története, radioaktivitás, az atomenergia alkalmazása, röntgensugárzás és más elektromágneses hullámok, kvantummechanika, az űrkutatás történetének legfontosabb eredményei, félvezetők.

8.3. A jelen kihívásai

anyagtudományi kutatások, hálózatkutatás, részecskefizika, kvantumoptika és kvantuminformatika, lézer, gravitációs hullámok, sötét anyag, sötét energia, környezetfizika, mesterséges intelligencia

I. KÉMIA KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

1. Általános kémia

1.1 Atomszerkezet

- Atom
- Elem
- Elektronszerkezet
- A periódusos rendszer
- Az atomok mérete
- Az ionok
- Elektronegativitás (EN)

1.2 Kémiai kötések

- Elsőrendű kémiai kötések
- Másodrendű kémiai kötések

1.3 Molekulák, összetett ionok

- Molekula
- A kovalens kötés
- A molekulák térszerkezete
- Összetett ionok

1.4 Anyagi halmazok

- Anyagi halmaz
- Állapotjelzők
- Halmazállapotok, halmazállapot-változások

1.4.1 Egykomponensű anyagi rendszerek

1.4.1.1 Kristályrácsok

- Ionrácsos kristályok
- Atomrácsos kristályok
- Fémrácsos kristályok
- Molekularácsos kristályok

1.4.1.2 Átmenet a kötés- és rács típusok között

1.4.2 Többkomponensű rendszerek

1.4.2.1 Csoportosítás

1.4.2.2 Diszperz rendszerek

1.4.2.3 Kolloid rendszerek

1.4.2.4 Homogén rendszerek (Oldatok; Egyéb)

1.5 Kémiai átalakulások (Kémiai reakció; Képlet; Kémiai egyenlet)

1.5.1 Termokémia

1.5.1.1 A folyamatok energiaviszonyai

1.5.1.2 Reakcióhő

1.5.2 Reakciókinetika

1.5.2.1 Reakciósebesség

1.5.2.2 Katalízis

1.5.3 Egyensúly

1.5.3.1 Megfordítható reakciók

1.5.3.2 Egyensúly

1.5.4 A kémiai reakciók típusai

1.5.4.1 Sav-bázis reakciók

- A vizes oldatok kémhatása

- Sav-bázis indikátorok

- Közömbösítés

- Sók hidrolízise

1.5.4.2 Elektronátmenettel járó reakciók

1.5.4.3 Egyéb, vizes oldatban végbemenő kémiai reakciók

1.5.4.4 Egyéb reakciók

1.5.5 Elektrokémia

1.5.5.1 Galvánelem

1.5.5.2 Elektrolízis

1.5.5.3 Az elektrolízis mennyiségi viszonyai

- Egyéb

2. Szervetlen kémia (Anyagszerkezet; Tulajdonságok; Előfordulás, előállítás, felhasználás; Egyéb)

2.1 Hidrogén

2.2 Nemesgázok

2.3 Halogénelemek és vegyületeik

2.3.1 Halogénelemek

- 2.3.2.1 Hidrogénhalogenidek (HF, HCl, HBr, HI)
- 2.3.2.2 Kősó (NaCl)
- 2.3.2.4 Hypo (NaOCl-oldat)
- 2.3.2.5 Egyéb
- 2.4 Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
 - Az oxigéncsoport elemei (O, S, Se, Te)
 - 2.4.1 Oxigén
 - 2.4.2 Oxigénvegyületek
 - 2.4.2.2 Oxidok (Csoportosításuk)
 - Víz (H₂O)
 - 2.4.2.3 Hidroxidok (Fontosabb fémhidroxidok)
 - 2.4.2.4 Egyéb
 - 2.4.3 Kén
 - 2.4.4 A kén vegyületei
 - 2.4.4.1 Dihidrogénszulfid, kén-hidrogén (H₂S) sói (csak kulcsfogalmak)
 - 2.4.4.2 Kén-dioxid (SO₂)
 - 2.4.4.5 Kénsav (H₂SO₄)
 - 2.4.4.6 Egyéb
- 2.5 A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
 - 2.5.1 Nitrogén
 - 2.5.2 Nitrogénvegyületek
 - 2.5.2.1 Ammónia (NH₃)
 - 2.5.2.2 Nitrogén-oxidok
 - Nitrogén-dioxid (NO₂)
 - Tulajdonságok; Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - 2.5.2.4 Salétromsav (HNO₃)
 - 2.5.2.5. Egyéb
 - 2.5.3 Foszfor
 - 2.5.4 Foszforvegyületek
 - 2.5.4.2 Foszforsav (foszforsav, H₃PO₄)
 - 2.5.4.3. A foszforsav fontosabb sói
- 2.6 A szénsoport elemei és vegyületeik
 - 2.6.1 Szén
 - 2.6.2 A szén vegyületei
 - 2.6.2.1 Szén-monoxid (CO)
 - 2.6.2.2 Szén-dioxid (CO₂)
 - 2.6.2.3 Szénsav (H₂CO₃)
 - 2.6.2.4. Egyéb
- 2.7 Fémek (Tulajdonságok, ötvözetek, előfordulás, előállítás, felhasználás, korrózió)
 - 2.7.1 Az s-mező fémek (élettani hatás, ionjaik)
 - 2.7.2 A p-mező fémek
 - 2.7.2.1 Alumínium
 - 2.7.2.2 Ón és ólom

3. Szerves kémia (Szerves anyag, a szerves molekulák szerkezete, izoméria, az izoméria típusai, homológ sor, funkciós csoport, a szerves vegyületek csoportosítása, tulajdonságok, reakciótípusok, nevezéktan, anyagszerkezet, stb.)

- 3.1 A szerves vegyületek általános jellemzői
- 3.2 Szénhidrogének
 - 3.2.1 Alkánok, cikloalkánok (Paraffinok, cikloparaffinok)
 - 3.2.2 Alkének (olefinek)
 - 3.2.4 Alkinok
 - 3.2.4.1 Etin (acetilén)
 - 3.2.5 Aromás szénhidrogének
 - 3.2.5.1 Benzol
 - 3.2.5.2 Toluol, sztirol
 - 3.2.5.3 Naftalin
- 3.3 Halogéntartalmú szerves vegyületek
- 3.4 Oxigéntartalmú szerves vegyületek
 - 3.4.1 Hidroxivegyületek
 - 3.4.1.1 Alkoholok
 - 3.4.2 Éterek (étercsoport kulcsfogalmak)
 - 3.4.3 Oxovegyületek
 - 3.4.4 Karbonsavak

- 3.4.4.1 Egyéb funkciós csoportot tartalmazó karbonsavak
 - 3.4.4.2 A karbonsavak sói
 - 3.4.5 Észterek Csoportosítás
 - 3.4.5.1 Karbonsav-észterek
- 3.5 Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
 - 3.5.1 Aminok
 - 3.5.2 Aminosavak
 - 3.5.3 Savamidok
- 3.6 Szénhidrátok
 - 3.6.1 Monoszacharidok
 - 3.6.1.3 Glükóz (szőlőcukor)
 - 3.6.1.4 Fruktóz (gyümölcscukor)
 - 3.6.2 Diszacharidok
 - 3.6.2.1 Maltóz
 - 3.6.2.2 Cellobióz
 - 3.6.2.3 Szacharóz (répacukor, nádcukor)
 - 3.6.3 Poliszacharidok (kulcsfogalmak)
 - 3.6.3.1 Cellulóz
 - 3.6.3.2 Keményítő
 - 3.6.4 Egyéb
- 3.7 Fehérjék
- 3.9 Műanyagok
 - 3.9.1 Természetes alapú műanyagok
 - 3.9.2.1 Polimerizációs műanyagok
 - 3.9.2.3 Környezet-védelmi szempontok
 - 3.9.2.4. Egyéb
- 3.10 Energiagazdálkodás

4. Kémiai számítások

- 4.1 Az anyagmennyiség
- 4.2 Gázok
- 4.3 Oldatok, elegyek, keverékek
- 4.4 Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
- 4.5 Termokémia
- 4.6 Kémiai egyensúly
- 4.7 Kémhatás
- 4.8 Elektrokémia

J. BIOLÓGIA KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

1. Bevezetés a biológiába

- 1.1. A biológia tudománya
 - 1.1.1. Vizsgálati szempontok és jellemzők
 - 1.1.2. Vizsgáló módszerek
- 1.2. Fizikai, kémiai alapismeretek

2. Egyed alatti szerveződési szint

- 2.1. Szervetlen és szerves alkotóelemek
 - 2.1.1. Elemek, ionok
 - 2.1.2. Szervetlen molekulák
 - 2.1.3. Lipidek
 - 2.1.4. Szénhidrátok
 - 2.1.5. Fehérjék
 - 2.1.6. Nukleinsavak, nukleotidok
- 2.2. Az anyagcsere folyamatai
 - 2.2.1. Felépítés és
 - 2.2.2. Felépítő folyamatok
 - 2.2.3. Lebontó
- 2.3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
 - 2.3.1. Eukarióta sejtalkotók
 - 2.3.2. Elhatárolás és összeköttetés
 - 2.3.3. Mozgás Kulcsfogalmak
 - 2.3.4. Anyagcsere
 - 2.3.5. Osztódás
 - 2.3.6. A sejtműködések szabályozása és a sejtek közötti kommunikáció

3. Az egyed szerveződési szintje

- 3.1. Nem sejttes rendszerek
 - 3.1.1. Vírusok
 - ~~3.1.2. Prionok~~
- 3.2. Sejttes rendszerek
 - 3.2.1. Prokarióták (Baktériumok)
 - 3.2.2. Eukarióták - Egysejtű szerveződés
- 3.3. Többsejtű eukarióták
 - 3.3.1. A gombák, növények, állatok elkülönülése
Nem szövetes szerveződés
- 3.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
 - 3.4.1. A növényvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából
 - 3.4.2. A növények szövetei, szervei
 - Szövetek
 - Gyökér, szár, levél
 - Virág, termés
 - 3.4.3. Az állatvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából
 - 3.4.4. Az állatok szövetei, szaporodása, viselkedése
 - Szövetek
 - Szaporodás-egyedfejlődés
 - Viselkedés

4. Az emberi szervezet

- 4.1. Homeosztázis, rendszerszemlélet
 - 4.1.1. Homeosztázis
 - 4.1.2. Általános egészségügyi vonatkozások
- 4.2. Kültakaró
 - 4.2.1. Bőr
 - 4.2.2. A bőr gondozása, védelme
- 4.3. A mozgás
 - 4.3.1. Anatómiai alapok, vázrendszer
 - 4.3.2. Izomrendszer
 - 4.3.3. Szabályozás
 - 4.3.4. A mozgás és mozgási rendszer egészségtana
- 4.4. A táplálkozás
 - 4.4.1. Táplálkozás

- 4.4.2. Emésztés
- 4.4.3. Felszívódás
- 4.4.4. Szabályozás
- 4.4.5. Táplálkozás egészségtana
- 4.5. A légzés
 - 4.5.1. Légcseré
 - 4.5.2. Gázcseré
 - 4.5.3. Hangképzés
 - 4.5.4. Szabályozás
 - 4.5.5. A légzés és a légzőrendszer egészségtana
- 4.6. Az anyagszállítás
 - 4.6.1. A testfolyadékok
 - 4.6.2. A szöveti keringés
 - 4.6.3. A szív és az erek
 - 4.6.4. Szabályozás Kulcsfogalmak
 - 4.6.5. A keringési rendszer egészségtana, elsősegélynyújtás
- 4.7. A kiválasztás
 - 4.7.1. A vizeletkiválasztó rendszer működése
 - 4.7.2. Szabályozás
 - 4.7.3. A kiválasztó szervrendszer egészségtana
- 4.8. A szabályozás
 - 4.8.1. Idegrendszer és érzékszervek
 - 4.8.1.1. Idegrendszer
 - 4.8.1.2. Sejtszintű folyamatok
 - 4.8.1.3. Szinapszis
 - 4.8.1.4. Az idegrendszer általános jellemzése
 - 4.8.1.5. A gerincvelő
 - 4.8.1.6. Az agy
 - 4.8.1.7. Testérző rendszerek
 - 4.8.1.8. Érzékelés
 - 4.8.1.9. Látás
 - 4.8.1.10. Hallás és egyensúlyérzés
 - 4.8.1.11. Kémiai érzékelés
 - 4.8.1.12. Testmozgató rendszerek
 - 4.8.1.13. Vegetatív érző és mozgató rendszerek
 - 4.8.2. Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai
 - 4.8.2.1. Kognitív folyamatok
 - 4.8.2.2. A magatartás elemei
 - 4.8.2.2.1. Öröklött elemek
 - 4.8.2.2.2. Tanult elemek
 - 4.8.2.3. Emlékezés
 - 4.8.2.4. Pszichés fejlődés
 - 4.8.3. Az idegrendszer egészségtana
 - 4.8.3.1. Drogok
 - 4.8.4. A hormonrendszer
 - 4.8.4.1. Hormonális működések
 - 4.8.4.2. Belső elválasztású mirigyek
 - 4.8.4.3. A hormonrendszer egészségtana
 - 4.8.5. Az immunrendszer
 - 4.8.5.1. Immunitás
 - 4.8.5.2. Vércsoportok
 - 4.8.5.3. Az immunrendszer egészségtana
- 4.9. Szaporodás és egyedfejlődés
 - 4.9.1. Szaporítószervek
 - 4.9.2. Egyedfejlődés
 - 4.9.2.1. A szaporodás, fejlődés egészségtana

5. Egyed feletti szerveződési szintek

- 5.1. Populáció
 - 5.1.1. Populáció
 - 5.1.2. Környezeti kölcsönhatások
 - 5.1.3. Kölcsönhatások
 - 5.1.3.1. Viselkedésbeli kölcsönhatások
- 5.2. Életközösségek (élőhelytípusok)

- 5.2.1. Ökológiai kölcsönhatások
- 5.2.2. Az életközösségek jellemzői
- 5.2.3. Hazai életközösségek
- 5.3. Bioszféra
 - 5.3.1. Globális folyamatok
- 5.4. Ökoszisztéma
 - 5.4.1. Anyagforgalom
 - 5.4.2. Energiaáramlás
 - 5.4.3. Biológiai sokféleség
- 5.5. Környezet- és természetvédelem
 - 5.5.1. Alapfogalmak
 - 5.5.2. Levegő
 - 5.5.3. Víz
 - 5.5.4. Energia, sugárzás
 - 5.5.5. Talaj
 - 5.5.6. Hulladék
- 5.6. Fenntarthatóság
 - 5.6.1. Fenntarthatóság

6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

- 6.1. Molekuláris genetika
 - 6.1.1. Alapfogalmak, információáramlás
 - 6.1.2. Mutáció
 - 6.1.3. A génműködés
- 6.2. Mendeli genetika
 - 6.2.1. Minőségi jellegek
 - 6.2.2. Mennyiségi jellegek
- 6.3. Evolúció
 - 6.3.1. Evolúciós folyamatok
 - 6.3.2. Fajképződés és az evolúció bizonyítékai
 - 6.3.3. Biotechnológia
 - 6.3.4. Bioetika
 - 6.3.5. Bioinformatika
- 6.4. A bioszféra evolúciója
 - 6.4.1. Prebiológiai evolúció és az ember evolúciója

K. DIGITÁLIS KULTÚRA EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

1. Szövegszerkesztés

- 1.1. A szövegszerkesztő használata
 - 1.1.1. Dokumentum létrehozása, megnyitása, mentése
 - 1.1.2. Szövegbevitel, szövegjavítás
- 1.2. Szövegjavítási funkciók
 - 1.2.1. Keresés és csere
 - 1.2.2. Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés
 - 1.2.3. Nyelvi segédeszközök
- 1.3. Szövegszerkesztési alapok
 - 1.3.1. A dokumentum egységei
 - 1.3.2. Karakterformázás
 - 1.3.3. Bekezdésformázás
 - 1.3.4. Szakaszformázás
 - 1.3.5. Stílusok
 - 1.3.6. Nyomtatás
- 1.4. Táblázatok és objektumok a szövegben
 - 1.4.1. Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel
 - 1.4.2. Kördokumentum-készítés
 - 1.4.3. Képek, alakzatok és egyéb objektumok
 - 1.4.4. Tartalomjegyzék

2. Számítógépes grafika és képszerkesztés

- 2.1. Grafika
 - 2.1.1. Megnyitás, mentés, beszúrás
 - 2.1.2. Alakzatok megrajzolása, módosítása
- 2.2. A rastergrafika
 - 2.2.1. Létrehozás, megnyitás, mentés
 - 2.2.2. Alakzatok beillesztése, módosítása
- 2.3. A vektorgrafika
 - 2.3.1. Létrehozás, megnyitás, mentés
 - 2.3.2. Alakzatok beillesztése, módosítása
 - 2.3.3. Alakzatok tulajdonságainak módosítása
 - 2.3.4. Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése és halmazműveletei
 - 2.3.5. Csomópont- és halmazműveletek
- 2.4. Képek feldolgozása
 - 2.4.1. Megnyitás, mentés
 - 2.4.2. Kép beillesztése, módosítása

3. Bemutatókészítés

- 3.1. Bemutatókészítés
 - 3.1.1. Adatok bevitele és módosítása
 - 3.1.2. Bemutató elkészítése és formázása

4. Táblázatkezelés

- 4.1. A táblázatkezelő használata
 - 4.1.1. Táblázat megnyitása, mentése
 - 4.1.2. Adatok bevitele, javítása
- 4.2. A táblázat szerkezete
 - 4.2.1. Cella, oszlop, sor, tartomány, munkalap
- 4.3. Adatok a táblázatokban
 - 4.3.1. Cella tartalma
 - 4.3.2. Számformátumok
 - 4.3.3. Adatok rendezése, kigyűjtése
 - 4.3.4. A cellahivatkozások használata
 - 4.3.5. Képletek szerkesztése, függvények alkalmazása
- 4.4. Táblázatformázás
 - 4.4.1. Karakter- és cellaformázások
 - 4.4.2. Sor-, oszlop, tartománybeállítások
 - 4.4.3. Oldalbeállítások
- 4.5. Diagramok és egyéb objektumok
 - 4.5.1. Diagramok Legyen képes diagramot készíteni, szerkeszteni, módosítani.
 - 4.5.2. Objektumok

5. Adatbázis-kezelés

- 5.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
 - 5.1.1. Az adatbázis alapfogalmai
- 5.2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása
 - 5.2.1. Adatbázisok és -táblák előkészítése
 - 5.2.2. Adattípusok Ismerje a szöveg, az egész és a valós szám, a dátum és az idő, valamint a logikai érték tárolására szolgáló adattípust.
 - 5.2.3. Adatok módosítása, törlése
 - 5.2.4. Adattáblák közötti kapcsolatok
- 5.3. Adatbázis-kezelési műveletek
 - 5.3.1. Lekérdezések
 - 5.3.2. Számítások végzése aggregáló függvények használata: MAX(), MIN(), COUNT(),SUM(), AVG()
Függvények: YEAR(), MONTH(), DAY(), NOW(), HOUR(), MINUTE(),SECOND()
- 6. Publikálás a világhálón**
 - 6.1 Webhely felépítése
 - 6.1.1 Könyvtárszerkezet
 - 6.1.2 A webhely elemeinek kapcsolata
 - 6.2. Webdokumentum tartalma
 - 6.2.1. A tartalom szöveges része Legyen képes kódszerkesztővel a publikálandó tartalom felépítést tükröző weblapot készíteni HTML nyelven.
 - 6.2.2. A tartalom egyéb részei
 - 6.3. Webdokumentum formázása
 - 6.3.1. A webhely állományainak kapcsolata
 - 6.3.2. A CSS elemei
- 7. Algoritmizálás, adatmodellezés**
 - 7.1. Adatszerkezetek, adat be- és kivitel,
 - 7.1.1. Egyszerű adattípusok
 - 7.1.2. Összetett adattípusok
 - 7.2. Algoritmusleíró eszközök
 - 7.2.1. Feladatmegoldás egy algoritmusleíró eszköz segítségével
 - 7.3. Elemi algoritmusok
 - 7.3.1. A programozás alapelvei, alapvető programszerkezetek: szekvencia, elágazás, ciklus. Típusalgoritmusok: kiválogatás, rendezés, szétválogatás, metszet és unió, összegzés, eldöntés, kiválasztás, keresés, megszámlálás, maximum-kiválasztás.
 - 7.4. Rekurzio
 - 7.4.1. Rekurzív algoritmus Ismerje a rekurzio fogalmát.
- 8. A programozás eszközei**
 - 8.1. Programozási nyelv
 - 8.1.1. Egy programozási nyelv ismerete
 - 8.1.2. Adat be- és kivitel
 - 8.2. Programfejlesztés és környezet
 - 8.2.1. Kódolási, szerkesztési eszközök
 - 8.2.2. Tesztelés

L. TESTNEVELÉS KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

ELMÉLETI ISMERETEK

1. Az olimpiai mozdalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben
5. Gimnasztikai ismeretek
6. Atlétika
7. Torna
8. Zenés-táncos mozgásformák
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési és sportjátékok
12. Alternatív környezetben üzhető sportok és mozgásformák

2. GYAKORLATI ISMERETEK

1. Gimnasztika
2. Atlétika
 - 2.1. Futások
 - 2.2. Ugrások
 - 2.3. Dobások
3. Torna
 - 3.1. Talajtorna
 - 3.2. Szekrényugrás
 - 3.3. Felemáskorlát
 - 3.4. Gerenda
 - 3.5. Ritmikus gimnasztika
 - 3.6. Gyűrű
 - 3.7. Nyújtó
 - 3.8. Korlát
 - 3.9. Aerobik
4. Küzdősportok, önvédelem
5. Úszás
6. Testnevelési- és sportjátékok
 - 6.1. Kézilabdázás
 - 6.2. Kosárlabdázás
 - 6.3. Labdarúgás
 - 6.4. Röplabdázás

Az alábbi szakkifejezések használata a szóbeli vizsgán elvárható:

11-es rúgás
alternatív környezet
aktív pihenés
alakzatok – oszlop, vonal, kör alkarérintés
álló- és térdelőrajt
alsó egyenes nyitás – nyitásfogadás
átadás – egykezes, kétkezes mellő, kétkezes felső, pattintott
büntetődobás
Coubertin báró
deformitás
döntés
edzésmódszer
edzettség
egészség
egészséges életmód
egészségtudatos magatartás
elhízás
előkészítő gyakorlatok emelés
emelkedés
ereszkedés
esztétikus mozgás
fejlés

fejlődések, szakadozások fektetett dobás
 fogások
 fordítás
 forduló
 gimnasztikai alapforma gurulás
 gyermekkor
 gyors indítás
 hajítás, vetés, lökés
 hajlékonyság
 hajlítás
 helyes légzés (mellkasi, hasi, teljes)
 ideális testsúly
 ízületi mozgékonyaság
 járás (futás) megindítása, megállítása kapura lövések – beugrásos, felugrásos keringési rendszer
 kiindulóhelyzet
 kosárárintés
 küzdelem
 labdaátadások lábbal – lapos, félmagas, ívelt
 labdaérintések – belső, belső csüd, teljes csüd, külső csüd
 labdavezetés leengedés légzőrendszer
 lendítés lendületszerzés
 magasugrás – flop-, hasmánt-, átlépő technika
 magyar olimpiai bajnokok
 mell-, gyors-, hát- és pillangóúszás
 motiváció
 mozgatórendszer
 nyitódás, zárkózás, igazodás, takarás
 nyújtás
 olimpiai játékok – ókori, újkori játékok, olimpiai eszme, szimbólumok
 önvédelem
 passzív pihenés
 prevenció
 pulzus
 rajtolás
 rekreáció
 ritmikus gimnasztikakézszerzők – kötél, labda, karika, buzogány, szalag serdülőkor
 sérülés
 sikerélmény
 stressz
 szabadgyakorlat, szergyakorlatok (pad, bordásfal), kézisergyakorlatok (babzsák, labda, súlyzó, medicinlabda stb.) szabadrúgás – közvetett, közvetlen
 távolugrás – lépőtechnika, ollózótechnika
 teljesítmény
 terhelés
 természeti erők
 testedzés
 testfordulatok
 testi higiéné
 testnevelés – sport
 testtartás
 tornaelemek: állások, gurulások, fordulatok, ugrások, billenések, forgások, átfordulások, támaszugrások, lebegőtámasz, lendületek, fellendülések, támaszhelyzetek, leugrások, összekötő elemek
 tornaszerek: talaj, ló, gyűrű, ugrás, korlát, nyújtó; ugrás, felemáskorlát, gerenda, talaj
 váltás
 védekezés – emberfogásos, területvédekezés

ESZC BOTTYÁN JÁNOS TECHNIKUM

AZ ISKOLAI BIZTONSÁGÉRT KOMPLEX PROGRAM

2022.

Tartalom

I.	ESÉLYEGYENLŐSÉG, EGYENLŐ ESÉLYEK MEGTEREMTÉSE HELYI, REGIONÁLIS SZINTEN	109
A.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulók programja	109
B.	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos teendők	109
C.	A kiemelten tehetséges tanulók	110
D.	A diabétesszel, ételallergiával, egyéb egészségügyi nehézséggel élő tanulók	110
II.	KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ TANULÓK INKLUZÍV NEVELÉSE PROGRAM	111
A.	Speciális támogató intézkedések, társadalmi szintű elvárások	111
B.	A szakképzés feladata és alapelvei	112
III.	INTÉZMÉNYEINK KEZELÉSI STRATÉGIÁJA A KIEMELT FIGYELMET, KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ TANULÓK HATÉKONY INTEGRÁCIÓJA ÉRDEKÉBEN	112
A.	Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók esetében	112
B.	Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) érintett tanulók esetében	113
C.	Feladatok az intézményrendszerbe történő belépéskor és a követéshez kapcsolódva	114
IV.	AZ ISKOLAI Bántalmazás, zaklatás ZÉRÓ TOLERANCIA PROGRAM – MINT AZ INTÉZMÉNYI ÉSZLELŐRENDSZER EGYIK PILLÉRE	115
V.	KONFLIKTUSKEZELÉS, PANASZKEZELÉS –PROBLÉMAKEZELÉSI PROGRAM:	116
A)	Konfliktuskezelés	116
B)	Panaszkezelési eljárásrend/szabályzat	116
VI.	MELLÉKLETEK	117
	Ütemterv az IBP tanévi végrehajtásához	117
	Intervenciók lehetőségei (példatár)	118

„Az a tanuló képes ismereteket befogadni, és az az oktató képes megfelelően ismereteket átadni, aki biztonságban érzi magát a szakképző intézményben.
Az a szakképzési centrum képes eredményesen működni, ahol mindent megtesznek azért, hogy a szakképzésben érintett szereplők biztonságban érezzék magukat.
Biztonság alatt a tanulók és oktatók testi-lelki, fizikai és érzelmi, egészségügyi és szociális jólétét értjük.”
ESZC hitvallás

4.1. ESÉLYEGYENLŐSÉG, EGYENLŐ ESÉLYEK MEGTEREMTÉSE HELYI, REGIONÁLIS SZINTEN

Az egyenlő esélyek biztosítása: Konkrét jelentőségű, mert tartalmazza, hogy az esélyegyenlőség létrejöttéhez a helyi/területi szinten milyen feltételek szükségesek, melyek valóságosan elősegítik a hozzáférést, s a hiteles megvalósuláshoz kell biztosítani a körülményeket. Tenni kell azért, hogy mindenkinek valóban lehetősége legyen a rendelkezésre álló javakból részesülni. Meg kell határozni, hogy helyi szinten a hátrányok kompenzálását hogyan tudják biztosítani.

A közoktatást, szakképzést érintően leginkább a méltányosság fogalmán belül kezeljük az egyenlő esélyek megteremtését, mely az akadálymentesítés, mint pozitív diszkrimináció tárgykörében értelmezhető.

Az akadálymentesítés területei: infokommunikációs-, érzékszervi-, fizikai környezet; szociális kapcsolati elakadások- javakhoz és ismeretekhez való hozzájutás a társadalomban való boldoguláshoz.

A. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók programja

Célkitűzésünk:

Az kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, a kiemelten tehetséges tanulók támogatása a szakmatanulásra való motivációjának erősítése, szakma elsajátítására képessé tevés. Ennek érdekében a team-munkában dolgozó megfelelő felkészültségű szakemberekkel hosszú távú és szorosan egymásra épülő együttműködés. A cél érdekében a személyi- tárgyi feltételek biztosítása.

- a) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók (mentorálást igénylők)
 - hátrányos helyzetűek
 - halmozottan hátrányos helyzetűek (ezen belül a nevelésbe vett gyermekek)
- b) A kiemelten tehetséges tanulók (tutorálást igénylők)
- c) A diabétesszel, egyéb egészségügyi nehézséggel élő tanulók
- d) A különleges bánásmódot igénylő tanulók program, inkluzív nevelés
 - sajátos nevelési igényűek (SNI)
 - beilleszkedési tanulási és magatartási nehézségekkel küzdők (BTMN)

B. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos teendők

1. Hátrányos helyzetű tanuló: HH

Az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult tanuló, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján –megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges
- feltételek

2. Halmozottan hátrányos helyzetű a tanuló (HHH), ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és a hátrányos helyzetre megállapított 3 feltételből legalább 2 fennáll,
- nevelésbe vételére került sor,
- utógondozói ellátásban részesül, tehát a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülve vált nagykorúvá.

Az HH és HHH tanulókkal kapcsolatos feladatok kezelése az ESZC szociális és intézményi szakreferense támogató jelenléte mellett történik:

- A megállapító határozatok begyűjtését, nyilvántartásba vételt követően a személyes hátrányok megismerése
- Az osztályfőnökök a hátrányok ismeretében külön módszereket alkalmaznak: a beilleszkedés, szociális kompetenciák, iskolai szocializáció zavarmentessége, társas kapcsolatok megfelelő alakulása, a személyes hátrányok kompenzálása érdekében. (A bejövő 9. évfolyamos osztályoknál osztályközösségi profil készül, melyet online kérdőív segítségével végeznek)⁶
- Az e-Kréta ESL felületének segítségével folyamatosan követjük, hogy mely tanuló kerül veszélyeztetett helyzetbe, ezzel megelőzhető a korai iskolaelhagyás, lemorzsolódás. Időben kiderülhet, hogy a választott ágazat/szakma megváltoztatására szükség van, pályaalkalmasság, pályaorientáció szempontjából intervenciós lépéseket teszünk.
- Az osztályfőnökök, szakoktatók javaslatára az intézmény igazgatója felveszi a kapcsolatot az illetékes pedagógiai szakszolgálat, gyermekjóléti szolgálattal, ha a tanuló hátrányainak csökkentésénél szükségét látja.
- A tanulókat az esélyegyenlőség biztosításával, a helyi szintű egyenlő esélyek megteremtésével az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően kezeli, s minden eszközével megelőzi a diszkrimináció előfordulását.

C. A kiemelten tehetséges tanulók

A kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magasfokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

- A közismereti tárgyat- szakmai tárgyat oktatók, a gyakorlati ismereteket oktatók és az osztályfőnökök együttes tapasztalatai és javaslata alapján fordítunk a figyelmet a tehetséges tanulóinkra.
- A feltárt speciális képességek alapján a tutori – kibontakozást támogatói (pl. eljárási tanácsadással támogató) feladatokat végző oktató módszereivel, eszközeivel történik a tehetséggondozás:
 - pályázati lehetőségekhez hozzásegítés
 - civil, társadalmi szervezetekkel kapcsolatfelvétel, delegálás
 - tehetséggondozó foglalkozások szervezése, versenyekre felkészítés
 - tutori tevékenységgel történő személyi segítség a tanulók legjobb érdekének megfelelően
 - A szülővel, a tanulóval történő egyeztetés alapján egyéni tanulmányi rend kialakítása a tehetség kibontakoztatásához
- Intézményünk rendszeresen az alábbi versenyekre, programokra készít fel tehetséges tanulókat: Informatika OKTV

D. A diabétesszel, ételallergiával, egyéb egészségügyi nehézséggel élő tanulók

A speciális étkezés, szükségletek biztosítására rendelkezésre álló feltételek:

- Intézményünkben nem biztosított a meleg étkezés, a tanulóknak lehetőségük van az otthonról hozott meleg ételt tárolni, hűteni, melegíteni.
- Az iskolaorvos és az iskolai védőnő folyamatos ellenőrzése és javaslata alapján, a házi rendben foglaltak szerint biztosított a foglalkozásokon történő étkezés, foglalkozásokról kilépés, az egyéni egészségügyi szükségleteknek megfelelően (vércukormérés, inzulinbeadás és egyéb szükséges teendők miatt).
- Testnevelés órán a fizikai megterhelés esetén kialakulhat rosszullét a diabéteszes tanulóknál, erre az oktatók különösen figyelmet fordítanak.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a testnevelés órák előtti és alatti oktatói teendőkre, hiszen a testmozgás csökkenti a vércukorszintet, a megerőltető sport viszont emelheti a vércukorértéket, ami akut anyagcsere-felborulást eredményezhet.
- Az iskolai védőnő felügyeli a diabétesszel élő, ételallergiában szenvedő tanulók ellátását, szükségleteik szerinti beavatkozásokat, távollétében egy kijelölt oktató beavatkozása történik a szülő/törvényes képviselő értesítése mellett.

⁶ A dokumentum jelen formájában kiemelésekkel tartalmazza azokat a részeket, melyeket innovációs tartalmuk vagy jelentőségük miatt a belső felkészítés során hangsúlyosan kell kezelni!

- Az iskolaorvosi javaslatot az iskolai védőnő egyeztetni az osztályfőnökökkel, szakokkal (pl. testnevelés tantárgy) a diabéteszes, ételallergiával élő, krónikus beteg (pl. epilepszia egyéb) tanulók étkezéssel kapcsolatos, odafigyelést igénylő szükségletekről.

4.2. KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ tanulók inkluzív nevelése program

A célcsoport meghatározása

A nemzeti köznevelésről szóló törvény kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók csoportján belül meghatározza a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók csoportjait:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló;
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló.

A. Speciális támogató intézkedések, társadalmi szintű elvárások

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk.

Az együttnevelést megvalósító intézménnyel szembeni elvárás a tanuló beilleszkedésének, a többi tanulóval való együtt haladásának megvalósítása. A sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók óvodai nevelésének és iskolai oktatásának irányelve támogatja a többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelést/oktatást, emellett feladatokat és kereteket is ad a helyi tanterv és a helyi gyakorlat kialakításához.

A sajátos nevelési igényű tanuló számára engedélyezhető a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó tovább haladást biztosító egyéni előrehaladású nevelési-oktatási forma.

A szakképzésre vonatkozóan a 2019. évi LXXX tv. (Szkt.) és végrehajtási rendelete, 12/2020. évi (II.7.) Korm. rendelet (Szkr.), a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényhez (Nkt.) kapcsolódva szabályozza a különleges bánásmódot igénylő tanulók egyéni, szükségletalapú integrált képzését szolgáló szakképzési feladatokat.

Az integráció egy olyan oktatásszervezési folyamat, mely magában foglalja a normál pedagógiát és a gyógypedagógiát, melyek szorosan kapcsolódva határozzák meg a gyakorlati megvalósítást szolgáló feladatokat. Az integráció alkalmával az ép és sérült tanulók olyan képzésben részesülnek, amellyel a lehető legnagyobb mértékben független, önálló, önmagát és másokat elfogadó, szerető és tisztelő, a társadalomban boldogulni képes személyiség kialakulása a kimeneti cél.

Az Szkt. – a köznevelésre vonatkozó szabályozáshoz hasonlóan – a szakképzésben is kiemelt figyelmet fordít a sajátos nevelési igényű és a fogyatékkal élő személyekre, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóakra és a szakképzésbe való beilleszkedésüket, az egyenlő esélyek megteremtésével, különböző módon segíti elő.

Sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személynek minősül az a tanuló, illetve az a képzésben részt vevő személy, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság vagy a rehabilitációs hatóság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral) küzd.

Sajátos nevelési igényű : az a különleges bánásmódot igénylő gyermek/tanuló, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az alábbi nyolc csoport valamelyikébe sorolható:

- mozgásszervi fogyatékos tanuló
- érzékszervi (látási, hallási) fogyatékos tanuló
- értelmi fogyatékos tanuló
- beszéd fogyatékos tanuló
- halmozottan fogyatékos tanuló
- autizmus spektrumzavarral küzdő tanuló
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló
- magatartásszabályozási zavarral küzdő tanuló

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személynek.

Az Szkt. előírásai alapján intézményünk a szakképzés során kiemelt feladatának tekinti a sajátos nevelési igényű és a fogyatékkal élő személyek, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók speciális

igényeinek figyelembevételét és egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésének elősegítését a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése érdekében.

Ennek keretében a szabályozás és az egyenlő bánásmód követelménye alapján biztosítjuk a sajátos nevelési igényű és a fogyatékkal élő személy számára:

- tanulói jogviszonyban a szakma, illetve a szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés számára tekintet nélkül a szakképzésben való ingyenes részvételt (Szkt. 3. § (1a) bekezdése)
- szükséglet szerinti **kizárólag részs szakmára történő beiskolázást** a szakképző iskolákban (Szkr. 153. § (2) bekezdés b) pontja)
- a szakmai oktatáshoz és a szakmai képzéshez kapcsolódó törzsanyag átadásának és elsajátítása ellenőrzésének az egyéni fejlesztési tervre figyelemmel történjék (Szkt. 40. § (1) bekezdése, Szkr. 14. § (5) bekezdése)
- A sajátos nevelési igényű tanuló számára engedélyezhető, a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó tovább haladást biztosító oktatási formát az *egyéni előrehaladású nevelés és oktatás* keretében
- Az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett a sajátos nevelési igényű tanuló – jogszabályban meghatározottak szerint, a pedagógiai szakszolgálat szakértői véleménye alapján – másik tantárgyat választhat.

B. A szakképzés feladata és alapelvei

- az igazgató döntése alapján lehetőség van az érdemjegyekkel történő értékelés és osztályzatokkal történő minősítés helyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazására, valamint – a szakirányú oktatás kivételével – egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alóli felmentésre
- egyéni helyzet, szükséglet alapján az egyéni tanulmányi rend szerinti képzési formát lehet alkalmazni, ha ez szolgálja a tanuló legjobb érdekét
- lehetővé kell tenni az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett– jogszabályban meghatározottak szerint – másik tantárgy választását
- biztosítani kell a szakmai oktatás során és a szakmai vizsgán a sajátos nevelési igény, illetve a fogyatékoság jellegéhez igazodó felkészítést és vizsgáztatást

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló számára

- biztosítjuk a differenciált fejlesztés és **fejlesztő pedagógiai ellátások megszervezését**
- a szakmai oktatáshoz és a szakmai képzéshez kapcsolódó törzsanyag átadásának és elsajátítása ellenőrzésének követelményét az egyéni fejlesztési tervre figyelemmel írjuk elő
- lehetővé kell tenni a szakmai oktatáshoz és a szakmai vizsgához kapcsolódóan a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személlyel azonos bánásmódot

4.3. Intézményeink kezelési stratégiája a kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő tanulók hatékony integrációja érdekében

Minden tanulónak joga van arra, hogy az egyediségéhez, adottságaihoz illeszkedő oktatási rendszerben váljon felnőtté. Ez a jog a tanulót körülvevő felnőtt világ oldaláról nézve kötelesség, a gyermek oldaláról nézve pedig szükséglet.

A. Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók esetében

Az Esztergomi SZC Alapító okirat 6.1. pontban foglaltak alapján: Intézményünk alapfeladata a technikai szakmai oktatás, szakképző iskolai szakmai oktatás a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető- oktatható sajátos nevelési igényű tanulók ellátása.

Intézményünk, az ESZC alapító okirata alapján, sajátos nevelési igényű gyermekek fogadását vállalja.

Az 1. sz. mellékletben részletesen, ágazatokra bontva megtalálhatóak a fogyatékoság típusa szerinti befogadási lehetőségek.

Alapelvünk:

- Minden gyermek a személyiségének és szükségletének megfelelően egyedi életpályát jár be.
- Befogadó iskolai közösséget úgy kell formálni, hogy ne a sajnálat, hanem az együttes élményekből fakadó szeretet legyen az elfogadás alapja.
- Figyelembe vesszük, hogy a gyermekek fejlődésbeli képességeik különbözőek, ennek megfelelően, az **egyedileg megállapított** különleges bánásmódot: mentesítéseket, rehabilitációs terv szerinti megsegítést, integrált oktatást nyújtunk. – **Hangsúlyos: nincs két egyforma eset!**

A szakképző intézményünkbe bekerülés speciális feltételei (SNI tanulóknál a legjobb érdekük alapján):

A jelentkezés során, a felvételi eljárás alatt, a rendelkezésünkre álló szakértői vélemény figyelembe vétele mellett, az I. fokú egészségügyi alkalmassági szűrésen **a szakmai alkalmasság vizsgálata (SNI tanulóknál kötelezően a felvételi jelentkezést megelőzően)** is történik. Az orvosi vizsgálaton kívül a törvényes képviselő bevonásával, a felvételt érintő

döntés előkészítése alapján egyeztető megbeszélést tartunk. Szakemberekkel való konzultáció segítségével az intézmény igazgatója megbizonyosodik, hogy a sikeres integráció megvalósítható-e a meglévő feltételekkel.

Amennyiben a választott szakmára való alkalmasság kérdésessé válik, úgy II. fokú orvossal konzultálunk, és a szakértői vizsgálatra irányítjuk a jelentkező tanulókat annak érdekében, hogy olyan szakmát tanuljon, melynek a képzési kimeneti követelmények (KKK) alapján eleget tud tenni.

Az SNI tanuló esetében, az intézményünk kijelölését tartalmazó szakvélemény alapján, igazgatói határozatba foglalva biztosítjuk az előírt mentesítéseket, könnyítéseket.

A szakmai vizsgára nem vonatkoznak teljes mértékben a mentesítések, ezek a közismereti tárgyakra vonatkozóan alkalmazhatók elsősorban.

B. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) érintett tanulók esetében

Feladat: képességfejlesztés, tanulásmódszertani megsegítés, a szakvéleményben meghatározott könnyítések és mentesítések biztosítása

- egyéni fejlesztés
- csoportos fejlesztés

Pedagógiai tevékenységek:

- Fejlesztés, felzárkóztatás, fejlesztő foglalkozások felzárkóztató oktatás szervezése a szakértői vélemény és az illetékes pedagógiai szakszolgálat javaslata alapján.
- Egyéni bánásmód alkalmazása, egyéni foglalkozások tervezése, egyéni fejlesztési terv készítése a fejlesztő pedagógus bevonásával.
- A tanuló értékelésének és minősítésének meghatározása a szakértői vélemény alapján.
- Segítségnyújtás, felzárkóztatás, egyéni foglalkozás, tanórai foglalkozás keretében.
- Befogadó iskolai, osztályközösségen belüli légkör megteremtése

Együttnevelési célunk:

A tanulók társadalmi integrációjának elősegítése. Az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése: egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció a helyi szintű lehetőségek segítségével egyenlő esélyek biztosítása mellett. A gyermekek, tanulók önállóságra nevelése Az egyéni adottságok, a tanulóknál az erősségeik megismerése, a képességeik lehetőség szerinti legteljesebb mértékű kibontakoztatása.

Feladatunk:

- A szakképző intézményekben a feltételek megteremtése a különleges bánásmód követelményeinek biztosításához.
- A tanulók hozzásegítése, hogy a képességeiknek és szükségleteiknek megfelelő képzésbe kerüljenek a szakértői bizottság szakvéleménye alapján.
- A gyermekek iskolába lépésüktől kezdődően elfogadó, befogadó közösségi szemléletének kialakítása, ami hatást gyakorol gyermekek, tanulók mikrokörnyezetére. A család az iskola és diákotthon/kollégium együttműködésének, összhangjának megteremtése.
- A tanulók a szükségleteiknek megfelelő szaksegítség, odafigyelést megkapják
- A napirend kialakítása a túlterhelés, túlzott kimerülés elkerülésével történik.
- Az optimális terhelés megállapítása szakember segítségével, a gyermek megismerése a család, a pedagógus megfigyelései, tapasztalatai felhasználásával.
- Egyéni képesség szerinti nagyobb mértékű differenciálás, motiválás kiemelt szerepe.

A hatékony integráció feltételeit biztosítjuk:

- folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel
- a konfliktusok, akadályok időbeni kezelése, elhárítása = prevenció
- integráció, befogadás, együttnevelés, differenciálás, fejlesztés
- másság elfogadása, elfogadtatása, érzékenyítés
- sikerélmény, önbecsülés segítése (lásd: dicséretrendszer)
- motiváció növelése
- szociális-érzelmi-kognitív képességfejlesztés
- folyamatos jelenlét, elakadások segítése, ellenőrzés
- feladatok kis lépésekre bontása, szemléltetés (ábrák, képek, vázlat)
- írásbeli számonkérését szóban helyettesíteni
- mentesüljön az osztálytermi hangos olvasás alól (szülő is kérheti!)
- önmagához mért fejlődés értékelése
- egy minimális, de szilárd tudás elérése, melyre a további osztályfok épülhet (minimum szint meghatározása)
- eszközhasználat, több idő, vagy kevesebb feladat biztosítása
- a pedagógiai komplex szakvéleményben előírt mentesítések, könnyítések biztosítása
- a tanuló érdekképviselőjének biztosítása, a legjobb érdekében történő intézkedés

Az egyes tanulókra kidolgozott **egyéni fejlesztési terveknek** tartalmazniuk kell:

- A gyermek jelen állapotát (az ép, jól működő, a kevésbé sérült funkciók felsorolását)
- A fejlesztés területeit (fejlesztésre szoruló funkciókat, képességeket)
- A fejlesztés szervezési módját, szintereit
- A fejlesztésben felelős személyeket
- A fejlesztési folyamat időbeli ütemezését

Fejlesztési diagnosztika

- úgy korrigálja a gyenge funkciókat, hogy alapot a meglévő, jó képességekre
- a képességek minőségi elemzésére törekszik
- épít a szülők aktív közreműködésére

C. Feladatok az intézményrendszerbe történő belépéskor és a követéshez kapcsolódva

9. évfolyam megkezdését vagy átvétel útján belépő magasabb osztályfokozatú tanuló esetében

1. Adatgyűjtés, kezelés:

- Szülői nyilatkozat megkérése: Van-e a gyermeknek pedagógiai szakvéleménye? *igen-nem*
- Ha igen van, akkor kérjük bemutatni.
- A szakvéleménnyel rendelkező tanulóknál szükségletfelmérés (BTMN vagy SNI, könnyítések, felmentések, szakember szükséglet) ezek adatbázisba foglalása a jelenleg kialakított gyakorlat alapján.

2. A szakvéleménnyel rendelkező diákok szükséglet szerinti szakemberhez, előírt foglalkozásokhoz delegálása, segítése, feltételek biztosítása

3. A beilleszkedés figyelemmel kísérése, segítése intézményi és osztályközösségi szinten, az osztályfőnökkel és fejlesztő pedagógussal/gyógypedagógussal való konzultációk mellett. **A figyelemmel kísérésnél, prevenciós és intervenciós feladatoknál az ESZC szociális és intézményi szakreferense nyújt támogatást.**

4. A pedagógiai szakszolgálat, szakbizottság szakvéleménye alapján a teendők:

- folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, kölcsönös tájékoztatás
- a konfliktusok, akadályok időbeni kezelése, elhárítása (prevenció)
- integráció, befogadás, együttnevelés, differenciálás, elfogadó légkör
- másság elfogadása, elfogadtatása, korcsoport érzékenyítése
- sikerélmény, önbecsülés segítése, egyéni bánásmód
- motiváció növelése
- szociális-érzelmi-kognitív képességfejlesztés
- folyamatos jelenlét, elakadások segítése, ellenőrzés, pozitív visszacsatolások
- pályaaorientáció segítése a szülő, szakemberek, pedagógiai szakszolgálat együttműködésével
- feladatok kis lépésekre bontása, szemléltetés (ábrák, képek, vázlatok)
- a hátrányokat kompenzáló segédeszközök használatának biztosítása
- egyéni szükséglet szerint: írásbeli számonkérését szóban helyettesíteni vagy fordítva
- amennyiben indokolt, mentesíteni az osztálytermi hangos olvasás alól (szülő is kérheti!)
- önmagához mért fejlődés értékelése, minősítése nemcsak osztályzattal, hanem szövegesen is
- egy minimális, de szilárd tudás elérése, melyre a további osztályfok épülhet (minimum szint meghatározása)
- több idő vagy kevesebb feladat biztosítása
- mentesítések, könnyítések, fejlesztést biztosító intézményi igazgatói határozatba foglalása
- a tanuló érdekképviseletének biztosítása, a legjobb érdekében történő intézkedés

További feladatok:

- Az **oktatók motiválása** az integrációval kapcsolatos továbbképzéseken való ismeretszerzésekre.
- Érzékenyítés, szakmai tanácsadás szervezése SNI tanulók ellátásával kapcsolatos témában, iskolában dolgozó szakemberek (gyógypedagógus) vezetésével, külső előadók meghívásával.
- oktatók együttműködése különböző szakemberekkel, pedagógiai szakszolgálatokkal, a fejlesztő pedagógus-gyógypedagógus javaslatainak beépítése az oktatói munka folyamatába.

4.4. Az iskolai bántalmazás, zaklatás zéró tolerancia program – mint az intézményi észlelőrendszer egyik pillére

A legjobb eszköz a gyerekekkel szembeni visszaélések megelőzésére, ha életkoruknak megfelelő információval támogatjuk őket.

Ha a diák kérdez: válaszolunk.

- ✓ A tiltás nem támogatja az edukációt, semmilyen témában.
- ✓ Aki tud a szerhasználat (drog, alkohol) káros hatásairól, az tud felelősen dönteni.
- ✓ Aki tisztában van az online világ veszélyeivel, az nagyobb biztonságban van az online térben.
- ✓ Aki rendelkezik a korának megfelelő információval a pedofiliáról, az könnyebben fel tudja ismerni a befolyásolást, visszaélést, hamis érzelmi megnyilvánulásokat, felkészült lesz az elutasításra.

A drogtól, az online zaklatástól, bullying-tól, internetes visszaéléstől, abúzustól, gyermekkereskedelemtől és bármilyen erőszaktól vagy bántalmazástól a leghatékonyabb megelőző védelmet a **gyermekek korának és érettségének megfelelő és tényszerű tájékoztatás nyújt.**

A következmények megismerése birtokában válnak képessé negatív helyzetekben megfelelő döntéseket, viselkedést tanúsítani.

Mindehhez a gyermekeknek Magyarországon, az 1991-ben törvénybe iktatott Gyermeke jogi Egyezmény alapján elidegeníthetetlen joga van.

A Gyermek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény 6. § (5) bekezdése tartalmazza– az Alaptörvényből levezethető-, minden embert megillető, gyermeki jogot, miszerint:

- a) **A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással, elhanyagolással és az információs átalommal szembeni védelemhez.**
- b) **A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak.**

Eljárások a minden diákot, oktatót megillető biztonságos légkör megteremtése érdekében:

- Első körben **a bejövő 9. évfolyamosok szülői értekezletén a szülők és tanulók együttes jelenléte során történik a tájékoztatás** az iskolán belüli bántalmazás jelenségéhez, kezeléséhez kapcsolódóan
- **Bullying érintettség kérdéssor a belépő 9. évfolyamosoknál az osztályközösségi profil kérdőívben belül.**
- A képzés, tanév során az osztályfőnöki órákon, közismereti-szakmai tantárgyi foglalkozásokon a tanulók folyamatos érzékenyítése, a bullying jelenségével kapcsolatos zéró tolerancia ismertetése.
- Az ESZC szociális és intézményi szakreferense közreműködésével, kiemelten a bejövő 9. évfolyamosoknál, és a tanév során az osztályfőnök jelzése alapján, iskolán belüli bántalmazást felmérő online kérdőív segítségével prevenció és intervenció célú problémakezelés.

A program folyamatos tartalma:

- a) Osztályfőnökök felkészítése, érzékenyítése: segédanyagok használata az osztályfőnöki foglalkozásokon (kérdőívek, prevenció tájékoztató anyagok- videók együttes feldolgozása)
- b) Közismereti – szakmai tárgyú foglalkozásokon is előtérbe kerül, hogy a **segítségkérés** nem jelent áruzkodást, a másokért való figyelem és segítségnyújtás alapvető emberi kötelesség **(= a tanuló is az észlelő rendszer része)**
- c) Amennyiben egy diák segítséget kér a bajba jutott társa érdekében, jelzést tesz oktatónak/osztályfőnöknek/igazgatónak/iskolai tanácsosnak stb., akkor **a bajba jutott társa érdekében tett emberséges magatartásáért jutalmazásul osztályfőnöki dicséretet** kap, **s ha beleegyezését adja, akkor a DÖK közzé teszi az iskolai weboldalon.**
- d) Prevenció foglalkozások keretében, az iskolai szociális segítők közreműködésével, a „külső szemlélő diákok” érzékenyítése, ismeret átadása a megoldásokkal kapcsolatban.
- e) Az iskola weboldalán elérhető prevenció tájékoztatók, kapcsolatfelvételi lehetőségek.
- f) **Iskolán belüli belső észlelőrendszer kialakítása a bullying észlelése kapcsán.**
- g) **DÖK bevonása, kortárs segítők bevonása az észlelés, kezelés, megoldások szintjén.**
- h) Az iskolai védőnővel, iskolaorvossal együttműködés, ha bántalmazás jeleit észlelik a szűrővizsgálatok során; s ha belső jelzés érkezik, hogy bántalmaztak valakit az iskolában, akkor **csak nekik van jogosultságuk megnézni a bántalmazott sérüléseit** a testén ha a tanuló nem együttműködő az észlelő tanárral/oktatóval.
- i) Az iskolai zaklatás, bántalmazás kivizsgálása, kezelése az ESZC szociális és intézményi szakreferense irányításával, a **„resztoratív sérelemkezelés” módszerével** történik. Ha **a bántalmazó/terhelt diák segítségre szorul, akkor ő is támogatást kap, nem lehet viktimizálni.** Cél, hogy minden érintett fél nyertesesen kerüljön ki a helyzetből, s helyreálljon a bántalmazást megelőző állapot, vagy annál is kedvezőbb állapot.
- j) Szülői értekezleteken a szülők bevonása, a prevenciót szolgáló teendők megbeszélése.
- k) Az iskola részéről maximális támogatásra van szükség, **minden jelzést komolyan kell venni, meg kell vizsgálni.**

4.5. Konfliktuskezelés, Panaszkezelés –Problémakezelési program:

A) Konfliktuskezelés

A destruktív, elhúzódó konfliktusok megelőzése céljával, a konfliktus időbeni kezelése, s a konfliktusfeloldási kultúra, mint rejtett tanterv részeként való átadása proaktív szemlélettel.

- a) mediáció
- b) facilitáció
- c) egyéni tanácsadás
- d) csoportos, prevenciós foglalkozások

B) Panaszkezelési eljárásrend/szabályzat

A panaszjog gyakorlásának biztosítása mindenki számára, aki kapcsolódik a szakképző intézményhez, ESZC-hez (Iskolavezető, oktató, diák, szülő, technikai dolgozók, partnerek.... (Szabályzatot lásd: intézmény weboldala/közzétételi dokumentumok)

Intézményünkben kiemelt figyelmet fordítunk arra is, hogy tanulóink iskolai jól léte megfelelően alakuljon, mentális egészsége, problémakezelése, megküzdési stratégiája erősödjön az intézményi szocializációjuk során.

Esztergom, 2022. 10. 12.

Dávid Andrea
igazgató

Hana György
főigazgató

Maradi Ágnes
ESZC szociális és intézményi szakreferens

4.6. MELLÉKLETEK

A) Ütemterv az IBP tanévi végrehajtásához

ÜTEMTERV AZ IBP VÉGREHAJTÁSÁHOZ, AZ ÉVES MUNKATERVEK ELKÉSZÍTÉSÉHEZ			
Időszak	Feladat	Határidő	Felelős
Tanév előkészítő szakasz	A Házirend felülvizsgálata	Minden tanév kezdete előtt, minden év 08.31-ig	Igazgató - általános igazgatóhelyettes
	Az iskola és az osztályfőnök által kötelezően átadandó információk meghatározása minden tanév kezdete előtt	Minden tanév kezdete előtt, minden év 08.31-ig	Igazgató - általános igazgatóhelyettes bevonásával
	IBP felelős kijelölése	Minden tanév kezdete előtt, minden év 08.31-ig	Igazgató
	Tájékoztató a Panaszkezelési szabályzatról	Minden tanuló, szülőket az iskolába történő beiratkozáskor, a házirenddel együtt. Minden új dolgozót a belépéskor.	Osztályfőnökök - az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjének koordinálása mellett Igazgató
Tanév	Tanmenetek kiegészítése az osztályfőnöki órákhoz, közismereti-szakmai tantárgyi foglalkozásokhoz kapcsolódóan a tanulók folyamatos érzékenyítése, a bullying jelenségével kapcsolatos zero tolerancia ismertetése érdekében.	Minden év 09.15-ig	Osztályfőnökök - az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjének koordinálása mellett, – a szociális és intézményi szakreferenssel együttműködve (a rendelkezésre álló óratervek felhasználásával)
	A bejövő 9. évfolyamosok szülői értekezletén a szülők és tanulók együttes jelenléte során történik a tájékoztatás az IBP-ről.	Minden év 09. hó.	Igazgató - a szociális és intézményi szakreferenssel együttműködve.
	HHH tanulókat érintő megállapító határozatok begyűjtését, nyilvántartásba vételt követően a személyes hátrányok megismerése	Minden év 09.15-ig	Igazgató (ösztöndíjához rendelt mentorok bevonásával)
	Egyéni fejlesztési tervek elkészítése	Minden év 09.30-ig, A tanév alatt belépők esetében az érintett beiratkozást követő 2 héten belül.	Igazgató - fejlesztőpedagógus
	DÖK bevonása, kortárs segítők bevonása az észlelés, kezelés, megoldások szintjén. DÖK tagjainak tájékoztatása	A tanév első intézményi DÖK gyűlésén	DÖK-segítő oktató
	A Szakmai program és a felvételi eljárás (l.: felvételi tájékoztató) felülvizsgálata az különleges bánásmódot igénylő (pl. SNI) tanulók szempontjából tervezett szakmai profil alapján minden tanév	Minden év 10.15-ig	Igazgató
	Bejövő 9. évfolyamos osztályoknál osztályközösségi profil készítése	Minden év 10.31-ig	Osztályfőnökök (opció: szociális és intézményi szakreferens bevonása)
	Bullying érintettség kérdéssor a belépő 9. évfolyamosoknál.	Minden év 10.31-ig - az osztályközösségi profil elkészítésével egy időben	Osztályfőnökök – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjének koordinálása mellett
	Iskolán belüli bántalmazást felmérő online kérdőív	a) A felmerült problémákhoz igazodva (bármely évfolyamon) b) 9. évfolyamon a beilleszkedést segítően kiemelten – már az első probléma jelentkezésekor!	Osztályfőnökök – a szociális és intézményi szakreferenssel együttműködve.
	Féléves és éves értékelések (beszámoló) alapján az intézmény kidolgozza, meghatározza az ESL rendszer követését.	Fél éves értekezlet - Minden év 02. hó	Igazgató – általános/pedagógiai igazgatóhelyettes + ESZC Tanügy támogatása mellett. (Ez intézményenként nem egységes.)
	Adatszolgáltatás a panaszkezelésről - Az iskolai érkező értekezletek kötelező tartalmi eleme.	Fél éves értekezlet - Minden év 02. hó	Igazgató - IBP felelős
	SNI tanulók kötelező alkalmassági vizsgálatának megszervezése a felvételi eljárást megelőzően	Folyamatosan a felvételi döntésig (= iskola tájékoztatói, pályaaorientációs tanácsadói kötelezettsége)	Igazgató
	Jelentkező tanuló II. fokú orvosszakértői vizsgálatra irányítása indokolt esetben	Az iskolaorvosi alkalmassági vizsgálat alapján, még a beiratkozás előtt.	Igazgató
	Pedagógiai szakvélemény kontrollja		
	A szakvéleménnyel rendelkező tanulóknál szükségletfelmérés (BTMN vagy SNI, könnyítések, felmentések, szakember szükséglet) ezek adatbázisba foglalása a jelenleg kialakított gyakorlat alapján.	A beiratkozáskor haladéktalanul. A tanév alatt belépők esetében az érintett beiratkozásával egy időben	Igazgató - fejlesztő pedagógus
	Belső képzési programokhoz történő kapcsolódás	A képzési programhoz igazodva	Igazgató - az ESZC Tanüggyel együttműködve.
Összegző szakasz	Adatszolgáltatás a panaszkezelésről - Az iskolai érkező értekezletek, az éves beszámoló kötelező tartalmi eleme.	Minden tanév végén, 06.30-ig	Igazgató - IBP felelős
	Adatszolgáltatás és beszámoló az IBP végrehajtásáról Intézményi és ESZC szinten.	Minden tanév végén, 06.30-ig	Szociális és intézményi és szakreferens - IBP felelősökkel együttműködve.

B) Intervenciós lehetőségek (példatár)

INTERVENCIÓS LÉPÉSEK

Az intézmény belső észlelőrendszerének működése, javasolt intervenciós lépések, lehetőségek
a problémakezelés első szakaszában
konkrét példákon keresztül

1. AZ OKTATÓ ÉSZLEL VESZÉLYEZTETETTSÉGET

Ha az oktató észlel veszélyeztetettséget a tanulónál (ez nem azonos az oktatott tantárgyhoz kötődő konfliktussal, tanulási problémával):

A) Lehetőség: Az oktató bizalmas kapcsolatot épít fel, támaszt nyújt – ebben az esetben végig kell csinálnia, követnie a probléma kezelését. Ez csak akkor ajánlott, ha megfelelő ismerettel, tudással rendelkezik az oktató.

B) Lehetőség: Az oktatónak nem kötelessége belekezdeni a problémakezelésbe, nem lehet és nem is kell ebből lelkiismereti kérdést csinálnia. Teendője: **tovább jelez az osztályfőnöknek**, ez ugyanis osztályfőnöki feladatkör, hatáskör.

Mindenképpen érdemes elhúzódó, megterhelő, napi konfliktushelyzetek miatt is az osztályfőnökkel konzultálni, mert az érintett tanártól nem elvárható, hogy le tudja állítani a konfliktus, hiszen érintett.

2. AZ OKTATÓ ÉSZLEL SÚLYOS TANULÁSI PROBLÉMÁT

Ha a szaktanár/oktató súlyos tanulási- teljesítménybeli problémákat észlel a tanulónál, akkor is az osztályfőnökkel konzultál a következőkről:

- Van-e a tanulónak pedagógiai szakvéleménye?
- Megkapja-e az előírt mentesítéseket, kedvezményeket?

Ha nincs szakvélemény:

- Akkor a szülővel fel kell venni a kapcsolatot, hogy van-e szakvéleménye, ha igen haladéktalanul mutassa be.
- Ha nincs egyáltalán pedagógiai szakvélemény, akkor pedagógiai szakszolgálati bizottsági vizsgálatot kell kezdeményezni. Ezt a szülővel közös kérelemben kezdeményezi az iskola (igazgató), és továbbítja a szülő aláírásával az illetékes pedagógiai szakszolgálatnak.

FONTOS! A kérelemhez mellékelni kell

- az érintett tanulót oktatók tantárgyi teljesítményre vonatkozó részletes véleményét;
- és az osztályfőnöki véleményt a társas-szociális kapcsolatokról, beilleszkedésről, osztályközösségben betöltött szerepről, szülő együttműködési készségéről, egyéb családi háttérrel rendelkező álló információkról (de nem a család életvitelére vonatkozóan személyiségi jogok védelme okán), pl.: egy szülős család, hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet stb.

3. AZ OSZTÁLYFŐNÖK ÉSZLEL PROBLÉMÁT

Ha az osztályfőnök észlel problémát, veszélyeztető helyzetet osztályközösségben vagy tanulónál egyénileg, meg kell kezdenie a tények, okok feltárását:

A) Iskolán belüli a probléma esetén (pl. osztályközösségen belüli zaklatás, megalázás, destruktív konfliktusok, tanár-diák játszma stb.) csakis iskolán belül lehetséges kezelni, leállítani a negatív folyamatot.

- Az érintett szülőt, szülőket írásban tájékoztatni kell, hogy tudjanak róla (előfordul, hogy az osztályközösség összes szülőjét tájékoztatni kell – személyes adatok nélkül, a probléma tényéről, s arról, hogy vizsgáljuk az ügyet, és mindent megteszünk a probléma megszüntetése érdekében.

- Erre létezik **formalevél** (!), néhány iskolában már alkalmaztuk, de bárki kérhet segítséget az ESZC szociális és intézményi szakreferensétől.
- Ha **egészséget érintő probléma**, veszély is fennáll (pl. anorexia, önsértés, szerhasználat, pszichés problémák, gyakori pánikrohamok, akkor **kötelező**:
 - **védőnőnek is jelzést tenni, vele együttműködve** kezelni. Fontos: ha falcolás, alkari vagdosások jeleit látja, akkor is a védőnőt kell értesíteni, s közreműködni, hogy a védőnő megnézze más testtájékon vannak-e sérülések.
 - **a szülő írásbeli értesítése** a védőnő értesítése mellett azonnal;
 - **jelzést tenni a gyerek lakóhelye szerint illetékes gyermekjóléti szolgálatnak, ha a szülő nem együttműködő, nem reagál. EZ MÁR ISKOLAIGAZGATÓI HATÁSKÖR, a jelzést az igazgatónak kell megtennie, megküldeni!**

Ha az osztályfőnök szakmai támogatást, együttműködést igényel, akkor az ESZC **szociális és intézményi szakreferense bevonásával** végzi a problémakezelést.

B) Ha családon belüli, családi háttérből eredő, iskolán belül is megjelenő problémát észlel az osztályfőnök, azonnal írásban értesíti a szülőt. Nem szabad ezt csupán telefonon intézni – később konfliktusok, félreértések lehetnek ebből: bármikor súlyos veszélyeztetettségbe is fordulhat az ügy, s akkor már hatóságokkal kell együttműködni, ilyenkor telefonálgatásokra már nem lehet hivatkozni.

- **Ha a szülő nem együttműködő, „elodázza” a problémát,** akkor jelezni kell az intézmény igazgatójának, s ekkor igazgatói hatáskörben kell tovább kezelni, jelzést kell küldeni az illetékes gyámhivatalnak.
- **Ha a tanulónál szerhasználat merül fel,** azt az intézmény igazgatói hatáskörben intézi.
Teendők:
 - Az igazgató a gyámhatóságnak küld jelzést.
 - Az osztályfőnök értesíti a szülőt, tájékoztatja, hogy jelzést kell küldeni a gyámhatóságnak, melyet az igazgató megtett.

A DROGHASZNÁLAT, SZERHASZNÁLAT SÚLYOS VESZÉLYEZTETETTSÉGNEK MINŐSÜL! Főként családi háttérproblémaként kell kezelni, gyvt. 17. § alapján jelzési kötelezettség van a gyámhatóság felé.

Amennyiben az ESZC szociális és intézményi szakreferense bevonására van szükség, úgy az igazgató értesítése, jóváhagyása mellett keressék az osztályfőnökök.